

IZDAJA IN TISKA
CZP «LJUDSKA PRAVICA»
DIREKTOR BENO ZUPANČIČ

UREJA UREDNIŠKI ODBOR
GLAVNI UREDNIK
IN DIREKTOR LISTA
IVAN SINKOVEC

List izhaja vsak dan razen
petka - Cena 18 dinarjev

Ljudska PRAVICA

«LJUDSKA PRAVICA»
USTANOVLJENA 4. OKTOBRA
1934 - MED NARODNOOSVO-
BODLNO BORBO JE IZHAJA-
LA KOT 14-DNEVNIK IN TED-
NIK - OD OSVOBODITVE DO
1. JULIJA 1951 KOT DNEVNIK,
NATO PA KOT TEDNIK -
OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA V
REDAKCIJSKI POVEZANOSTI
S «BORBO»

PREDSEDNIK TITO pripadnikom Jugoslovanske ljudske armade

Predsednik republike, vrhovni komandant oboroženih sil in maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito je poslal ob dnevu Armade vsem pripadnikom JLA naslednjo pozdravno brzojavko:

»Tovariši, vojaki, oficirji in podoficirji, generali in admirali! Minilo je 17 let, odkar je bila v ognju srđitih bojov z okupatorji ustanovljena naša slavna Ljud-

ska armada. Ojeklenela v neprekohantem boju z močnejšimi okupatorskimi armadami in kvizilističnimi silami, ovenčana s slavo in prečeta z ljubeznijo do svoje domovine si je pridobila neomejeno zaupanje svojega ljudstva. Ljubezno svojega ljudstva si je pridobila tudi zato, ker je bila po zmagi nad okupatorji zvest čuvar pridobitev ljudske revolucije in

močan stebel mirne izgradnje socializma.

Tovariši vojaki in oficirji, podoficirji, generali in admirali, gojite tudi v prihodnje slavne tradicije iz osvobodilne vojne. Bodite tudi v prihodnje zvesti čuvar in stebel mirnega ustvarjalnega dela naših delovnih ljudi, ki prispevajo svoje napore v izgradnji socializma, lepše in srečnejše prihodnosti naše dežele.

Vi ste sinovi dežele, ki se bori za mirno sodelovanje med narodi in morate vztrajno delati, da boste čimbolj kos sodobni vojaški spretnosti in tehniki, da boste lahko močna opora teh težnj naših narodov in čuvar neodvisnosti naše dežele.

Ob 17-letnici ustanovitve naše Ljudske armade pošiljam vsem njenim pripadnikom tople čestitke in borbene pozdrave.

Vrhovni komandant oboroženih sil FLRJ, maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito.»

UKAZ

vrhovnega komandanta oboroženih sil FLRJ

Beograd, 20. dec. (Tanjug). Podpredsednik ZIS Edvard Kardelj, ki nadomestuje vrhovnega komandanta oboroženih sil FLRJ maršala Jugoslavije Josipa Broza Tita, je izdal ob proslavi dneva Armade naslednji ukaz:

Ukaz vrhovnega komandanta oboroženih sil FLRJ

Za 22. december 1958 odredjam v proslavo dneva Jugoslovanske ljudske armade:

Na večer pred 22. decembrom 1958 izstreliti v glavnem mestu FLRJ v Beogradu iz 24 topov 15 častnih salv, v glavnih mestih ljudskih republik, Zagrebu, Ljubljani, Skoplju, Sarajevu in Titogradu pa iz 12 topov in 10 salv.

Smrt fašizmu — svoboda narodu!

Nadomestuje vrhovnega komandanta oboroženih sil FLRJ Edvard Kardelj, l. r., podpredsednik Zveznega izvršnega sveta

INDONEZIJA V ZNAMENJU TITOVEGA OBISKA

V nestrpnem pričakovanju voditelja našega odpora proti tujim osvajalcem

Izjava Ruslana Abdulganija — Posebne prireditve in publikacije v okviru novih manifestacij jugoslovansko-indonezijskega prijateljstva

Džakarta, 19. dec. (Tanjug). — »Jugoslavlani so ne samo prijatelji naše dežele, marveč tudi sestavni del sil, ki se bore za boljše življenje vseh ljudi. Titov obisk v Indoneziji bo prispeval k nadaljnji poglobitvi sodelovanja med našima deželama.«

Tako je izjavil danes skupini jugoslovanskih novinarjev podpredsednik Nacionalnega sveta republike Indonezije Ruslan Abdulgani.

Abdulgani je potem omenil, da se je leta 1956 mudil v Jugoslaviji skupaj s predsednikom Sukarnom. »Takrat sem doživel čast,« je rekel Abdulgani, »da sem skupaj z vašim ministrom za zunanje zadeve Kočo Popovićem podpisal skupno jugoslovansko-indonezijsko deklaracijo o naših takratnih razgovorih. Drugi pomembni dokument o sodelovanju med Jugoslavijo in Indonezijo,« je nadaljeval Abdulgani, »je bil podpisal vedno obiskom Svetozarja Vukmanovića pri nas.«

V nadaljevanju razgovora je Abdulgani rekel: »Vsa Indonezija nestrpno pričakuje prihod predsednika Tita. Poznamo ga ne samo od daleč, temveč tudi od blizu. Boj jugoslovanskih narodov med drugo svetovno voj-

no je bil splošno znan po vsej Indoneziji. Še več, iz vašega odpora proti nemškimi osvajalcem smo črpali veliko navdihnjenja. Trdno pa sem prepričan, da bo rezultat obiska predsednika Tita nadaljnja poglobitev sodelovanja med našima deželama, zlasti na mednarodnem torišču.

V okviru manifestacij ob prihodu predsednika Tita v Indonezijo je bila sinoči pod pokroviteljstvom indonezijskega ministra za informacije v kinu »Metropol« svečana predstava jugoslovanskega filma »Dolina miru«.

Ministrstvo za informacije je izdalo posebno publikacijo »Prijateljski stiki med Jugoslavijo in Indonezijo.« Knjiga obsega pregled celotnega razvoja dosedanjega sodelovanja med obema deželama.

S SEJE PREDSEDSTVA SZDL SLOVENIJE

Še večje varčevanje z družbenimi sredstvi

imenovanja predsednikov in članov komisij pri predsedstvu SZDL Slovenije

Predsedstvo SZDL Slovenije je na svoji seji 18. t. m. razpravljalo o osnovah proračunske politike za leto 1959.

Posebej je bilo poudarjeno, da bodo morali ljudski odbori posvetiti zbiranju in varčevanju trošnje sredstev za proračunsko potrebo še več pozornosti kot doslej. Odvisnost proračunskih dohodkov od osebnih dohodkov prebivalstva se je že doslej pokazala kot dobra, vendar pa se bodo morale vse politične organizacije skupaj z LO boriti za pravilno izvajanje te politike.

V nadaljevanju se je bil sprejet predlog o ponovni potrditvi dosedanjih in imenovanju nekaterih novih predsednikov in članov petih komisij pri predsedstvu SZDL.

Imenovani so bili:
v KOMISIJO ZA TISK: predsednik Rudi Janhuba, člani: dok-

tor Marijan Dermastia, dr. Jože Globevnik, Karel Grabelšek, Fedor Kovačič, Tone Poljšak, Dane Robida, Stane Runko, Drago Seliger, Ivan Sinkovec, Ivo Tavčar, Zima Vreščaj in Rudi Vogrič.

v KOMISIJO ZA DRUŽBENO UPRAVLJANJE: predsednik Vlado Krivic, podpredsednik Janez Hribar in člani: Milan Apih, Jože Cigler, Ziva Beltram, Franc Drobež, Jože Gosnar, Božo Jurak, Miran Košmelj, Zvonka Lesjak, Alojz Mlakar, dr. Rastko Močnik, Franc Plazar, Marjan Rožič, Stane Sotler, Mitja Svab in Olga Vipotnik.

v KOMISIJO ZA DRUŽBENE ORGANIZACIJE: predsednik France Kimovec, podpredsednik Ivo Svetina, člani: Matevž Hacc, Milena Korže, Stane Kranjc, Ada Krivic, Franc Lu-

bej, Just Miklavc, Mitja Ribičič, Vinko Trinkaus, Slavko Vrhovec, Bojan Zavašnik in inženir Pavle Zaucer.

v KOMISIJO ZA IDEOLOŠKO VZGOJNO DELO: predsednik Marija Vilfan, člani: Roman Albreht, ing. Jože Berkopec, Dušan Bravničar, Jože Gosnar, Jože Nedog, Vlado Pohar, Meta Sever, Francka Strmole, Egon Tome, Avgust Vižintin, Vlado Vodopivec, Miro Zakrajšek in Beno Zupančič.

v KOMISIJO ZA DELO MED ZENAMI: predsednik Angela Ocepok, člani: Nika Arko, Dolka Boštjančič, dr. Saša Cvahte, dr. Marjan Dular, Jože Galič, Majda Gaspari, Milka Juvan, dr. Rudi Klovsky, Milan Kristan, Meta Košir, Cilka Prešeren, Mira Svetina in Cvetka Vodopivec.

Komisije kot pomožni organi

političnega foruma pretresajo probleme s svojega področja in stavlajo predloge ter pomagajo pri izvajanju sprejetih sklepov.

Komisije so že izdelale okvirne delovne programe za sezono 1958/59.

Na seji so bili nadalje osvojeni kriteriji, ki so vodili Komisijo za družbene organizacije pri razdeljevanju dotacij republikim vodstvom nekaterih političnih in družbenih organizacij in društev.

Priporočeno je bilo, naj se uvede še večje varčevanje pri družbenih sredstvih. Zato naj Komisija skupaj z vodstvi organizacij prouči možnosti večjega ustvarjanja lastnih sredstev, pametne vzajemne pomoči sorodnih organizacij pri izdajanju potrebne literature, urejanju upravnih zadev itd.

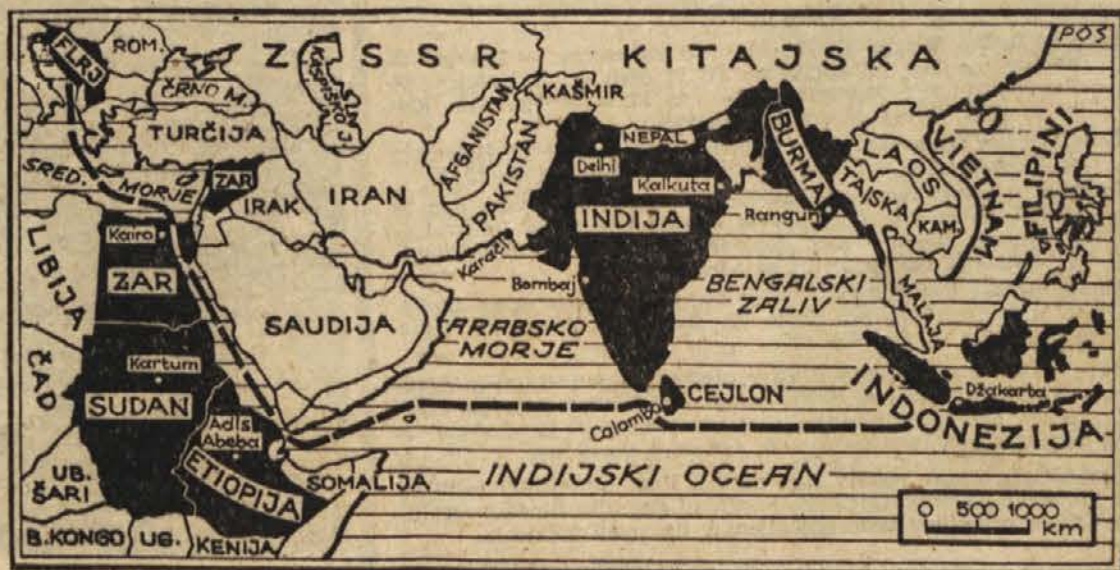
Na tej seji je bil sprejet tudi proračun dohodkov in izdatkov GO SZDL Slovenije za leto 1959.

VREMENSKA NAPOVED

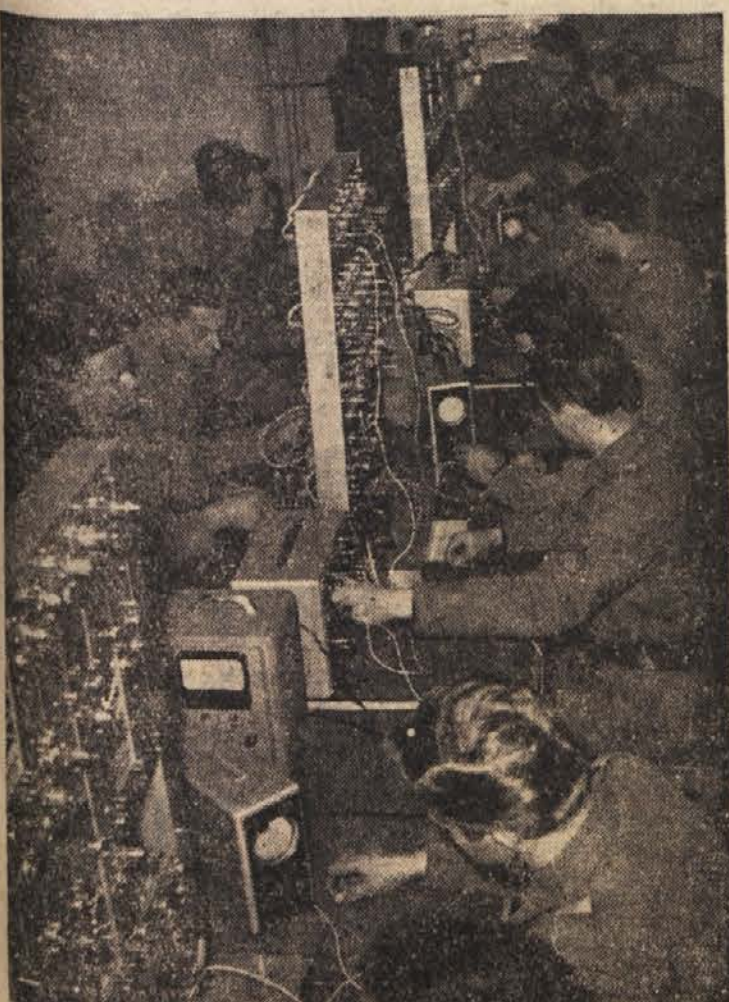
Za nedeljo, 20. decembra
V zahodnih krajih pretežno oblačno in še nekaj manjših padavin, v vzhodnih krajih delno do pretežno oblačno. Vreme bo še toplo.

DANAŠNJA ŠTEVILKA PRINAŠA

- Meja o svojih ljudeh
- Pot v Indonezijo
- Čemu politika in sila
- Berlinski zvezdnik
- Poslednja pot ljubljanskega tramvaja
- Delo v igri
- Prva šola

Zemljevid poti našega predsednika Tita v Indonezijo

Gojenci šole za zveze med praktičnim poukom

GENERALMAJOR RATKO VUJOVIĆ

Dan Armade

Nastanek in razvoj Ljudske armade je nerazdružljivo, življenjsko povezan s potekom NOB naših narodov, z zmagovito potjo in pridobitvami naše revolucije, z izgradnjo socializma v bratski skupnosti naših narodov. Naša vojska je zrasla iz splošnega ljudskega boja in je kot oborožen del ljudstva od prvega dneva oborožene vstaje nastajala, se borila in rasla na ustvarjalno uporabljenih leninskih načelih revolucionarne strategije in taktike pod zanesljivim vodstvom KPJ in tovariša Tita. Vse te dejavnosti, organizacijsko čvrste in nadvse moralno močne vojske ni bilo moč uresničevati ne strateških ne taktično-političnih nalog našega NOB in revolucije, je zmerom prišlo do ustreznega izraza v organizaciji in razvoju naše vojske. Brez politično zavestne, organizacijske čvrste in nadvse moralno močne vojske ni bilo moč uresničevati ne strateških ne taktično-političnih nalog našega NOB in revolucije. A prav takšna je bila naša Armada. Bila ni samo nosilec vojnih operacij proti sovražniku, marveč je v vojni in revoluciji nenehoma izpolnjevala tudi važne politične naloge: bila je nosilec, glavni element razplamtevanja plamena oboroženega boja, bila je prvikrat v naši zgodovini dejansko in resnično posebej bratstva in enotnosti naših narodov. Takšen njen nastanek, razvoj in naloge so takoj v začetku nepogibno določile tudi njen značaj: resnično ljudske, tesno povezane z usodo ljudstva, z njegovo oboroženo borbo in revolucijo za ohranitev dosežkov revolucije.

Iz takšnega značaja vojske sta izvirala tudi taktika in način vojnih operacij. Mi se nismo slepo držali prej določenih klasičnih načel, norm in šablon, marveč smo ustvarjalno, skladno z našimi močmi in pogoji odkrivali takšne oblike vojnih operacij, ki so nam omogočale razbijati neprimerno močnejšega in tehnično boljše opremljenega sovražnika in ga naposled premagati. Zmagovito smo osvojevali vojni pa smo ustvarjali pogoje za ustanovitev socialistične skupnosti — bratske družine jugoslovanskih narodov. To je tudi razlog, da je naša vojska otrok revolucije naših narodov, ena izmed pomembnih pridobitev našega revolucionarnega boja.

Zato ni bilo nobeno naključje, da so ideologi birokratskega kova v socializmu že med našo vojno ostro nasprotovali načinu in tempu nastajanja naše vojske: poskušali so preprečiti ustanovitev naših slavni proletarskih in drugih brigad. In ne samo to! Toda, kakor dobro vemo, se jim tudi takrat to ni posrečilo.

Ko pa je bila vojna zmagovito končana, je naša Armada čvrsto stopila na branik svobode in neodvisnosti. Ostala je doslej sama sebi in do kraja zvesta svojemu ljudstvu. Tudi v najtežavnejših, usodnih dneh za naše narode v povojnem obdobju, ko so mnogi skušali ogroziti našo svobodo in neodvisnost, so zadelo na monolitno enotnost naših narodov in na gramtno močno in neomajno vojsko, doslednega čuvarja svobode in pridobitev revolucije.

V trinajstih povojnih letih se je naša vojska razen svoje prve in glavne vloge: ohranitev svobode in neodvisnosti ter mirne izgradnje socializma — vzporedno s tem krepila in nadalje izpolnjevala. Zmerom, pa tudi zdaj, je deležna tople ljubezni ljudstva in zaupanja, za njen razvoj in izpolnjevanje sta nenehoma skrbela naša ZKJ in tovariš Tito. Z zelo intenzivnim in neprestanim delom za vojaško in politično izobrazbo ter na vseh drugih toriščih dejavnosti je naša vojska zrasla v sodobno in modernno opremljeno armado in se še bolj usposobila za izpolnjevanje nalog, ki so ji namenjene. Toda ne za to, da bi segla po neodvisnosti kogarkoli, marveč samo, da brani svojo deželo, svoje narode ter pridobite revolucionarnega boja in socialistične izgradnje pred vsakomur, ki bi nam skušal ogroziti ali iztrgati.

Vojska je naša v izgradnji socializma svoja pravo mesto in v njej aktivno sodeluje na razne načine. Na tisoče mladih ljudi, ki vsako leto služijo v njej, se vzgaja na slavni in svetli tradiciji našega revolucionarnega boja, se vzgaja v duhu bratstva in enotnosti ter plemenitega socialističnega patriotizma. Razen vojaškega in političnega znanja si mladi ljudje na širokem torišču vzgoje pridobivajo splošno kulturno, tehnično in drugo izobrazbo, v množični športni dejavnosti pa se telesno razvijajo. Skratka: v vojski se naši mladi tovariši usposablajo, da postanejo zavestni in sposobni branilci revolucionarnih pridobitev naših narodov, sposobni in koristni graditelji socializma. Oficirji naše vojske so aktivno vključeni v delo družbenih in političnih

(Nadaljevanje na 2. strani)

S SEJE ODBOROV ZA GOSPODARSTVO ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE

Dan Armade

(Nadaljevanje s 1. strani)

organizacij ter organov oblasti, tako da je zveza med vojsko in ljudstvom skovana v raznih oblikah in da je nepretrgana. Temu vprašanju prisojamo v luči sklepov VII. kongresa ZKJ še večji pomen tako glede obsega, kakor tudi glede vsestranosti.

S takšnim svojim delovanjem izpolnjuje naša vojska pomembno družbeno in politično funkcijo v izgradnji socialističnih družbenih odnosov v naši deželi. S tem je zagotovljena nepretrgana zveza vojske z ljudstvom, tako pripadniki vojske nenehoma žive z življenjem, težavami, težnjami in uspehi naših delovnih ljudi. Iz neusahljivega vrelca ustvarjalnosti ljudstva nenehoma črpamo nove moči in navdihnjenje za še bolj marljivo in še bolj poglodelno delo za nadaljnje krepitve in izpopolnjevanje vojske.

V sedanjih, atomski dobi, groze mrčne reakcionarne sile sodobne družbe človeštvu z novo vojno katastrofo. Te sile večajo tekmovanje v oboroževanju, skušajo zanašati med ljudi strah in paniko, si prizadevajo preprečiti boj naprednih sil sveta za mir in boljše življenje. Te sile, ki so razdelile svet na bloke in ki uveljavljajo politiko s pozicij velikega in močnega, razvijajo klavirne teorije, da male dežele, mali narodi ne morejo storiti nič drugega, razen da se jim v vsem podreduje. Toda motijo se! Pozabljajo namreč na minulo, na zgodovinske izkušnje, in ne povzemajo sklepov niti iz sedanjega stanja na svetu. Samo sila in atomska bomba še nista zadosten razlog, da narod, ki še ni neodvisen, ne bi mogel biti samostojen, neodvisen in svoboden, in da ne bi mogel braniti svoje rodne grude, sadov svojega boja in svoje ustvarjalnosti. Najnovejša zgodovina dokazuje prav nasprotno. Boj kolonialnih in na pol odvisnih narodov in dežel širom po svetu, zlasti v Afriki in Aziji, ter velike zmage to neovrgljivo potrjujejo.

Menim, da je treba pri tem poudariti naše lastne izkušnje. Okupatorjevi sili, tehniki in premoči smo postavili nasproti splošno ljudski boj, trdno vero v pravičnost in cilje tega boja, enotnost svojih vrst, čvrsto in nesluteno moralo borcev in ljudstva, enotnost misli in akcije. Dotlej nepremagljivim fašističnim enotam ter razvnetim možganom njihovih oficirjev in generalov smo postavili nasproti našo taktiko, naš način boja. V vsem tem smo jih prekašali, bili smo močnejši in premagali smo jih. To pa so tudi naše najbolj dragocene izkušnje. Na teh izkušnjah v novih sodobnih pogojih in možnostih ustvarjalno in večje vzgajamo naš oficirski in vojaški kader, čedalje bolj in bolj izpopolnjujemo tudi našo teorijo, najbolj pa našo prakso. Seveda smo poželji sadove. To so nam jasno in prepričljivo potrdile vse naše vežbe v letošnjem letu. To pa pomeni, da smo zdaj še bolj pripravljeni in sposobni, da izpolnimo vse naloge, ki nam jih zastavljajo naši narodi in naš prvotni komandant.

Ratko Vujović

Minimalni osebni dohodki

osnova za urejanje obveznosti podjetij do skupnosti

Oba odbora sprejela predloženi osnutek odloka o minimalnih osebnih dohodkih — Iz obrazložitve člana ZIS Mome Markovića

Beograd, 19. dec. (Tanjug). — Danes dopoldne je bila pod predsedstvom Vidoja Smiljevskoga skupna seja odborov za gospodarstvo obeh domov Zvezne ljudske skupščine. Na njej so začeli obravnavati odlok o minimalnih osebnih dohodkih delavcev gospodarskih organizacij. Osnutek odloka je obrazložil član ZIS Moma Marković, ki je med drugim dejal:

»Predloženi osnutek odloka upošteva, da imajo minimalni osebni dohodki v sedanjem sistemu dvojno vlogo: na eni strani so podlaga za določitev prispevka iz dohodka gospodarskih organizacij, na drugi pa so to zamenljivi zneski, ki osebni dohodek posameznega delavca ne more biti nižji od njih. To je ena izmed osnov novega sistema razdelitve dohodka. Način ureditve tega vprašanja, vsebovan v osnutku odloka o minimalnih osebnih dohodkih delavcev gospodarskih organizacij, upošteva dve glavni vprašanji, ki ju je treba urediti, in sicer: popravek mest posameznih skupin gospodarskih organizacij, ki so bile doslej zastopane glede povprečne višine in vskladištev minimalnih osebnih dohodkov med gospodarskimi organizacijami znotraj posameznih njihovih skupin.

ZVIŠANJE STOPENJ NEKATERIH SKUPINAM

Na podlagi določenega vrstnega reda smo dosegli določeno skladnost med skupinami gospo-

darskih organizacij glede stopnje minimalnih osebnih dohodkov. Nekaterim skupinam smo zvišali dosedanje stopnje minimalnih osebnih dohodkov. To smo storili za naslednje skupine gospodarskih organizacij: rudnikom železne rude, barvnih kovin in nekoviin s podzemeljskim kopom smo zvišali stopnjo za 9 %, podjetjem črne metalurgije za 4 %, rudniku živega srebra za 7 %, industriji negorljivih snovi za 4 %, steklarski industriji za 10 %, strojni industriji za 7 %, livarnam za 10 %, industriji kablov za 7 %, industriji kamna za 8 %, izkoriščanju gozdov za 8 %, projektantskim gospodarskim organizacijam za 13 %, gradbeništvu za 8 %, pomorskemu prometu — daljni plovbi za 11 %, obalni za 8 %, rečnemu prometu za 13 %, cestnemu in mestnemu prometu za 8 %, zračnemu prometu za 15 % in podjetjem PTT prometa za 13 %. Nekoliko smo dvignili stopnjo tudi nekaterim drugim skupinam gospodarskih organizacij.

Povprečni zneski minimalnih osebnih dohodkov, ki smo jih upoštevali, da smo popravili stopnjo minimalnih osebnih dohodkov, slone na sedanjem stanju in zato njihov medsebojni odnos in razponi niso nobena uradna politika povprečja ali razpona po kategorijah strokovne izobrazbe delavcev. Povprečni zneski so samo sredstvo za primerjanje splošne ravni minimalnih osebnih dohodkov posamezne gospodarske organizacije z ravnijo skupine, v katero sodi gospodarska organizacija in na podlagi tega za izračunavanje odstotka, za kolikor mora gospodarska organizacija povečati svojo raven minimalnih osebnih dohodkov. Podlaga za to primerjanje je številčno stanje delavcev gospodarske organizacije na dan 31. oktobra 1958.

Načelo popravka minimalnih osebnih dohodkov je v tem, da vse gospodarske organizacije ene skupine znižajo oziroma zvišajo svojo raven minimalnih osebnih dohodkov na povprečno raven tiste skupine, ker je načeloma pravilno, da so gospodarske organizacije glede osnov za določitev obveznosti do družbene skupnosti v enakem položaju.

GOSPODARSKE ORGANIZACIJE BODO FRIDOBILE KAKIH 45 MILIJARD

Na podlagi podatkov, s katerimi razpolagamo, bi finančni efekt popraviljanja minimalnih osebnih dohodkov po osnutku odloka znašal kakih 15 milijard bruto na leto. Razen tega bomo

potrebovali za ohranitev določenega števila gospodarskih organizacij na ravni 7 % nad predpisano povprečno ravnijo še kakih 7 milijard ali skupaj kakih 22 milijard. Če upoštevamo še učinek od ublažitve lestvice prispevka iz dohodka in posebnega deleža na dohodku na podlagi sprememb zakonov, sprejetih na prejšnjem zasedanju Zvezne ljudske skupščine, bo znašala skupna vsota sredstev, ki bodo ostala gospodarskim organizacijam, kakih 45 milijard.

Na koncu je Moma Marković poudaril, da bo s to ureditvijo minimalnih osebnih dohodkov — kakor tudi z drugimi ukrepi, predloženimi ali že na prejšnjem zasedanju Zvezne ljudske skupščine sprejetimi ukrepi gospodarskim organizacijam omogočeno, da bodo sestavile nove tarifne pravilnike, sindikatov, zbornicam in združenjem pa, da bodo sklenili sporazum o osnovah in merilih, ki bodo gospodarskim organizacijam v pomoč pri sprejemanju tarifnega pravilnika.

Po skupni seji sta začela od-

bora na ločenih sejah obravnavati osnutek odloka v načelu in podrobnostih.

Na ločenih sejah odborov za gospodarstvo obeh domov Zvezne ljudske skupščine so v načelu in podrobnostih sprejeli osnutek odloka o minimalnih osebnih dohodkih uslužbencev gospodarskih organizacij. Odbora sta sprejela tudi spremenljivi predlog ZIS, da bi izjemoma za podjetja, ki izdelujejo za potrebe JLA posebne proizvode v izredno težavnih pogojih, lahko povečali znesek minimalnih osebnih dohodkov nad 15 %, ne smeli pa bi jih povečati nad 25 %.

Pripombe Združenja založniških podjetij Jugoslavije in Združenja filmske industrije, ki so jih pisмено poslala odboroma za gospodarstvo, so sprejeli s tem, da jih bodo obravnavali pristojni organi ob uveljavitvi predložene odloka o minimalnih osebnih dohodkih.

Odbora za gospodarstvo obeh domov bosta nadaljevala delo v ponedeljek.

S KONFERENCE REPUBLIŠKEGA ODBORA SINDIKATA ZDRAVSTVENIH DELAVCEV

Kako odstraniti pomanjkljivosti V ZDRAVSTVENI SLUŽBI

Ljubljana, 20. decembra. — Republiški odbor sindikata zdravstvenih delavcev je danes sklical konferenco zdravstvenih delavcev iz ljubljanskega okraja, da bi se pogovorili o nekaterih problemih, ki so bili nakazani v uvodnem poročilu o vlogi sindikata pri uvrstitvi javne zdravstvene službe.

Poročilo je zajelo osnovne pokazatelje napredka zdravstvene službe, hkrati pa opozorilo na pomanjkljivosti, kar nalaga tudi sindikalnim organizacijam v zdravstvenih ustanovah nekatere naloge za izboljšanje dela. Predvsem bi se morala kazati vloga sindikata pri izpopolnjevanju organizacije dela zdravstvenih ustanov, pri skrbi za strokovni dvig članstva ter pri izboljšanju medsebojnih odnosov, kakor tudi odnosov zdravstvenega osebja do bolnikov. Ti odnosi med zdravstvenim kadrom, kakor tudi zdravstvenega osebja do bolnikov ponekod niso najboljši, kar meče senco na sicer velika prizadevanja, da bi bila zdravstvena služba boljša.

Ceprav bi bilo pričakovati, da bodo udeleženci konference tehtno obravnavali ta vprašanja, so se nasprotno temu zadržali predvsem na težavah, ki se jih neposredno tičejo. Tako smo zelo mnogo zvedeli o hudi stanovanjski stiski, o nekaterih problemih ureditve prejemkov in dopustov, skoraj nič pa o stvareh, ki se tičejo delovanja zdravstvene službe. Res ni moč zanikati, da je pomanjkanje stanovanj in neustrezni pogoji, v katerih živijo nekateri zdravstveni delavci, predvsem srednji in nižji kader, eden izmed

vzrokov za razna pomanjkljivosti, ki se kažejo pri delu; vendar vse težave le ne izvirajo od tod.

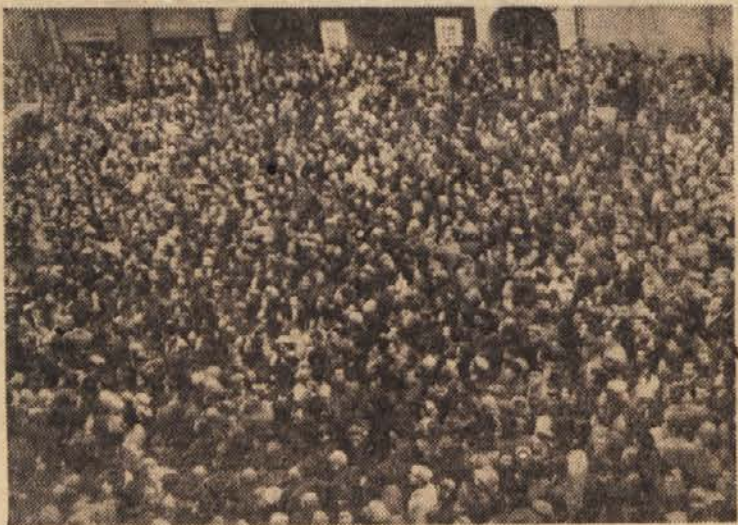
To je še posebej poudaril tovariš Uroš Ruprecht, ki je dejal, da sindikalne organizacije ne bodo mogle bistveno pomoči k boljše mu delu, če bodo člani sicer na splošno ugotavljali nedisciplinno pri delu, hlastanje za prekomernimi honorarnimi zaposlitvami, črno privatno prakso, protekcijo itd., izogibali pa bi se kot doslej konkretnemu obravnavanju takih primerov. Ne samo, da meče posploševanje senco na ves zdravstveni kader, tudi na velik del poštredovalnih zdravstvenih delavcev, temveč je tako splošno obravnavanje povsem neučinkovito, če naj se sindikati res spopadejo z nepravilnostmi, ki dejansko obstajajo.

Namen današnje konference je bil, opozoriti sindikalne organizacije, naj bi začele v svojih ustanovah resno obravnavati te stvari ter o njih razpravljati tudi na občnih zborih, ki ne bi smeli izveneti zgolj kot formalen obracun dela sindikalnih podružnic, ne da bi se hkrati živo dotaknili dnevne problematike dela in življenja v zdravstvenih ustanovah.

M. N.

Poslednja pot ljubljanskega tramvaja

Nad morjem meščanov, ki je večerjaval med zidovi Mestnega trga v Ljubljani, so z Magistrata mahdravo visele črne zastave. Nad stopniščem mestne

Kdo bi prešel vse tiste, ki so se prišli posloviti od ljubljanskega tramvaja.

hiše so na zelenem zastoru trepetale zlate številke: 20. XII. 1958.

Danes ljubljanski tramvaj in nikdar več!

Ko je kazalec velike ure na stolpu Magistrata pridršel na tretjo, je završalo med tisočglavo množico, ki je prišla na zadnje slovo ljubljanskega tramvaja.

Na stopnišču mestne hiše so izpod zelenih zastorov zadoneli užaloščeni zvoki gasilske koračnice. »Pleh muzika« brkatih tramvajarjev, oblečenih v starinsko nošo, je skozi instrumente žalujoče zaigrala poslednje slovo.

Mestni svet Ljubljana sprejel sklep o spremembi začetka delovnega časa

Ljubljana, 20. dec. V času, ko se je pred Magistratom odvijal poslednji ceremonijal ob slovesu ljubljanskega tramvaja, je bila v sejni dvorani svečana seja Mestnega sveta. Po kratkem izvlačku iz poročila Sveta za komunalne zadeve o dosedanjih rekonstrukcijah ljubljanskega mestnega prometa so odborniki soglasno sprejeli predlog Okrajnega sindikalnega sveta o spremembi delovnega časa. V jutranjih urah mestni promet namreč ni zmogel splošnega navala, zaradi česar je prišlo do zastojev in številnih zamud. Zategadelj je Mestni svet sprejel predlog o spremenjenem začetku delovnega dne. Gospodarske organizacije naj bi z izmenami pričele delovnik ob šestih, okrajne in občinske ustanove ob pol sedmih, ob sedmih vse tiste ustanove, ki v prejšnjih niso zajete, ob sedmih trideset strokovne šole, ob osmih vse ostale šole in univerza, ob osem trideset pa vse trgovine. Sprememba delovnega časa bo veljala do 1. maja in potem spet s 1. oktobrom.

Oglušujoči udarci bobna so vznemirjeno najavili občinstvu prevrženo osebnost. Na ploščadi stopnišča se je pojavil nihče drug, kot sam presvetli cesar

In še eden... seveda brez Špele tudi to pot ni šlo. Objokovala je ubogi tramvaj, čes da bomo zdaj ob sočne folklorne izraze, da so se ljudje v tramvajih lahko naučili komolce uporabljati, kar jim je poletje v življenju in službi zelo prav prišlo in da zdaj ne bo več pomendranih čevljev, kar bo zelo negativno vplivalo na proizvodnjo »globin paste«.

Ob koncu se je skozi črni pajčolan jokajoče poslovila.

— No, ubogi star tramvaj odhaja, sicer pa bodo ostale še »šine« za spomin. Kako bo pa z avtobusom, bomo pa šele videli!

Po končanem ceremonijalu si je vsa zbrana elita z godbo in Francem Jožefom na čelu med žalujočo množico utrla pot do stoječih tramvajev, ki so čakali na lasten pogreb. Vodeči tramvaj, ki ga je na poslednji vožnji upravljaval Franc Jožef, je odevillil po Stritarjevi ulici in si s težavo utiral pot med tisočglavo množico, ki se je stiskala vse tja do Prešernovega spomenika in še naprej.

S poslednjega tramvaja je visela žalna zastava, godba pa je v divjih koračnicah preglasila poslednje škripanje ljubljanskega »strasenponu«, ki se je v zadnji vožnji poslavljalo od ljubljanskih ulic.

Ko je kolona nabitih tramvajev pripeljala do splošne bolnišnice, se je srečala s svojo konkurenco — avtobusom, ki je že prevzel novo delovno funkcijo.

Ljubljanski »strasenpon« pa je žalostno odcingljal na poslednjo pot.

NOVOLETNA JELKA V LJUBLJANI

PROGRAM:

Sprevod Dedka Mraza: 28., 29., 30. in 31. decembra. — Začetek ob 17. uri od Trga revolucije po Titovi cesti do Ajdovščine, po Tavčarjevi ulici, Miklošičevi cesti do Prešernovega trga, kjer bo program Dedka Mraza in ognjemet.

Zabavišče na Gospodarskem razstavišču: odprto od 27. decembra do 2. januarja. Zabavišče bo odprto ves dan od 8. do 18.30.

Program v veliki dvorani zabavišča: Nastop artistov vsak dan ob 10., 15. in 17. uri. (1. januarja odpade nastop ob 10. uri.) — Nastopajo: balet, artisti, žonglerji, artisti z živalmi itd. — Vstopnica za otroke 10 din, za odrasle 30 din.

Revija otroške konfekcije: V veliki dvorani Gospodarskega razstavišča v dneh 27., 28., 29. in 30. decembra. Vstopnina 30 din. Pričetek ob 19. uri vsak dan.

Opozarjamo šole, kolektive, sindikalne podružnice in druge zavode, da sprejema prireditveni odbor rezervacije za posamezne prireditve oziroma nastope v recepciji Gospodarskega razstavišča, Titova cesta, vsak dan od 8. do 19. ure.

Pred Gospodarskim razstaviščem na trgu vsak dan otroško sejmico in prodaja novoletnih smrek. — Programi gledališč, kinematografov in drugih prireditelj bodo objavljeni v dnevnem časopisu.

Pripravljalni odbor

Na strani

MEJA

Navadno si napačno predstavljamo mejo. Zamišljamo si jo kot nekaj skrivnostnega. Vendar je vse tako domače, kot morebiti kraji pred domačo hišo nekje na Dolenjskem ali Stajerskem.

Tamkajšnji ljudje, ki jim je življenje dodelilo prostor ob meji, se meji hevajenemu človeku nasmejejo, ko jih gleda nekam vprašujoče. Tako je tudi z Robičevimi ljudmi. Gospodinja bo zdaj »nase naložila« pet križ. Našel sem jo pred hišo. Z drvmi je imela opravka. Razposajeni otroci so skakali pred dvoriščem in kilcali nekoga iz sosesčine.

Prišla sta dva granicarja. Odgovorno nočno službo sta imela za seboj, prav tako počitek. Sveto pristo urico rada preživita med domačini. Domačija na meji jim je prijateljica.

PRI SOSEDIH

Nedaleč od domačije je granicarska karavla. Človeka prijazno sprejmejo. V hiši je mir, da bi ga lahko skoraj »s prgištem zajel«. Pravkar so opravili z opoldanskim obrokom. Nekaj mladih ljudi je zunaj streljalo z rračno puško, nekaj pa jih je bilo v sobi za mizo. Sahirali so in brali. Fantje z meje radi be-

NAŠA VOJAŠKA PODJETJA za trg široke potrošnje

Pred nekaj leti je vojaška industrija prvič poslala na trg svoje izdelke za široko potrošnjo. Čeprav je odtlej minilo le malo časa, so vojaške tovarne dandanes že znane po kakovosti svojih izdelkov za potrebe prebivalstva, nekatere njihove izdelke pa kupujejo tudi v tujini. Iz leta v leto narašča vrednost izdelkov za široko potrošnjo. Hkrati, ko nenehno skrbijo za zmogljivost tovarn, da bi lahko izpolnjevale vojaške programe, si prizadevajo tudi, da bi vojaška podjetja v sodelovanju z lokalnimi in ostalimi gospodarstvenimi panogami čimbolj izkoristila svoje proste zmogljivosti za proizvodnjo izdelkov za široko potrošnjo.

O tem, kako važno je to za naše gospodarstvo, najbolje pričajo podatki, ki jih je nedavno objavil podsekretar za narodno obrambo generalpolkovnik Voja Nikolčič: vrednost proizvodnje izdelkov za tržišče v podjetjih vojaške industrije bo v tem letu dosegla nad 40 milijard dinarjev, se pravi, da bo za 31% večja kot lani. Za prihodnje leto imajo v načrtu nadaljnje povečanje za okrog 25%. Kakor vidimo, prihaja na tržišče široke potrošnje vsako leto več izdelkov vojaških tovarn.

Dandanes je že težko posebej pisati o vrednosti izdelkov kake vojaške tovarne. Vse lahko tako rekoč postavimo v isto vrsto. Kar dar je beseda o »Rudi Čajevcu«, »Kruškicu«, »Crveni zastavi«, »Slobodi«, »Bratstvu«, »Vogošču«, »Zraku« in kakem drugem vojaškem podjetju, se pristojni strokovnjaki najbolj pohvalno izražajo o njihovih izdelkih za široko potrošnjo.

SEDAJ 5000, ČEZ ŠEST LET PA 32.000 AVTOMOBILOV

»Crvena zastava« se odlikuje po trpežnih avtomobilih, ki jih izdeluje po licenci »Fiat«. Ne izdeluje samo osebnih avtomobilov, marveč tudi sanitetne, avto-

mobile za prevažanje živih, za poštno službo in podobno. Za zdaj izdeluje »Crvena zastava« okrog 5000 avtomobilov, tovarno pa bodo v prihodnjem obdobju razširili in modernizirali, tako da bo čez šest let izdelovala na leto okrog 32.000 avtomobilov. Med tovarnami, ki izdelujejo motorna vozila za široko potrošnjo, se odlikuje tudi »Vogošče« s svojimi petimi tipi skuterjev in je že začela proizvajati tri nove tipe. Ta vojaška tovarna bo začela z novim letom serijsko izdelovati dvo-kolesa po licenci »NSU«. Skrajša bodo izdelali okrog 20.000 koles, kar pa ne bo dovolj za potrebe tržišča, ker je povpraševanje štirikrat večje; že zdaj ima tovarna naročil za okrog 80.000 koles.

«EKSPRESNI LONCI» IN PODOBNO

Tovarna »Vogošče« pa je znana tudi po svojih izdelkih za gospodinjstvo: »ekspresnem« loncu, v katerem je moč skuhati hrano v četrh ure, nadalje raznih vrstah aluminijaste posode, posodah za mleko s polietilenskim pokrovom, butanskih steklenicah itd. Nekatere izdelke, ki jih zdaj proizvaja ta tovarna, smo pri nas še do nedavna uvažali, tako na primer jeklene akumulatorje, ki jih

uporabljajo na železnicah, v ladjedelstvu, rudarstvu in še nekaterih panogah.

Vojaška tovarna hidravličnih naprav proizvaja izdelke, ki gredo zelo v promet. Uporabljajo jih velika podjetja, kakor so TAM, FAP, Industrija motorjev v Rakovici, Tovarna traktorjev in strojev v Zemunu, »Crvena zastava« in druga podobna podjetja. Ta tovarna izdeluje razen tega popolne hidravlične naprave za čiščenje ulic, nadalje hidravlične žerjave in podobne.

To zimo je veliko povpraševanje po ventilatorskih grelcih vojaške tovarne »Rudi Čajevac«, kakor tudi po kuhinjskih opravah podjetja »Vogošče«. »Bratstvo« izdeluje med drugim rezilno orodje, »Sloboda« rakete proti toči, »Zrak« optične instrumente itd.

Otroci in vojaki so dobri prijatelji. Na sliki: Obisk pri protiletalski enoti JLA

PRIPRAVLJENOST

Enakomerno, uspavajoče udarjajo kolesa vlaka ob tir. Noč je, vendarle so redki, ki spe. Enota kapetana Trifuna Kibarovskega potuje na položaj.

Postaja mineva za postajo, vlak pa se le malokrat ustavi. Vojake muči radovednost:

- »Kam gremo?«
- »Ne vem.«
- »Morebiti v kraj A?«
- »Saj smo ga že minili.«
- »Potem se peljemo dalje, k morju nemara?«

Mnogi molče. Odšli so izne-nada in se še utaplajo v svoje domove. Polnoč je mimo. Vlak se ustavi. Ukaz: Vojaki v polni bojni opremi se naglo vsujejo iz vagonov in že naslednji hit zvrste v dolgo ravno vrsto. Komandir zapoveduje:

»Tovariši, za raztovarjanje vagonov imamo uro časa. Upam, da boste prej gotovi. Vsak ve, kje je njegovo mesto, zatorej ne izgubljajmo dragocenih minut...«

Top za topom se izmotava iz svojega ležišča na vagonih. Gibčne roke uravnava težko orožje, da gladko zdrsi po navozu na cesto. Vlačilci nenehno ropotajo v jasni noči. Vojaki so posedli na odrejene sedeže v vlačilcih in tovornih avtomobilih. Se rezko povelje: »Enota, kreni!« — in prva naloga je izpolnjena.

Ob zori se enota ustavi v gozdu. Kratek počitek, le tolikšen, da se napolnijo čutarice z

vodo in vnovič pregleda zemlje-vid. Potem pa spet dalje, ves dan z redkimi počivališči, tja v drugo noč, še čez novo polnoč. Hudi napori za vojake-rezerviste. Niti zdaleč niso mislili, da bo šlo tako tesno. Suha hrana silno žeja. Neprespane noči zapirajo oči, vročina pojenja komaj za dve, tri kratke ure.

»Zaspal bi kjerkoli.«

»Tudi nocoj še ne bomo spali; vsaj tako kaže.«

Starešini — kapetana Kibarovskega in Pucar — prisluhnita pomenkom in bodrita:

»Tovariši, pogum in nekoliko potrpljenja. Mridva nisva spala že štiri noči, pa naju ni konec. Moramo biti vztrajni in vzdržljivi! Saj razumete, da je treba izpolniti nalogo, saj ste zreli ljudje.«

In enota kapetana Trifuna Kibarovskega je napela vse svoje moči.

Se preden je sonce obstajalo plodno ravnino z vinogradi in spokojno morje, ki ga marsikdo še ni videl, so bili topovi vko-pani in prikriti pred radovednimi, nezazelenimi očmi.

Ze čez nekaj dni so odnesli izpod šotora komandirja Kibarovskega prvo poročilo njegove-mu predstojniku. V njem ni bilo praznih besed, marveč zgo-šteni, ponosni stavki:

UKAZ SMO IZVRŠILI STOP NIHČE IZMED VOJAKOV NI POŠKODOVAN STOP NOBENE OKVARE NA OROŽJU STOP KAPETAN KIBAROVSKI

Novo dneve so polnile nove naloge. In strumna enota je slavila nove uspehe pri seznanjanju z orožjem.

Smučarska enota pred odhodom na dnevne vaje

Graničarska dobra volja

Pes Rex ni prav nič manj vesten čuvar meje kot graničarji. Po svoje služi, da bi mu dal človek tudi ime »graničar«. Neke noči je pomagal graničarju, da je zaprl pot čez mejo mlademu fantu, ki je sanjal, da je onstran meje Indija Komorandija.

Vsega preplašenega so ga pripeljali v karavlo do komandirja.

»Kaj ste vendar z njim počenjali?« — je pobaral komandir svoje fante.

»Mi nič. Rex bi vedel kaj več povedati.«

Rex s »poštenim« kosom fantovih hlač med zobmi se je samozavestno umaknil v svoj kot.

Graničar Radojko je imel križ s svojimi zobmi, že bolj prav povedano, ni imel križa, ker jih skoraj imel ni. S karavle so ga poslali do zobozdravnika, ki mu je priskrbel novo zobno protezo.

Ni se mu bilo lahko privaditi nanjo.

Nekega dne zapazi njegov komandir, da je fant brez zob.

»Radojko, kje imaš vendar zobe?«

»Tovariš komandir, hranim jih za »izlaz«. Trošijo se, so pa prazniki pred durmi.«

O SVOJIH LJUDEH

rejo. Tovariš, ki me je pri-ljazno spremljal, mi je povedal, da so prebrali do konca septembra graničarji na meji z Avstrijo in Italijo preko 19.000 knjig. Povesti, romane, znan-

Domačija na meji

stvene in druge knjige. Sreča mi je ponudila srečanje z mladim človekom, ki piše tudi dnevnik. Zaupal mi ga je, da sem spoznal malo od bližje njihovo življenje.

NOČ JE VIDELA
Zgodilo se je neke noči. Zena je zastakala. Njene porodne bolečine, ki so prišle pred časom, so pognale zaskrbljenega moža do karavle. Fantje so po-

Zdrava mati z zdravim otrokom ni videla fantov, ki so se vračali nazaj v hrib. Domovina je dobila novega državljanca, ljudje, ki so mu »pomagali« na svet, pa so hiteli na mejo. Da jo branijo in ču-vajo.

ZLAT PRSTAN

Ljudje, ki živijo daleč od me-je, morebiti mislijo o graničar-jih prestrogo. Ob meji živijo pa jih imajo za svoje in ne samo oni. So planinci, ki jim je sre-čanje z varuhi naših meja praz-nik.

Jeseničani, še prav posebej Tišov Lojze, so skoraj sami zgra-dili novo karavlo na Javorniš-kem rovtu. Praviijo, da je v njihovem delu in pa v mate-rialu, ki ga je zahtevala stavba, skoraj pet milijonov vrednosti. Ko so jo zgradili, je bil velik praznik.

Visoko v planinah strela rada seka.

»Strelovod jim moramo tudi postaviti.«

»Postavili« so ga.

Ključavničar Ivan Tušar z Jesenic je snel s prsta zlat prstan.

»Strelovod brez zlata ne mo-re loviti strela« — je dejal in se nasmejaj graničarjem, ko jim ga je izročil.

V »Domu pod Golico« pove beseda z upravnikom Jožetom

Klinarjem še najbolj zgovorno.

»V Križu pod Golico je skoraj osemdeset hišnih številk. Veliko naših ljudi dela v dolini, vendar je tudi veliko kmetov, ki imajo delo z zemljo. Morebiti bi si kdo mislil, da smo brez življenja, kakršnega so vajeni delavci ali uslužbenci, brez pri-reditev in sestankov.

Nemalokrat na mesec nas obiščejo graničarji. Z njimi sku-paj se pogovorimo o življenju v svetu. Z njimi skupaj »obdelu-jemo« kongresni material. Prav v teh dneh spremljamo v mislih in besedah našega Tita na dalj-pi poti.

Mi z njimi, oni z nami.

Na sestanke, kjer skoraj ni-koli ne manjka graničarja An-driča, pride najmanj trideset kmetov. Andriča imajo skoraj za svojega, on sam z ženo, ki je tudi Srbinja, pa se je skoraj »poslovenil«.

PRAZNOVALI BODO

Za praznik naše Armije se obeta ljudem na meji presene-čenje. Obiskali jih bodo ljudje iz doline. Pionirji, delavci in uslužbenci. Ni le dar, ki ga bodo prinesli, da jim ga izroče za praznik, tisto, kar bo največ vredno.

S seboj bodo prinesli tudi srce, ki ljubi domovino. Tako

srce pa tudi spoštuje može z naših meja. V tem prazničnem dnevu bo množica ljudi ob karavlah. Bližnja meja bo nasme-jano in varno potrdila zavest, da je v skrbnih rokah. Pesem in topla beseda bo spregovorila ta dan.

SLOVO

Sape so odločnejše zapihale in do zadnjega razgnale megle. Svet se je odprl na obe strani. V tujino in na dom.

Napak bi bilo potrjevati le lepote domovine. Tudi onkraj je čudovit svet, ki je marsikoga že zapeljal. Danes se nemara prenekateri od teh »ubežnikov«

ozira nazaj. Z bolečino in hre-penjem po njej, ki ji ni znal zaupati, ki ji ni verjel, da ima za vsakega, ki hoče pošteno ži-veti in delati, svoj dober kos kruha.

Slovo od meje ni vsakdanja stvar.

Se prav posebej pa je do-godek slovo z graničarji, ki so sicer strogi ljudje, vendar s toliko pristrčnosti in hrabrosti, da jim človek iskreno rad stisne roko in se jim zahvali za vse ure čuječnosti, za njihovo živ-ljenje, ki ni lahko in ima mo-rebiti v sebi več odgovornosti, kot kakršenkoli drug poklic.

Graničarji v prostem času radi povasujejo

Pot v Indonezijo in po njenem prostranem otočju

Indijski ocean, po katerem pluje sedaj naš »Galeb«, ni največji niti najmanjši ocean. Za Ptolomejev so ga imenovali Eritrejsko morje, šele po odkritju Indije je dobil svoje sedanje ime. Stari Grki so mislili, da je to le morje, v resnici pa je ocean, ki meri okrog 75 milijonov kv. km, torej za 30 milijonov kv. km manj kot Atlantik.

Ta ocean sega od Antarktike do obal Indije in od Afrike do Avstralije, Atlantik in Pacifik pa segata od antarktičnega kontinenta do Severnega ali Ledenege oceana. Indijski ocean na severu ne seže daleč, zato se v njem ni razvil tisti komplicirani sistem morskih tokov kot v Atlantiku in Pacifiku. Zato je tudi nekoliko mirnejše.

Na specialnih hidrografskih kartah so označene kot viharne cone le širine med 40. in 60. vzporednikom južno od ravnika. Področje med Adenskim zalivom in Sudanskim prelivom, kateremu se bo »Galeb« približal v ponedeljek, pa je področje mirnih voda, kjer običajno ni ne močnih vetrov ne viharjev.

Na Indijskem oceanu ne razsajajo ne orkani niti ne tajfuni. Prvi so doma v Karibskem morju, drugi v kitajskih vodah. In vendar so prebrisan Španci krstili Veliki ocean za Tih ocean, najjužnejšo točko Afrike, kjer nenehno razsajajo viharji, pa za Rt dobre nade, da ne bi odvrnili pomorščakov, ki so se takrat borili z drugačnimi težavami in brodomi kot v naših dneh, od plovlje v Tih ocean.

Tam, kjer je sedaj Indijski ocean, tam je bila v geološki zgodovini Gondvana, celina, ki je vezala Indijo in Madagaskar z Afriko. Tam, kjer se sedaj dvigujejo Veliki in Mali Sundski otoki, pa je bilo nekaj kopno, ki je vezalo Južno Azijo z Avstralijo. Preko tega naravnega mostu sta bili favna in flora teh dveh kontinentov povezani.

Danes pa imamo namesto kopnega celo galerijo otokov, od Sumatre na severu do Nove Gvineje na vzhodu. Ti otoki so pravi orjaki, saj ima n. pr. Nova Gvineja kar 780.000 kv. km, torej toliko kot Francija in Benelux pa še Zahodna Nemčija povrh. Le Grönlandija je še večja. Še Java je s svojimi 125.000 kv. km večja od polovice posameznih evropskih držav, po številu svojega prebivalstva pa celo od Velike Britanije, saj ima kar 55 milijonov prebivalcev.

Java je po velikosti sicer šele na četrtem mestu med indonezijskimi otoki, vendar pa je tu srce Indonezije. Na tem otoku živi 65% vsega indonezijskega prebivalstva. Ta velika koncentracija je predvsem posledica nizozemske kolonialne politike, ki je razvijala predvsem tiste kulture, ki so uspevale na javanskih plantažah in ki jih je največ potrebovala.

Indonezija je most med Azijo in Avstralijo. To besedo moramo seveda razumeti v prenesenem pomenu. Ta most je namreč dolg več tisoč kilometrov. Če bi naravnali severno konicu Sumatre in Spicberge, bi bila Nova Gvineja nekje globoko v Afriki. In vendar meri Indonezija le 1,9 milijona kv. km, torej trikrat manj od ZDA.

Vmes so namreč cela morja, večja celo od našega Jadranskega.

Indonezijski otoki imajo zato nekaj svojega, nekaj posebnega. Zato so se tudi razvijali kot nekakšne enote. Šele sodobna tehnika jih je povezala v neko celoto. Čeprav leži med Javo in Sumatro le 50 km široki Sunski preliv, med Javo in Baliem pa je še ožji, se vsi trije otoki le ločijo med seboj.

Za Ameriko trdijo geografi pa tudi politiki, da ima izredno ugodno lego, ker se na vzhodu naslanja na Atlantik, na zahodu na Pacifik,

Vzdolž jugovzhodne obale Sumatre in južne obale Jave se vlečeta dve vulkanski gorski verigi Barisan in Džav Barat. Obala njih vzhodja je strma, in le ponekod se pojavljajo plitvine in plaže, kakor je ena izmed njih na sliki ob obali Jave. Ribičem omogočajo dostop na širni Indijski ocean, njih družinam kopanje in skromno zabavo ob njem

in vendar je dolgo časa živila sama zase in tudi uživala sadove te izolacije.

Indonezija pa se na vzhodu dotika Pacifika, na zahodu pa Indika. Zato se je Džakarta, nekdanja nizozemska Batavia, tudi več ali manj zase razvijala. Danes ima že poldrug milijon prebivalcev, več kot sam Singapur. Toda današnji svet je medsebojno povezan in medsebojno odvisen. Preko Indika se zdaj Džakarta odpirajo vrata v evropska pristanišča, na drugi strani Pacifika v ameriška, in na sever v daljno vzhodna.

Prav gotovo je to ena potencialno najbogatejših dežel na svetu, saj na njenem ozemlju ni ne puščav, ne ledenikov, ne suhih stepnih pasov. Vsa dežela je v območju vlažnega tropskega podnebja, ki omogoča dve — ali celo trikratno žetev na leto. Kakšna razlika z Avstralijo, kjer so znosni pogoji za življenje le na njenem jugovzhodnem robu! Zato ima pred seboj še lepo bodočnost. Z razvojem tehnike in prometa se bodo njeni otoki še bolj zblížali in pojmi kot Javansko, Sundsko, Makasarsko morje, ki sedaj še nekako ločijo njene posamezne dele, bodo postali arterije, ki jih bodo tesno vezale.

— in

Odločen odpor

Gvineje proti francoskim zavlačevalnim manevrom v urejanju odnosov med obema deželama

Konakri, 20. dec. (AFP). Poslanska zbornica je danes naročila vladi, naj pripravi vse potrebno za primer, da bi Gvineja popolnoma prekinila stike s Francijo. Zbornica je tudi odobrila nedavni sporazum o zvezi Gvineje z Gano in soglasno odobrila vladni sklep, da ne bo začela nobenih pogajanj s Francijo, dokler je ne bo francoska vlada dejure pripoznala za neodvisno in suvereno državo. Na seji zbornice so opozorili na to, da Francija okleva, da bi pripoznala Gvinejo. Namesto tega bi rada začela vrsto neskončnih pogajanj z Gvinejo.

Prav zdaj pričakujejo v Konakriju odposlanca francoske vlade.

Predsednik vlade Seku Ture je na seji zbornice podrobno poročal in utemeljil odločitev o združitvi Gane in Gvineje ter poudaril, da bo to zvezna republika. Kredit v znesku 10 milijonov funtov, ki ga je dala Gana Gvineji, bo v kratkem odprt prek raneke britanske banke. Seku Ture je tudi dejal, da sta Washingtonska in londonska vlada posebnemu odposlanstvu Gvineje »najodločneje zagotovili«, da bodo ZDA in Velika Britanija zagotovile Gvineji vso neopisno moralno in tehnično pomoč.

Popravljanje slabega vtisa

Atene, 20. dec. (Tanjug). Ob zaključku obiska ameriškega državnega podtajnika Williama Rountreeja v Atenah so grški krogi izjavili, da obisk ni imel nobenega določnega namena.

Ciprskega vprašanja v celoti niso obravnavali. Rountree je samo pomenjal ameriško stališče v nedavni razpravi v OZN o Cipru.

Ta izjava uradnih grških krogov, poudarjajo v Atenah, potrjuje mnenje, da bi ameriška vlada rada zdaj popravila slab vtis, ki ga je napravilo v grških političnih krogih in javnosti ameriško stališče o ciprskem vprašanju.

Čemu politika in sila

ob novem uspehu občega znanstvenega značaja?

Računi ameriških politikov, generalov in diplomatov in ugotovitve v krogih OZN

New York, 20. dec. (Tanjug). Izstrelitev doslej največjega umetnega satelita, ki tehta blizu 4 tone, je potisnila v Ameriki v ozadje vse tekoče notranje in zunanje dogodke, tudi takšne, kakor je sklep Atlantske zveze, da morajo zahodne sile brezpogojno ostati v Berlinu, ali napovedani januarski Mikojanov obisk v Washingtonu. V washingtonskih poravnanih krogih pričakujejo od tega dogodka važne posledice.

V psihološkem oziru govore z velikim poudarkom o obnovi zupanja v ameriške znanstvene, diplomatske in vojaške sposobnosti. Čeprav poudarjajo to ugotovitev vzporedno s koristmi, ki jih bo imelo vse človeštvo, vendar je bolj poudarjen predvsem nacionalni moment. »Dobro je,

da je narodu povzdignila moralno takšna zmaga na torišču, kjer se razvija tekmovanje med nami in Sovjetsko zvezo vzlic mednarod-

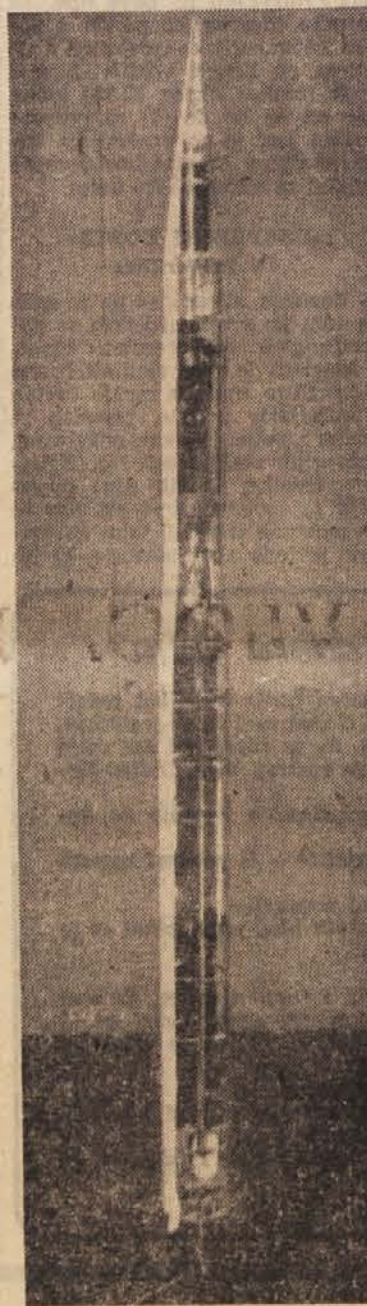
nemu značaju človeškega značaja.

Med neposredne znanstvene uspehe prištevajo uporabo satelita kot relejne postaje za ves svet, saj so prek njega že oddajali poslanice predsednika Eisenhowerja, ki so jo prestregli v mnogih krajih sveta. Že v kratkem bo moč trajno vzpostaviti svetovno relejno postajo za radijske in televizijske programe. V daljni prihodnosti bi bilo tudi s te plati zagotovljeno medplano potovanje in tudi potovanje na Luno, kar pa se ne bo zgodilo še tako kmalu, ker znanstveniki še niso premagali glavnih težav, namreč, kako bi se morebitna vesoljska ladja vrnila na Zemljo.

Vojaški strokovnjaki opozarjajo na strateški pomen tega uspeha. Amerika je s tem dokazala, da ne zaostaja za Sovjetsko zvezo v programu raketnih izstrelkov in umetnih satelitov in da jo morda celo prekaša, ker lahko zdaj določa smer poti umetnih satelitov v vesolju, kar pomeni, da lahko prav tako izkoristi ta uspeh tudi za cilje na Zemlji.

Ameriško zunanje ministrstvo pa se zanima za morebitne mednarodne politične posledice tega uspeha. V konkretnem primeru misli najprej na psihološko in praktično okrepitev položaja ZDA in Zahoda v tekoči berlinski krizi. V celoti upoštevajo vpliv vojaške moči in diplomacije in obnovo mednarodnega psihološkega ravnovesja, kakršno je bilo po ameriškem mnenju pred izstrelitvijo prvega sovjetskega umetnega satelita.

V OZN menijo, da ameriški uspeh presega okvire dosedanjega tekmovanja med dvema največjima državama in mu prisojajo širše mednarodne okvire. V tem uspehu vidijo znamenje čedalje večje potrebe, da se morajo najbolj odgovorne sile čimprej dogovoriti o nekakšni mednarodni kontroli nad vesoljem, ki bi jo opravljala OZN glede njegovega izkoriščanja izključno v znanstvene namene, kajti dosedanje tekmovanje v izstreljevanju umetnih satelitov prča, da nobena velesila ne more računati, da bi sama zavladala nad vesoljem, marveč je moč ta cilj doseči samo z mednarodnim sodelovanjem.

Raketa tipa »Atlas«, kakršno so uporabili za izstrelitev največjega ameriškega umetnega satelita

Odmev satelita

Washington, 20. dec. (AFP). Predstavniki poskusnega centra v Cape Canaveralu je izjavil, da so ondi prestregli poslanico predsednika Eisenhowerja, ki jo je reproduciral novi ameriški satelit, ko je letel nad oporiščem. James Hagerty je na sestanku z novinarji reproduciral poslanico, kakor jo je oddajal satelit. Predsednik je izrazil svetu »željo Amerike po miru na svetu in dobri volji med ljudmi povsod«.

ODPRAVLJANJE NAPAK v kitajskih ljudskih komunah

Poljski obisk v Sloveniji

Poljska delegacija v odboru za gospodarsko sodelovanje med našo deželo in Poljsko je bila danes v Sloveniji. Gostje, ki jih spremlja Mijalko Todorović, so prispeli iz Opatije v Postojno, kjer so jih pozdravili predstavniki republiških in krajevnih oblasti. Po ogledu jame so odpotovali v Ljubljano.

Tu jih je sprejel predsednik Izvršnega sveta tovariš Boris Kraigher, ki jim je priredil kosilo. V spremstvu predsednika OLO Ljubljane dr. Marijana Dermastie so si po kosilu z velikim zanimanjem ogledali Muzej NOV in nekatere ljubljanske znamenitosti. Proti večeru so odpotovali po avtomobilski cesti v Zagreb.

Pekinški časniki že nekaj dni pišejo o tem, kako v vseh kitajskih pokrajinah uveljavljajo široke ukrepe za ukrepitev in zboljšanje dela v ljudskih komunah, za odpravljanje slabosti, ki so se doslej pokazale, in za reorganizacijo služb in oblik dela v komunah, v katerih so prišle do izraza nekatere pomanjkljivosti in napake pri delu.

Listi pišejo, da so v večini pokrajin postavili štirimesečni rok, v katerem naj bi podrobno pro-

Časniki poudarjajo, da je druga najbolj nujna naloga, ki čaka inšpektorske in inšpektorske skupine v ljudskih komunah, neogibno zboljšanje delovne storilnosti ljudi v komunah. Med nadaljnji temeljnimi vprašanji, ki jih bo treba v komunah bolje urediti, omenjajo razdelitev in potrošnje kakor tudi »demokratizacijo upravljanja ljudskih komun«. V zvezi s temi problemi tudi poudarjajo, da sta se v dosednji praksi poslovanja komun pojavljala razpisanje in neekonomično poslovanje, nadalje slabo poslovanje javnih in kolektivnih ustanov, kakor so ljudske menze, otroška zavetišča, domovi onemoglih in dr.

V nekaterih komunah so, kakor poročajo listi, že začeli odpravljati ugotovljene pomanjkljivosti. V okrožju Lučovu v Sečuenu so, kakor pravi »Zen Min Zi Bao«, v 30.000 ljudskih menzah »odpustili nesnažne kuharje in pomivalce ter najeli nove, izbrane na demokratičen način«. V tem okrožju baje slabo posluje le še 10 odstotkov ljudskih menz.

Večina menz je zboljšala svoje delo in pripravila »topla, dobro kuhana in čista jedila«. Prav tako poročajo, da že popravljajo tudi »razmerje med delom in oddihom« in da v vseh komunah zdaj težijo za tem, da bi zagotovili dva prosta dneva v mesecu in 8 ur nočnega spanja. (Tanjug)

(Od našega stalnega dopisnika)

Dunaj, decembra

Pravzaprav o tem »problemu« ne bi bilo treba izgovarjati besed. Trik je tako očiten, da ga otrok spregleda.

Toda beseda »vindišar« je bila prav ta čas spet predmet žolčne razprave v dunajskem parlamentu. In navsezadnje je parlament predstavnštvo avstrijskega ljudstva: če so nekateri poslanci, pa čeprav skrajno reakcionarni, uporabljali »vindišarje« za argument v svoji nacionalistični kampanji proti Slovincem, potem pač marsikdo te zvijače še ni spregledal. Ali pa so jo in jim prav pride.

Kdo in kaj so »vindišarji«? Za razumevanje te čudne besede je treba poseči nekoliko v zgodovino. Temeljita razprava slovenskega znanstvenika Lojzeta Udeta »Teorija o vindišarjih«, ki je izšla leta 1956, nam nudi obširno in natančno gradivo o nastanku in razvoju tega pojma.

Nemci so svoje vzhodne in južne slovenske sosesde, torej tudi Slovence, že od vsega začetka označevali z imenom »Vindici« ali »Wendici« ali »Windi«. Domnevajo, da so jim dali to ime po staroevropskih Venetih.

Do konca 18. stoletja so celo slovenski pisarji imenovali Slovence, kadar so govorili o njih v nemškem jeziku, »Windsche«, ker je bila pač to nemška označba za Slovence, oziroma Slovence nasploh. (Trubar, Megiser, Valvasor). V 18. stoletju dobiva naziv »Windsch« trojen pomen: označuje: 1. vse Slovence, 2. vse Slovence in 3. za razlikovanje od nemških sodeželanov posebej koroške in štajerske Slovence.

Vindišarska vprega

je postala nacionalističnim ponemčevalcem na Koroškem v sedanjih časih zlagane formalne demokracije spet potrebna, čeprav so jo pred dvema desetletjema že zavrgli

Te tri stopnje nazorno kažejo razvoj izraza »windisch« do 19. stoletja. Vsebinska naziva pa ostane vedno ista: pomeni namreč nemški izraz za Slovence in slovensko.

Kako je torej moglo priti do teorije o »vindišarjih« kot posebni narodnostni skupini, ki ni ne slovenska in ne nemška?

Najprej je naziv »windisch« imel tudi socialni značaj. Ker je bil fevdalni gospod Nemec, tlačan pa Slovenec, je pomenil »vindišar« razen slovensko govorečega človeka tudi socialno nižjega. V 19. stoletju, ko je dobil pangermanski nacionalizem posebno na Koroškem surove oblike, je pomenilo slovenstvo že samo po sebi nekaj nižjega in manjvrednega. V tem času je dobil izraz »windisch« svojo »pravo« vsebino. Otrokom, ki so v šoli spregovorili slovensko besedo, so obesili okrog vratu napis: »Ich bin ein windischer Esel« (Jaz sem slovenski osel). Učitelj se je dopovedoval s slovenski, da je nemščina nekaj boljše, nekaj lepšega, slovenščina pa nekaj »kmečkega grdega«.

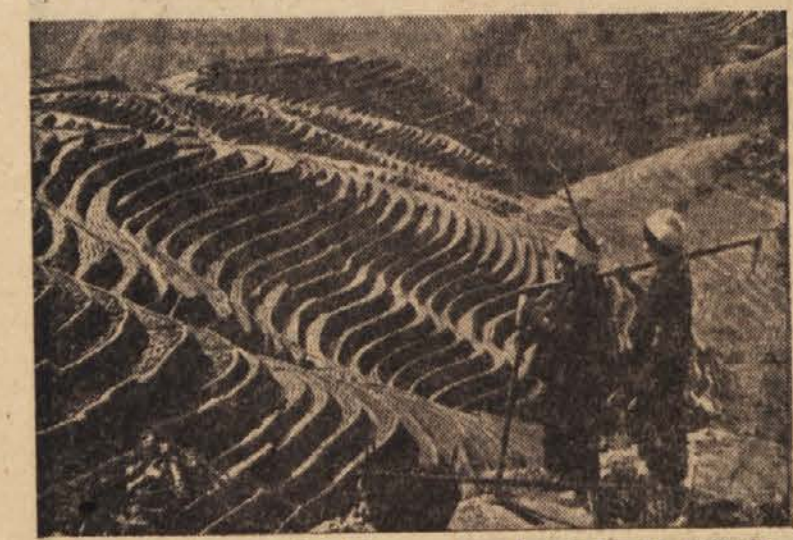
Reakcija Slovencev na tako žaljivo obnašanje je bila seveda kaj različna po socialni moči, po moralni sili, po zavesti, piše Ude v omenjeni razpravi. »Močnejši so se uprli, slabotnejši so klonili, se začeli

sramovati svojega jezika in so imeli za svojo največjo socialno dolžnost, naučiti se jezika nemških gospodov. Postal so, kakor jim pravijo zavedni Slovenci — nemčurji.

Ko je pojav nemčurstva postal podvedno večjim socialnim in političnim pristiskom množicem, so bili šele ustvarjeni pogoji za rojstvo teorije o vindišarjih kot »narodu«.

Razvoj te »teorije« kaže dve stopnji. Ze v drugi polovici prejšnjega stoletja so se celo v avstrijskem parlamentu pojavili »učenjaki«, ki so trdili, da je razlika med koroškimi, štajerskimi in kranjskimi narečjem na eni strani ter slovenščino na drugi strani tako velika, da ni več moč govoriti o istem narodu. Po njihovem je bilo torej na Slovenskem najmanj sedem narodov, ker imajo Slovenci pač sedem velikih narečij. S tem bedastim govoritvjem je obratna računal slavist Fran Miklošič, ko je leta 1888 v parlamentu izjavil: »Vprašanje razlike med slovenščino in kranjsčino je enako vprašanje, ki bi ga mogli postaviti glede razlike med švabskim narečjem in visoko nemščino...«

Toda argument jezikovne različnosti Nemcem še ni zadoščal. Nemčurstvo je le še bilo obteženo s kompleksom manjvednosti, razlika med slovenstvom in nem-

Kitajski delavki si ogledujeta nove nasadne terase na gričevju v Kvangsilju

Sprejem ob Dnevu JLA v Varšavi

Varšava, 20. dec. (Tanjug). — Ob dnevu JLA je jugoslovanski vojaški odposlanec v Varšavi polkovnik Nikola Pejnović priredil nocoj v prostorih veleposlaništva svečan sprejem, na katerem so bili pomočnik poljskega ministra za narodno obrambo general Zazsicky, pomočnik načelnika generalnega štaba poljske vojske general Duszczyk, več komandantov posameznih rodov poljske vojske in drugi višji poljski oficirji. Na sprejemu so bili tudi visoki funkcionarji poljskega zunanega ministrstva kot tudi voditelji diplomatskih misij številnih dežel, akreditiranih v Varšavi. Sprejem je potekel v prisrčnem vzdušju.

učili vse panoge dela in oblike življenja v komunah. Da bi to čim bolj uspešno opravili, pošiljajo iz pokrajinskih centrov oziroma iz vodilnih partijskih in državnih ustanov v pokrajinah na teren deset tisoče inštruktorjev in drugih kadrovcv. Partijski pokrajinski komite v Kansuju je n. pr. poslal v ljudske komune okrog 15.000 inštruktorjev in inšpektorjev, pokrajinski komite v Kvantungu 10.000 kadrovcv, v Hupeju prav tako 10.000. Namen teh inštruktorskih skupin je, kakor razlagajo listi, pomagati v zimskem obdobju ljudskim komunam, da zboljšajo vse oblike svojega poslovanja, zlasti pa da organizirajo boljše ideološko-politično delo med člani komun, oziroma da razvijejo »gibanje za njihovo boljše socialistično in komunistično vzgojo«.

NA DESNI ALI NA LEVI?

Naglavne »skrb« novih - zdaj nič več političnih, ampak »administrativnih« formacij v Bourbonški palači

(OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA)

Pariz, decembra. Niče noče sedeti na desni. To je zanimiv pojav. Ko je bila klasična levica — poslanci KP Francije in Socialistične stranke — stianjena na 50 sedežev in ko so k njej primaknili še 40 sedežev s poslanci na listah »levega centra«, ko je torej moč na sto načinov porazdeliti ostalih 400 in nekaj sedežev, se niče noče premakniti v tisti del dvorane, ki je že od nekdaj namenjen parlamentarni desnici.

Tako se je zdaj začelo ugaibanje: ali sodi Soustellova Unija za novo republiko na desno ali levo od Pineaujevih in drugih »neodvisnih«? Če sodi na levo, ali mora ostati »nekoliko bolj desno« od Ljudskega republikanskega gibanja, ali pa naj z njo zamenja mesto in zavzame sedeže takoj ob levem centru? Ali naj »Alžirci«, ki jih je prišlo v parlament 70, sede skupaj kot posebna skupina, kakor jim je za njihovo enotnost skrbeli Jacques Soustelle tudi svetoval, ali pa naj se razdele po parlamentarnih frakcijah, kolikor jim pripadajo, kakor je menil general De Gaulle? In sploh levo ali desno? Kdo levo in kdo desno?

»Dovolj je že tega smešnega prerivanja proti mestom na levi«, je rekel na nekem posvetovanju vodja parlamentarne skupine Unije za parlamentarno republiko poslanec Tribule. In vendar je prav on predlagal načrt, kako bi preprečili, da njegove stranke ne bi odrinili v desni kot dvorane.

In tako bo imel zdaj opravka arhitekt Bourbonške palače: moral bo nekako preurediti dvorano za plenarne seje, tako da nikogar ne bo nemara začel tlačiti kak kompleks le zaradi tega, ker sedi na desni. Glavna misel je torej: ni več ne desnice ne leve, samo vlada je in opozicija. Ena naj gre na eno, druga na drugo stran. In to ni več ne levo ne desno, marveč ena ali druga stran premarča med obema. Kdo bi ločil tiste, ki podpirajo vladno politiko od tistih, ki ji nasprotujejo? Če pa bo komu vendarle prišlo na misel v tem primeru, razmišljati, kaj je levo in kaj desno, naj bi z žrebom določili, kdo naj bi sedel na eni ali drugi strani prehoda, vladni ali opozicijski poslanci. Če pa so se posamezne skupine že porazdelile na obeh straneh prehoda, naj se same dogovore, kako si bodo razdelili mesta na svojem torišču življenjskega prostora.

Zagovorniki te reorganizacije se imajo na kaj sklicevati: na britanski parlament. Tam sede na eni strani vladni, na drugi pa opozicijski poslanci. Med njimi je prehod označen na parketu s črtami, ki jih niče ne sme prekoračiti. Med njimi je »dežela brez gospodarja«. In pravijo, da zadeva funkcionira.

Ze prav, toda samo v Britaniji so pozicije natanko razdeljene, v parlamentu sta zastopani v glavnem dve stranki in komplikacij ni, ne takih ne drugačnih. Kaj pa

bo v Franciji? ve vprašujejo tisti, ki niso navdušeni za spremembo zborničnega reda. Kaj storiti na primer, če bi se ena skupina odločila glasovati za vlado? Ali mora v tem primeru prestopiti »demarkacijsko« črto in zasesti vladne klopi? In kdaj naj se vrne na drugo stran? Ali ne bo takšna selitev videti nekam čudna. »Ah«, je baje rekel nekoliko sarkastično neki socialistični poslanec, »zdaj, ko imamo v reakcijskih letalih sedeže, ki avtomatično odlete v vesolje, to ni problem!«

Natančneje rečeno, zagovornikom reforme tradicionalnega polkroga v poslanskih klopih v Bourbonški palači gre predvsem za natančno razmejitev med vladnimi in opozicijskimi skupinami (po novi parlamentarni terminologiji »administrativnimi« formacijami). Po glasovanju o vladni deklaraciji naj bi se skupine razvrstile na eni ali drugi strani prehoda, kakor pač podpirajo vladno deklaracijo ali ne. Ideja o reorganizaciji je morda v tem, da bi simbolično, formalno napravili konec sklepanju in raz-

vijanju trenutnih strankarskih dogovorov v parlamentu, torej praksi, ki je bila značilna za Četrto republiko.

Enak je tudi smisel sklepa, katerega namen je skrajšati delovni čas parlamenta. Opozicija je že izračunala, da bo moral parlament v petih letih, za kolikor je bil izvoljen, zasedati samo 27 mesecev. Delo zbornice v nočnih urah (v Četrti republici je bila večina sej ponoči in trajale so do ranega jutra) naj bi prepovedali, vzlic skrajšanemu delovnemu času pa povečali prejemke poslancev. Prepovedali naj bi tudi branje govorov v zbornici: poslanci bi smeli imeti v rokah samo kratke beležke, govoriti pa bi morali prosto, ne da bi brali pripravljena besedila. Izvzeti bi bili seveda ekspoziji ministrov, saj bi si »bilo težko zamisliti finančnega ministra, ki bi lahko improviziral ekspozice o proračunu.«

Tako bo prvi parlament Pete republike začel delati tudi ponovnem poslovanju. Novi predsednik zbornice Chaban-Delmas bo imel »drugačen pregled« čez dvorano kakor dosedanja predsedniki: Maurice Thorez in Guy Mollet

bosta morda sedela na desni ali v sredini dvorane, polkovnik Thomas pa morda na levi.

Toda arhitektonsko razvozlanje problema seveda ni tudi politično: politična pobarvanost in interpelacije niso odvisne od tega, s katerih mest v dvorani prihajajo. Zato se opozicija manj razburja spričo nove razvrstitve v sejni dvorani, bolj pa zaradi tega, ker se ji zdi, da parlament res ne bo prvovrsten činitelj v uveljavljanju neke politike v Peti republici.

Poljski delavski sveti v okviru samoupravnih konferenc

Varšava, 20. dec. (Tanjug). — Poljski Sejem je danes zvečer sprejel novi zakon o delavskem samoupravljanju, s katerim je zamenjal dosedanja zakon o delavskih svetih, sprejet leta 1956 neposredno po oktobrskih dogodkih na Poljskem.

Kakor je bilo že objavljeno, izgubijo delavski sveti na podlagi novega zakona več pravic in pristojnosti, ki jim jih je priznaval dosedanja zakon. Po novem zakonu postane delavski svet v podjetju eden izmed treh organov konference delavskega samoupravljanja (partijski komite, uprava sindikalne podružnice in delavski svet), pri čemer dobi funkcijo izvršnega organa konference.

Pet nalog

v političnem in gospodarskem razvoju Indonezije

Džakarta, 20. dec. — Republika Indonezija je prvič v svoji zgodovini sprejela proračun pred začetkom proračunskega leta. To je predsednik Džauanda posebej poudaril v govoru na sklepni seji parlamenta, ki je po daljši razpravi sprejel proračun v višini 29 milijard rupij. Proračun je bil sprejet s 119 glasovi proti 31. Proti so bili stranka Masiumi, katoliki in Socialistična stranka.

Džauanda je ponovil, da obsega program vlade tele osnovne točke: ustanovitev nacionalnega planskega sveta, ureditev političnega položaja v deželi, razveljavljenje sporazuma

Življenje ob enem izmed prekopov v Džakarti

s konference za okroglo mizo z Nizozemsko, razvoj gospodarstva in ponovno priključitev zahodnega Iriana.

Džauanda je dejal, da je na papirju lahko postaviti nalogo o normalizaciji razmer v deželi, da pa je to v dejavnih mnogo težje doseči. Poudaril je, da je spričo za leto dni podaljšane izjemnega stanja sodelovanje med vlado in parlamentom zelo važno. Govoril je tudi o nevarnosti vojaškega državnega udara, izrazil je trdno prepričanje, da do tega v Indoneziji ne bo prišlo, poudaril pa je potrebo, da vlada in parlament taktično ukrepata.

J. Smole

Pletilnica v Mahali el Kubri v Egiptu

VLOGA DRŽAVE v egiptskem gospodarstvu

Kairo, decembra

Po uradnih podatkih je v zadnjih dveh letih vloga države v gospodarstvu Egipta znatno narasla. Prek svojih gospodarskih organov kontrolira zdaj država večino finančnih in skoraj vse večje industrijske korporacije. Državne gospodarske investicije so zdaj neprimerno večje od privatnih. Po suški krizi, zlasti pa po tristranskem napadu na Egipt, je država prevzela ne samo organizacijo in kontrolo zunanje trgovine, marveč tudi koordinacijo industrijske proizvodnje in njeno usmerjanje.

Najpomembnejši ukrepi na področju gospodarstva so bili januarski zakoni iz leta 1957, po

katerih so vse tuje banke, zavarovalnice in trgovinske agencije prešle v egiptovske roke. Večino delnic teh gospodarskih organizacij je kupila država. Vlada je ustanovila posebno gospodarsko organizacijo in ji izročila državne posle v gospodarstvu. Gospodarska organizacija ima pravico ustanavljati vse vrste podjetij in sodelovati v že poslujočih. Ima tudi pravico veta proti sklepom katerekoli družbe, v kateri sodeluje s 25 odstotkov delnic.

Lani je sodelovala ta gospodarska organizacija v ustanavljanju cele vrste novih družb. V njih ima približno za 9 milijonov funtov delnic. Hkrati je odkupila pri raznih podjetjih britanske in francoske delnice v približni vrednosti 124 milijonov funtov. Letos v oktobru, pičli dve leti po ustanovitvi, je imela gospodarska organizacija že 50 odstotkov delnic v 52 družbah, katerih skupni nominalni kapital je znašal nad 100 milijonov funtov.

Bonn, decembra. V kratki zgodovini Zahodne Nemčije je bil redkokateri politik v tako ugodnem položaju, kakor je zdaj socialdemokratski župan zahodnega Berlina Viljem Brandt. Vsako njegovo politično potezo, razborito ali nepremišljeno, je treba oceniti za dobro. Po srečnem naključju je prišel v položaj, da ga razglašajo za »simbol obrambe zahodne demokracije« v zahodnem Berlinu. Kdor bi zdaj v zahodni Nemčiji poskusil Brandta napasti, bi sam sebe obdolžil nacionalnega izdajstva nasproti temu mestu...

Po strankarski legitimaciji, ki jo ima v žepu, je Brandt član Socialdemokratske stranke, po vlogi pa, ki jo je zaigral v zahodnem Berlinu, je »borec svobodnega sveta« proti »svetovnemu komunizmu«. Veščiki komik se je povzpel na najvidnejše mesto v zahodnonemškem javnem življenju. Od začetka berlinske krize je njegovo ime stalno na prvih straneh zahodnonemškega, pa tudi celotnega zahodnega tiska. Vsako njegovo besedo obdajajo z nacionalno in blokovo patetiko, vsakemu njegovemu srečanju s komerkoli, vsakemu njegovemu odhodu iz Berlina in ponovnemu prihodu pripisujejo domala svetovnopolični pomen. Tudi zdaj, za časa pariške konference Atlantске zveze je bil filmski zvezdnik iz Berlina največkrat sne-

mani in v tisku največkrat imenovana osebnost. Ko je zažarel tako visoko nad oblaki politične slave, se je Willy Brandt še tako ojunačil, da je začel soliti pamet vsem ostalim domačim političnim veljakom. Svoji strankini centrali je odpovedal pokorščino in odkrito osmešil njene zahteve, da je treba najti kakršne koli možnosti za sporazum s Sovjetsko zvezo glede Berlina. Namesto tega se je dogovoril s šefom nasprotne strani, s kanclerjem Adenauerjem, da je treba zavrniti prekinitve diplomatskih stikov z Moskvo. Po drugi strani je obsodil celo samega

prihitele na pomoč največje nacionalne denarne ustanove ter začele kupovati razvrednotene papirje, so to njih potezo razglasili za izraz »nacionalne zavesti« poslovnega sveta.

Dejansko pa so za to patriotično akcijo tičale docela druge koristi. Zahodnonemška vlada je namreč obljubljala, da bo iz proračunskih sredstev tudi drugače zagotovila večje kredite za zahodni Berlin. Razen tega uživa kapital, vložen v zahodnem Berlinu po veljavnih predpisih, že zdaj znatne davčne olajšave. Z drugimi besedami, nakup berlinskih delnic in ostalih vrednostnih papirjev po nižjem tečaju je velikim denarnim ustanovam obetala samo dober profit, pri tem pa jih še obdal s sijem »nacionalnega požrtvovanja«.

Pri vsem tem pa se vsa ta transakcija poslovnemu svetu vendarle ne zdi dovolj zanesljiva. Ob možnosti kakršnihkoli zapletov okoli Berlina je začel prvotni patriotizem pri raznih zahodnonemških trdkah pojemat. Tako nekatere trdke za takojšnjo dobavo blaga Berlinu že zahtevajo tudi takojšnje plačilo, medtem ko se druge izmikajo, da bi svoja dolgoročna naročila zaupale berlinskim podjetjem. Opaziti je nadalje, da se denar skrivaj že umika iz zahodnega Berlina, ne glede na vsa prepričevanja o »varnih investicijah«.

Zahodnonemski župan Willy Brandt je že nekajkrat skušal obracunati tudi s to vrsto nacionalnega izdajstva, vendar na ljudi z denarjem to očitno ni napravilo večjega vtisa. Kaže, da bodo celo prvi, ki bodo županu pokazali hrbet. Tako se počasi pojavlja vprašanje, ali mu bo v pozni nacionalnega in blokovega heroja uspelo obdržati se v sedanjem kolebanju med lastno stranko, ki se ji je že javno izneveril, in vlado, ki ji kot strankarski nasprotnik izmika gesla »politike trdne roke«. Vodstvi obeh, ki jima je zrasel čez glavo, najbrž samo čakata priložnosti, da ga spravita s poti.

Razumljivo je, da bo ta trenutek lahko nastopil šele po rešitvi berlinske krize. Kajti le sedanji nenormalni položaj razdeljenega glavnega mesta dežele, razdeljene med obe strani, je lahko iz Willyja Brandta napravil politika, ki mu je iz mnogih razlogov pripadel vzdevek »filmski zvezdnik« iz Zahodnega Berlina.

M. Bajec

Krišna Menon-Ferhat Abbas. Kairo, 20. dec. (AP). Indijski obrambni minister Krišna Menon, ki se vrača iz New Yorka v New Delhi, se je spotoma ustavil v Kairu. Danes se je poldrugo uro razgovarjal s predsednikom alžirske vlade Ferhatom Abasom. Govorila sta o alžirskem vprašanju in ga obravnavala v zvezi z mednarodnim položajem. Na sestanku je bil tudi alžirski notranji minister Lakdar Ben Tubal.

Orač v Svatnjah na Koroškem

svoji narodnostni zavesti in danes res ne ve, ali je Slovenec ali ne.

Ta sloj je danes zgolj germanizatorska vprega, dobrodošel izgovor za vse tiste, ki zagovarjajo nemški značaj Koroške. Ta amfibijska zagodza je obenem ena izmed najbolj vidnih posledic neprestanega nacionalnega pritiska in žalostna karakteristika pogojev, v katerih živi danes slovenska manjšina na Koroškem. Ti pogoji onemogočajo ustalitev naravne in enakopravne dvojezičnosti v deželi.

Kako natanko tako si nemški nacionalisti dejansko razlagajo to vlogo »vindišarjev«, je dokazal sam njihov duhovni oče Wutte, ko je v svojih publikacijah po nacionalistični zasedbi Avstrije in Gorenjske »ugotavljal«, da je meja »vindišarskega naroda« na Karavankah, ki je ta »narod« vse dotlej neprenehno in naravno ločila od slovenskega naroda — padla in da Karavanke odtelj ljudstva, ki naj se »vrne« v okolje nemškega naroda, nič več ne ločijo, marveč — družijo. Se več: Ko so sami hitlerjevci leta 1938 uprizorili svoje »ljudsko štetje« na Koroškem, kjer so Avstriji še nekaj let prej našli nekaj nad 20.000 Slovencev, ker je vse ostalo šlo pod streho »vindišarjev« ali enostavno Nemcev, se jim tako razlikovanje ni zdelo nič več potrebno, in so za Slovence kvalificirali okrog 45.000 ljudi, ki jim je bilo enostavno namenjeno iztrebljenje, vse ostale pa enostavno za trdne Nemce. Hitlerjevcem »vindišarji« res niso bili več potrebni, porodili so se na novo zdaj, ko si morajo avstrijski nacionalisti vsaj na videz nadejati krinko — formalne in zlagane demokracije.

Slavko Fras

V Litiji so se sestali šolski upravitelji

Tudi letos je kakor lani zaželeno, da bi šole ne predložile višjih proračunov kot lanske leto. Ker so ti že tako nizki in da bi bili čim bolj enotni, so se sestali v sredo v Litiji šolski upravitelji in se pogovorili, kakšne predloge bodo dali.

Na sestanku so sklenili, da bodo predlagali najnižje vsote, kolikor je sploh mogoče za funkcionalne in operativne izdatke. Kljub temu se bodo morale končne števke nekoliko povečati, posebno tam, kjer bodo morali prebrskati šole.

Pomenili so se tudi o delu s dia-projektorji ter o vpisu v tečaj za kinoooperaterje za ozkotračni film ter o razpredaviteljskih obiskih Dedka Mraza v dneh 28., 29. in 30. decembra, ki bo obiskal vse šole na območju Litijske občine in jih obdaroval s kolektivnimi darili. M. V.

UKROTITI VODE

je naloga ustanovljene vodne skupnosti za Dolenjsko

Nedavno je bil v Novem mestu ustanovljen občni zbor Vodne skupnosti za območje novomeškega okraja. V programu te vodne skupnosti je regulacija Spodnje Save, Krke in Kolpe s pritoki na teritoriju OLO Novo mesto, melioracija zamočvirjenih ozemelj in namakanje suhih zemljišč.

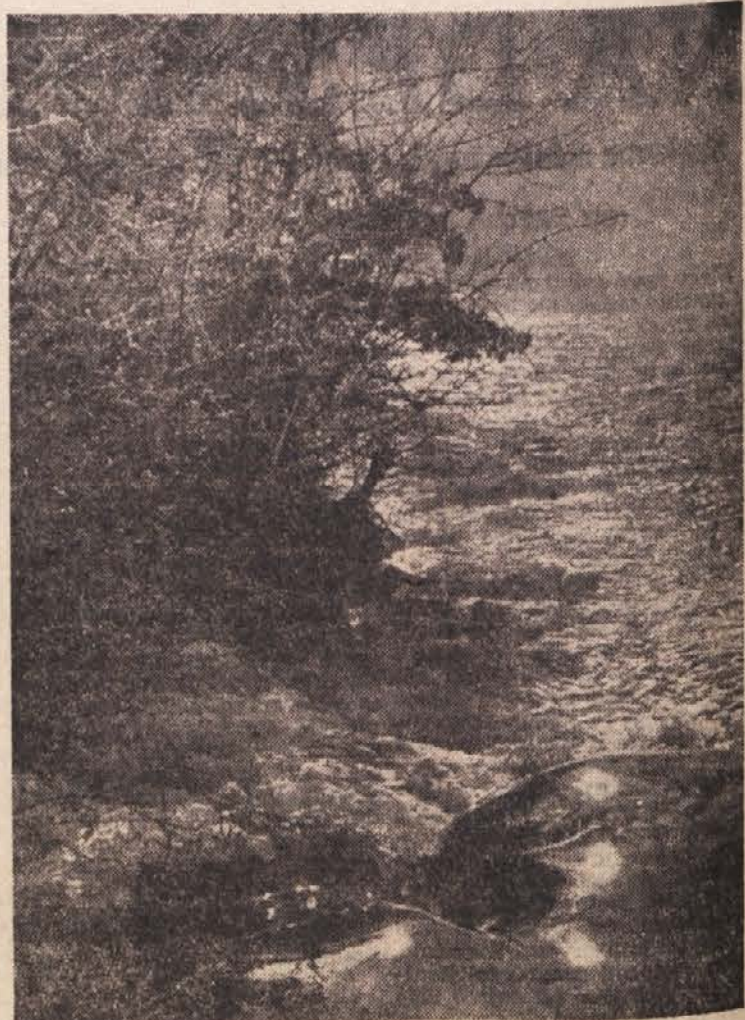
Ustanovitev Vodne skupnosti za Dolenjsko, o kateri je bilo govora že več let, je bila zelo potrebna, kajti neurejene vode povzročajo gospodarstvu veliko škodo. Samo Sava in Krka poplavljata ob visokem vodostaju okoli 10.000 hektarov zemeljske povr-

šine, porasle z različnimi kulturami, v Beli krajini pa poplavlja Kolpa s pritoki nad 400 hektarov zemljišč. Občutno škodo povzročajo tudi hudourniki, ki uničujejo površinske pridelke in plodno zemljo.

Za izvedbo najnujnejših nalog

bo dolenjska Vodna skupnost potrebovala več milijard dinarjev. Samo za regulacijo poplavnih območij omenjenih treh rek in ureditev hudournikov bo potrebnih 2200 milijonov dinarjev. Vložena finančna sredstva pa se bodo bogato obrestovala, kajti z ureditvenimi deli ne bo pridobilo samo kmetijstvo, ampak je treba upoštevati, da povzročajo poplave občutno škodo tudi po naseljih in cestnem omrežju. Tako povzroči Krka samo z eno poplavo tudi do 200 milijonov dinarjev škode.

Sodeč po izjavah delegatov so organi samoupravljanja v podjetjih pokazali razumevanje za to akcijo, ki je zlasti pomembna zato, ker bo združevala Vodna skupnost finančna sredstva posameznih gospodarskih organizacij, kmetijskih zadrug in občinskih ljudskih odborov. Značilno pa je, da so se občnega zbora udeležili zastopniki komaj polovice vseh kmetijskih zadrug z območja OLO Novo mesto. S svojo odsotnostjo so prizadete kmetijske zadruge pokazale nepravilen odnos do pomembne akcije in pozabljajo, da bodo morale prav eno zbuditi zanimanje med prebivalstvom za akcije Vodne skupnosti. B.

Ob zgornjem toku Krke

PO PRVEM PODPISU

Ce bo slabo vreme, ne bo ostalo od pogodbe nič

»Nisem se še odločil za pogodbo,« je odgovoril dober kmetovalec iz zadrugnejskega Horvata, ko smo ga vprašali, če bo podpisal pogodbo s kmetijsko zadrugo za pridelovanje hibridne koruze. »Ne mislite, da sem nazadnjak ali starokopitnež — saj me poznajo,« se je opravičil, »toda za takšno sodelovanje se je težko odločiti.«

Razlagal je, da je že letošnjo pomlad posejal koruzo v sodelovanju s kmetijsko zadrugo, a ni pridelal nič več. Sedaj že ve, da je bila napaka v tem, da zemlja ni bila ustrezno pripravljena: zorana in pognojena. Spomladi, ko so sklepali pogodbo, ni bilo več mogoče pripraviti njive tako, kot bi bilo treba. Tega takrat sicer niso vedeli, a sedaj že vedo. Pa vendar ob novi pogodbi za setev hibridne koruze v sodelovanju s kmetijsko zadrugo pomišlja, ker ima slabe izkušnje tudi s pšenico.

Vzlic neuspehu pri koruzi se je brez velikega pomislanja odločil za pogodbeno pridelovanje donosne pšenične italijanske sorte. Ta pogodba pa mu je že začela presadati. V nekaj tednih je namreč doživela toliko sprememb, da do žetve ne bo ostalo

od nje čisto nič, če bo še slabo vreme. Malo je pomolčal, kot bi ugotavljal, kaj mislimo o njem, nato pa dodal, naj ga ne razumemo napačno. Če bi bil nasprotnik napredka in zadrugništva, bi lahko storjene slabosti in napake opisal mnogo bolj grobo. On pa želi le opozoriti na tisto, kar želi kmetovalce in zadrugnike.

Ko so si ljudje iz zadruge ogledali njegovo njivo in jo izmerili in ko je predložil zahtevana potrdila, so sestavili pogodbo, ki jo je podpisal. Ni še minilo 14 dni, že je prišel k njemu uslužbenec zadruge, češ da je treba v pogodbi nekaj popraviti, ker navedenih umetnih gnojil ni mogoče dobiti in bodo morali uporabiti druga. Druga umetna gnojila pa imajo tudi drugačno ceno, zato je bilo treba spremeniti več kot samo ime gnojila. Umetna gnojila so končno prišla in so jih trosili po njivah. Pa se je spet oglašil pri njem uslužbenec zadruge. Umetno gnojilo ni bilo tako močno, kot je bilo zapisano v pogodbi; potrositi ga bo treba dvojno količino, kar pomeni dvakrat tako visok izdatek. Kaj naj še reče k temu? Povedati mora, da so bile sitnosti tudi s semenom.

Med setvijo so neki strokovnjaki ugotovili, da je treba na enem hektaru posejati 240 kg pšenice in ne samo 200 kg, kot je bilo zapisano v pogodbi.

● Upravnik Kmetijske zadruge Lendava je potrdila, da so se takšne stvari res godile. Pravi pa, da tega ni krivo vodstvo zadruge, ker le-to prejema navodila neposredno ali posredno od tamkaj, kjer delijo semena in umetna gnojila. Vodstvo zadruge čuti, da je zaradi takšnih primerov mnogo težje dobiti kmetovalce za pogodbeno sodelovanje, kot bi jih dobilo pri boljšem sklepanju in izpolnjevanju pogodb.

Ce upoštevamo, kar smo zvedeli, ni mogoče deliti kmetovalcev med napredne in starokopitne samo po tem, kako obdelujejo svoja posestva v sodelovanju s svojo zadrugo, s pomočjo njenih strokovnjakov in strojev. Takšne slabosti bo treba odpravljati in popolnoma odpraviti, drugače bodo povzročale vedno večje nezaupanje kmetovalcev in jih odvrčale od sklepanja pogodb z zadrugo. Namesto napredovanja v pogodbenem sodelovanju v proizvodnji lahko doživimo nazadovanje. V takšnih razmerah pa je kmetovalcem tudi težko očitati njihovo previdnost. J. P.

Nova šola na Kogu

Na Kogu pri Ormožu bodo 27. decembra praznovali krajevni praznik, združen z otvoritvijo nove šole, ki

bo nosila ime narodnega heroja Jožeta Kerenčiča. Kogovčani so bili že od leta 1945 brez šolskega poslopja, ker je bilo prejšnje med vojno porušeno. Solo je začel graditi ObLO Ormož v letu 1957 in je sedaj končno dograjena. Pri gradnji šole so pomagali s prostovoljnimi delom tudi domačini in prebivalci okoljskih vasi, vodovod so v glavnem zgradili s prostovoljnimi delom. Prihodnje leto bodo začeli poleg šole graditi še dvorano za razne prireditve. H

Dela pred sezono

Piranska občina je dobila približno 300 milijonov din investicijskega poudarka za gradnjo komunalnih objektov in gostinskih obratov. Pripravljala dela to so načrti, elaborati, in revizije projektov so že končane, prav tako so opravili tudi že vse priprave na terenu, tako da bodo v prihodnjih dneh začeli z zemeljskimi deli. Za začetek bodo urejali kanalizacijo, kopalnice v Portorožu ter hotel »Sirova« v Piranu. Razen tega urejajo depandanso hotela »Central« v Portorožu in vodovod v Sečovljah. Ker do prihodnje sezone ni več daleč, bo treba zelo pohiteti, da bodo vsa dela končana.

Fieso naj bi uredili s skupnimi močmi

Delovni kolektivi, kateri imajo svoje počitniške domove v Fiesi, so predlagali Občinskemu ljudskemu odboru Piran ustanovitev Zavoda za izgradnjo Fiese z namenom, da delovni kolektivi ob pomoči občinskega ljudskega odbora uredijo Fieso v eno najlepših letovišč naših delovnih ljudi. Sredstva bi se zbirala tako s strani podjetij, občinskega ljudskega odbora in raznih kreditov za razvoj turizma. Za prva etapa del obsega izgradnjo ceste in kanali-

zacije, kar znaša nekako 50 milijonov dinarjev. Sanitarna inspekcija tako občine kot okraja Koper je namreč prepovedala uporabo počitniških domov v Fiesi, kolikor ne bi rešili vprašanja kanalizacije. Akcija počitniških domov je ena prvih ter vrste ter upamo, da bo tudi uspešna, saj je ureditev tega najlepšega dela slovenske obale v interesu domačih prebivalcev kot v interesu celotne Slovenije.

KOŠARKARSKO SREČANJE V BUKAREŠTI

Beograd : Bukarešta 77:75 (37:37)

Neuradni dvoboj državnih reprezentanc Romunije in Jugoslavije zaradi kasnega prihoda naših košarkarjev — Drevi zares!

Bukarešta, 20. decembra. (Od našega dopisnika). Danes je bilo tu v športni palači Floreada mednarodno košarkarsko srečanje med reprezentancama Beograda in Bukarešte. To je bil pravi pravi neuradni dvoboj med državnima reprezentancama Romunije in Jugoslavije, ki se je končal z zmago Beograda 77:75 (37:37). Jugoslovanska reprezentanca je prispela v Bukarešto šele danes ob 11. uri po nepričakovani dolgi in naporni vožnji, zato je naše vodstvo zahtevalo preložitve uradnega mednarodnega srečanja na nedeljo zvečer. Vodstvo romunske reprezentance je v to privolilo. Moštvi sta nastopila v naslednjih postavah:

Bukarešta: Foldbest 13, Cutoš 4, Medek 14, Popovich 6, Fodor 17, Novacek 19, Nedelja 2.
Beograd: Minja 12, Nikolić 10, Kandus 8, Kontić 1, Danu 4, Djurić 13, Radovan Radović 19, Kapej 2, Konjović 8, Korac ni igral.

Sodnika Suman (CSR) in Kamenič (Bogarija), gledalcev 3000.
Romuni so presenetljivo nezbrane Jugoslovane in kmalu vodili s 7:0. Pctem, ko so Jugoslovani uredili svoje vrste, so izenačili in vodili z 10:9 in kmalu s 15:9.

Jugoslovani so začeli s petorko: Minja, Kandus, Danu, Djurić, Dragoljović. Danu si je že v treh minutah nabral 4 osebne napake, zato ga je zamenjal Nikolić, Dragoljoviča pa Radovan Radović. Tudi Nikoliću je romunska obramba ob pomoči sodnikov nakopala štiri osebne napake, zato je zvezni kapetan tudi njega poslal na klopo. Igra je do odmor potekala v izmeničnih napadih in protinapadih in se končala z neodločenim rezultatom. Drugi polčas so Jugoslovani začeli z isto postavo, le Dragoljoviča je zamenjal Radovan Radović. Danu je moral zaradi petih osebnih napak kmalu zapustiti igrišče. Tako je eden izmed najboljših igralcev našega moštva igral le nekaj minut. Sodnika sta namreč vse naše prodorne skoke pod kožo kaznovala z osebniimi in tako skričala naše moštvo, hkrati pa mu odvzela prednost, ki jo je imelo spričo visokih

le-ta ni bil več tako ofenziven pod košem, ker se je bal osebnih napak. Novacek je dosegel tri koše in s tem izenačil rezultat. Igra je postala še bolj razburijiva in dramatična. Utrojenega Djurića je zamenjal Kapej v zadnjih dveh minutah, ko smo vodili z eno točko pred Romuni. Nato je prodri Nikolić, toda sodnik ga je ustavljal in prisodil osebni napaki. Romuni so eno izkoristili, drugo pa ne. Jugoslovani so dve sekundi pred koncem vodili s 77:75, takrat sta sodnika prisodila dva prosta meta v korist Romunov, čeprav je ura še obstala. Metal je Popovich, toda zaradi nerazveze je obkrajil zgrešil koš. Jugoslovani so vsi stali v obrambi. Čeprav sta sodnika za pet sekund podaljvala igro, se Romunom ni posrečilo izenačiti.

MARJAN KANDUS

Hokejski turnir v Beogradu

Beograd, 20. dec. Na hokejskem turnirju v Beogradu je v prvem srečanju ljubljana premagala Tasmajdan s 7:3, v drugem pa Parizan Crveno zvezdo s 7:1.

Načrtna, a nevsiliva vzgoja otrok v otroškem vrtcu

vrtec pred dvema mesecema, so s prsti, kakor da bi listje plenajprej pokazali, kako pada listje. To je povezano z opazovanjem narave, hkrati pa je del jutranje telovadbe. Otroci so iztegnili in nekoliko dvignili roke, jih počasi spuščali in gibali

Najmlajši cicibančki otroškega vrta v Razlagovi ulici v Mariboru nabirajo v parku listje, ki ga potrebujejo za svoje igrače

PRVA

ci so se sezuli, stopili z vsako nogo na eno večjo kokco in drsali z njimi po sobi. Kako veselo je pri takšni igri! Seveda, ko pa otroci ne vedo, da je hoja s kokcami hkrati vaja zoper ploske noge.

»DIJO, KONJICEK!«
Tovarišica Marjeta je razdelila konjičke. Čeprav so bili konjički le podolgovati kosi kartona, približno meter dolgi, so jih otroci hitro zajahali ter poganjali: »Dijo, konjiček!« Prednji del kartona so dvignili z rokami in se z nogami pomikali naprej. Na velikih lesenih konjičkih se tudi ne bi vživel v igro bolje, kot so se na kartonih. Ko so prejahali sobo, so zapeljali konjičke v hlev. To budi v njih čut, da je treba po igri pospraviti igrače.

IZDELAVA LUTKE
Otroci so se postavili v dve vrsti tako, da so se gledali izmenoma s obema rokama otipavali glave svojih sosedov v nasporni vrsti in ugotavljali: »Glava je okrogla.« Sledilo je otipavanje rok, pri čemer so govorili, da so dolge. Za zaklju-

DELO V IGRICI

Mar tudi vašega otroka zanima tehnika?

Nagibi otrok so sicer zelo različni, toda veliki večini je težko le najti pri srcu. Nekomu več, nekomu manj, malo pa je takih, ki bi si ne želeli imeti kake lepe tehnične igrače. Tehnične igrače, zlasti tiste, ki imajo vgrajen pogonski mehanizem, so za otroke še posebno mikavne. Starši prenehajo nakupovati igrače, brž ko otrok prestopi prag šole, češ da je prevelik in da vsako igračo razdra in »uniči«. Otroci razdirajo igrače ne da bi jo uničili, pač pa zato, ker bi želeli doznati, kako je grajena, kaj jo poganja, skratka — kakšna je njena notranjščina. In če otrokova nevedna roka ni sposobna igrače znova sestaviti, ni to krivda zgolj otrokove vedoželjnosti, pač pa krivda očka ali mamice, ki mu nista pomagala igračo popraviti. Resnici na ljubo, prav ti isti otroci, ki »razdirajo« igrače, imajo mnogo več smisla in aktivnih sposobnosti za tehniko kot pa tisti, ki uživajo le, ko jim očka navija in spušta igrače.

Seveda pa ne kaže iti sedaj v drugo skrajnost in kupovati otroku vse vrste igrač in sleherni, ki si jo zaželi. S tem prav tako ne bi delali otroku usluge, saj bi ga podzvestno razvajali v njegovih željah, kar bi utegnilo imeti zelo slabe posledice v njegovem kasnejšem samostojnem življenju.

TRGOVINA IN IGRAČE

Teže se je odločiti, kakšno igračo naj kupimo otroku, da bo res vzgojna in vzpodbudna, kajti to, kar nam nudijo naše trgovine, ni vse dobro. O tem privajajo številne izložbe igrač, ki so primerjavi z izložbami drugih dobrih najslabše aranžirane. Človek dobi občutek, da je sleherni trgovina z otroškimi igračami znova hotela izkoristiti priliko in privleka na dan vse, kar je že pred leti obležalo pod prodajnimi mizami. To pa je zelo slaba usluga potrošnikom, posebno pa uskrbnim staršem in našemu mlademu rodu. Posledica prenatrpanih izložb je, da se izgube še tiste igrače, ki so lepe, dobre in vzgojne. Opaziti je tudi, da ni prav nobene koordinacije med

domačo proizvodnjo in uvozom. Enake ali podobne igrače, kot jih že izdelujemo doma, uvažajo v mnogo slabši izvedbi, prodajajo pa jih včasih trikrat dražje. Tu gre za razne pločevinaste igrače od avtomobilčkov do lokomotiv, ki niso vredne počenega groša, a se vendar bohotijo s stotaškimi cenami.

IGRAČE »MEHANOTEHNIKE« IZ IZOLE

Naši otroci si žele marsikaj, toda računati moramo s tem, kar je na trgu. Nekaj lepih in vzgojnih igrač nam je pripravila domača tovarna »Mehanotehnika« v Izoli, kakor se pa sliši, nam pripravljajo še več veselih presenečenj. Naš mladi rod se je že dolgo navezal na razne igrače »Mehanotehnike«. Med miniaturnimi servisi, jedilnimi pribori in drugimi izdelki iz plastične mase najdemo še raznovrstne miniaturne avtomobilčke in razno orožje, vsemu temu pa sledijo zmeraj novi modeli. Marsikdo bi mislil, da so te igrače uvožene, ker so tako lepo izdelane. Na žalost pa trgovska mreža tega ne zna ali noče pokazati, zato bi želeli, da bi tovarna iz Izole čimprej odprla lastne lokale.

Garniture »Mehanotehnike«, iz katerih lahko sestavljajo razne tehnične naprave, bodo našim otrokom vse bolj priljubljene, posebno še, ko bo tovarna izdelala tudi primerne elektromotorčke za pogon raznih sestavljenih vozil, žerjavov itd. Te vrste igrač so otroku izredno primerne, saj jih nimajo zgolj za igranje, temveč ga uvajajo v vzpodbudno delo, v katerem pride do izraza vsa njegova vedoželjnost, iznajdljivost in smisel konstruiranja.

»MLADI TEHNIK« IN NJEGOVA POMOČ STARŠEM IN OTROKOM

Igrača je prav tako kot knjiga vzgojno sredstvo, zato je prav, da se s temi stvarmi ukvarja tudi posebna institucija, kakor je na primer Center za pospeševanje tehnične vzgoje »Mladi tehnik«, ki ga je po dolgotrajnih prizadevanjih ustanovil Glavni odbor Ljudske tehnike Slovenije. Razen večjega servisa, ki zalaga na-

še mlade graditelje in amaterje z vsemogočim in cenanim gradivom, je center »Mladi tehnik« že začel pripravljati in zbirati raznovrstno orodje in vzgojne igrače. Pri tem servisu dobite lahko za ceno 1550 dinarjev pravičen avtomobilček na baterijski pogon in na daljinsko upravljanje. To je kar težko verjeti, saj vidimo v trgovinah neke vrste avtomobilčkov za ceno 1650 dinarjev, poganja jih le vztrajnik. Pa je vendar res! Prav tako razpolaga servis z eksperimentalnimi omarami za radiotehniko, ki omogočajo celo vrsto poizkusov s področja radiotehnike. Posebno

pa je treba pohvaliti prizadevanja tega centra glede priprave ceninih zbirk solidnega orodja za ročna dela, kakršnega si prej ali slej zaželi prav vsak otrok moškega spola. Te in takšne igrače res velja priporočati in kaže, da bo center »Mladi tehnik«, ki se trenutno še bje z materialnimi težavami, prej ali slej postal zelo popularna institucija našega mladega rodu, ki ga že sedaj pridno oblega.

Zeleti bi, da bi teh nekaj napotkov našim staršem le olajšalo trud in skrb, s čim naj razvesele otroke ob Novoletni jelki. Miloš Macarol

KORISTNO

Celjske gospodinje se morejo sedaj že pohvaliti s številnimi pralnimi servisi, ki so nameščeni v raznih delih mesta. Pomoč je zelo izdatna in razmeroma cenena. Pri pralnem servisu v Kocbekovi ulici (Ključavničarski blok) so minuli mesec uredili tudi prvo krpalnice, kjer je stalno zaposlena poklicna šivilja. Za zdaj je to prvi poskus in ne bo dolgo, ko bodo v Celju odprli še dve, tri nove krpalnice. Usluge izvršijo strankam v takih servisih zelo hitro in tudi dokaj kvalitetno.

DARILA ZA NOVOLETNO JELKO

- Blizu se konec leta in vpravo šujemo se, kaj bi lahko ob tej priliki podarili svoji ženi,
- možu, otrokom, prijateljem in drugim znancom, da bi jih razveselili in s tem pokazali,

za moža je na primer lepo darilo kravata, svilen ali volnen pisan šal, usnjene rokavice, nogavice, brezrokavnik ali pulover, nadalje vsi kosci perila od bele srajce do majice itd. Za darila so izrazito praktična in bodo razveselila tistega moža, ki teh kosov obleke ni perila nima. Skromnejše, pa vendar lepo darilo

torbica, rokavice, nogavice, rutica, copate, nakiti, kozmetični izdelki. Če bo mož kupoval rokavice, mora pomisliti, kakšen plašč ima žena, da bo izbral ustrezno barvo. Tudi torbico bo moral izbrati v tisti barvi, kot so čevlji. Ker pa so trenutno moderne vse vrste torbic, ki jih prodajajo pri nas, izbira tega vredmeta

možu pač ne bo delala posebnih težav. Kolikor bi mož želel presenetiti svojo ženo z nakitom, naj pazi le na to, da bo izbral res pristnega ali vsaj okusnega. V poštev pridejo dolga ograta iz bisernih, veržic iz medalijonov, prstan itd. Za naše malčke bodo najprimernejša darila vsakejkor igrače, nekoliko starejše pa bomo razveselili tudi s šolskimi potrebščinami.

In kako boste »aranžirali« darila? Na skici vidite nekaj primerov, kako lahko v čevlje vložite zavitek bonbonov (bonboni so zaviti v celofan papir), kako ogratice in drug nakit posrečeno spravite v čašo, okrog katere zavete rdečo pentljo s smrkovo vejico, kako kravato zavijete v svilen papir ali pa jo zavete samo z ustreznim trakom ter okrasite z vejico jelke. Rokavice iz blaga lahko zataknete med dve smrečici, ki ste jih izrezali iz trdega zelenega kartona. Usnjene rokavice ali šal spravite v rdečo vrečko iz kartona, ki naj bo narejena v obliki Dedka Mraza. Okrasno smrečico in Dedka Mraza pa izrežete sami, pobarvate in okoli obraba nalepite vato, na smrečico pa srebrne nitke. Takse in podobne okraske privržite na paket, skatilo in steklenico.

Zbiramo za vas ZBIRAJTE ZA NAS

Ce vas ponči zebe v noge, posebno če jih izginet in vam ostane spaln srajca nekje ob pasu, noge pa ostanejo gole, si lahko pomagata tako: preden ležete v posteljo, vtaknite noge v vrečko iz starega cvanjenega blaga ali flanelne (dolgo približno 50 cm) in jo pod kolena zavete s trakom, ki je vpetan v vrečko. Vanjo pa tudi zatacite spaln srajco oz. samo njen spodnji rob. Tako brez skrbi in tegnete noge, kri bo lahko krožila po telesu in ne bo vas zeblo.

IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE Nervozni smo...

Včasih vstanemo »z levo nogo« in nakremženi začnemo nov dan. Naj je naš poklic takšen ali drugačen, prenesemo to mrko in neprijazno nakremženost v trolejbus in od tam v delavnice in v pisarne. In če nas kaj ne spravi k drugim mislim, odidemo slabe volje tudi domov, in to slabo voljo pestujemo tja do večera in se jezimo na ves svet, le redko kdaj pa tudi na sebe.

Ce nas kdo vpraša, kaj nam je, mu nemara rezko završimo: »Nervozen sem!«

Svet atomske bombe je napravil nervozne skoraj vse ljudi. Človek mora biti vsak dan kos najrazličnejšim novim nalogam, ki hudo obremenjujejo njegove živce. Morda se naš organizem le prepočas prilagaja zahtevam modernega življenja z njegovim divjim tempom, ropotom in prometom. Tisočere vsakdanje skrbi nas tarejo. In če je resnica, da je vsak dan večje število tistih ljudi, ki bolujejo za eno ali drugo živčno boleznijo, pa bo prav tako res, da je mnogo »nervoznosti« treba pristeti ne med živčne, temveč med moralne bolezni našega časa.

Skratka — danes se kaj pogosto izgovarjamo, da smo »nervozni«, čeprav temu ni vselej tako.

Vsi smo bolj ali manj občutljivi in ni živga človeka — brez živcev. Ali če smo iskreni do sebe, bomo mnogokrat lahko priznali, da kdaj pa kdaj s svojimi »živci« tudi pretiravamo. Dostikrat se tako le izgovarjamo, ker hočemo s tem zatajiti svojo nepotrpežljivost, svojo brezobzirnost do drugih ljudi, z »nervoznostjo« se tolažimo, kadar se nepravilno vedemo v družbi, ko delamo napake, ko žalimo ljudi, njihovo dostojanstvo in ponos. »Nervozni« smo dostikrat iz nepremišljenosti, ker se premoledno zavedamo, da so okrog nas ljudje in da morajo prenašati to našo »nervoznost«. Ko bi se znali vživeti v tujo kožo, bi bili gotovo redkeje »nervozni«.

Seveda ga ni človeka, ki bi mu včasih ne zavrela kri, ki bi se nikoli ne raztogotil. Ne živimo v oblakih in naši stiki z vsakdanjim življenjem so dostikrat polni razočaranja, raznih težav in nepričakovanih udarcev. Toda prav po tem, kako prenašamo udarce, lahko ocenimo sami sebe. Kdor pa stresa svojo »nervoznost« povsod in ob vsaki priložnosti, bi storil prav, če bi se včasih razjezil tudi sam nase.

- kako jih imamo radi. Veliko
- je možnosti obdarovanja in če
- bi hotela omeniti vse, bi na
- števanja ne bilo ne konca ne
- kraja. Zato se bom omejila sa-
- mo na nekaj primerov, ob
- katerih se boste lahko domi-
- slili še »rugačnih, bolj origi-
- nalnih načinov obdarovanja.

bo tudi navaden brivski aparat ali kočekcija brivskih potrebščin (brivica, mila, kreme, košonjske vode). Tudi mož bo pred pestro izbiro predmetov, ko bo kupoval novoletno darilo za svojo ženo. Izbral bo, recimo, med pleteno volneno obleko, jopco, puloverjem, novim blagom, čevlji, perilom, nakitom in med sto drugimi drobnimi stvarmi. S tem nočem konkretno priporočati, za katera od skopo navedenih kosov obleke in obutve naj se odloči, saj je to odvisno od okusa in finančnih možnosti vsakega posameznika. Omenila bi samo to, da mora biti zlasti možki pri izbiri novoletnih daril previden. Kaj lahko se namreč zgodi, da mož s svojim darilom žene ne bo razveselil, da jo bo celo razočaral. Morda ženi ne bo všeč barva blaga, kroj obleke, vzorec jopce itd. Zato naj bi mož dobro premislil in že zdaj povprašal ženo o tem. Kaj ji najbolj ugaja, kaj bi si želela imeti za zimo, kakšen kroj obleke, kakšne čevlje. Mnogo manj problematična darila kot čevlji in obleke so n. pr.

ŠOLA

Glava je res okrogla

ček so primerjali dolžino obeh rok in ugotovili: »Obe sta enaki.«

Nato so šli obiskat bolno prijateljico, ki tisto jutro ni mogla priti v vrtec. Na »stanovanju« bolnice se je tov. Marjeta spremenila v mamo in naredila bolni hčerki lutko, da se bo z njo igrala, ko bo sama.

To je bil uvod za izdelavo lutk, ki so jih delali otroci sami po povratku od bolnice. Vsak otrok je dobil tulec, palico, nekaj vate, papir in oblečko iz blaga. Tulec je imel dve luknji, skozi katero je bilo treba potisniti palico, ki je predstavljala roki. Morali so paziti, da sta hčerki enako dolgi. Iz vate so naredili krogljico, jo zavili v papir in vtaknili v tanjši del tulca — glava je bila gotova. Oblekli so se obleko, vzeli vozičke na nizke polici in odpeljali svoje punčke na sprehod. Kdor je bil prej gotov, je prej odšel, da se ni dolgočasil pri mizi ali celo motil ostalih.

VSAKA IGRA IMA DOLOČEN SMOTER

To je le delček tistega, kako se otroci vzgajajo in učijo v

vrtec, ne da bi se tega sami zavedali. Zato imajo radi svojo tovarišico Marjeto, kakor kličejo vzgojiteljico. Ona zna pritegniti njihovo pozornost, hkrati pa vsako igro in delo usmerjati načrtno. Tudi živce mora imeti močne.

Vzgojiteljica Marjeta Cander pravi, da jo vzgojiteljsko delo najbolj veseli, saj je za otroke začela skrbeti že v partizanskih bolnišnicah in okrevališčih. Zaradi tega išče vedno novih oblik, da usmerja otroke brez prisiljevanja k takšni igri, ki ima tudi vzgojni pomen. Nastop je pokazal, da ima mnogo uspeha. Okrajna inšpektorica je celo predlagala, da je treba nekatero Marjetine izkušnje zapisati in jih posredovati vzgojiteljicam tudi v drugih vrtec.

IGRAČE BREZ DENARJA

Otroške igrače so drage in otrok se tudi najdražjih hitro naveliča. Ker otroški vrtni nimajo mnogo denarja, naredijo v Razlagovi ulici večino igrač sami. Omenili smo konjičke iz kartona in lutke. Našteti bi morali še kocke, vozičke in mnogo drugega. Vozički so na-

vadne lesene skatle brez koles, zato služijo tudi kot opeka za zidanje in še marsikaj drugega. Dobili so jih poceni: mizarji so jim naredili iz odpadkov deščice ustrezne velikosti, z žebli pa so jih zbile uslužbenke vrta. V vrtec v Razlagovi ulici naređijo skoraj vse igrače iz odpadkov, ki jih dobijo zastoj ali vsaj zelo poceni v raznih podjetjih. Zato imajo toliko igrač, da otrokom ni nikoli dolgčas. J. P.

Iz jabolk, mandarin, pomaranč in limon lahko napravite različne glavice in živali ter z njimi okrasite mizo za praznovanje Novega leta. Glavica je narejena iz jabolka, čepica iz polovice limone, oči, obrvi, nos in usta pa iz peteršilja, korenčka in druge zelenjave. Podstavek za vrat je lahko prirezen korenček. Prašiček je narejen iz limone. Nožice ima iz vžgalice, repek in uhleje iz limonine lupine, nosek in oči pa so narejene iz peteršilja

OB 10. OBLETNICI KEGLJANJA V SLOVENIJI

Nov moderen objekt

Celje, 20. dec. — Zveza kegljaških športov Slovenije praznuje 10 obletnico obstoja z otvoritvijo novega štrlistnega kegljišča sindikalnega športnega društva Beton. To je sedaj že peto moderno štrlistno kegljišče v Sloveniji.

Pred številnimi gledalci je tovarš Jeras, direktor podjetja in predsednik društva Beton, pozdravil navzoče, med njimi tovarša Leopolda Kreseta, predsednika Zveze športov Slovenije, Staneta Ravnikarja, predsednika Zveze kegljaških športov Slovenije, predsednika ObLO Celje Franca Rupreta ter predstavnike drugih organizacij.

Po pozdravnih besedah je tovarš Jeras omenil, da je novo kegljišče, ki so ga začeli graditi letos, sad kegljašev in sodelovanje podjetij v celjskem okraju, ObLO in Sveta za telesno vzgojo OLO Celje. Kegljaki sami so naredili približno 3000 udarnih ur, od tega več kot 2000 člani Beton, medtem ko sta bila pri posameznikih najbolj poštivovana Kerkoš in Vanovšek, ki sta opravila vsak po 320 prostovoljnih ur.

Tovariš predsednik je tudi omenil, da bo novo kegljišče nedvomno poživilo športno dejavnost v okraju in mestu.

Predsednik ObLO Rupret, ki je tudi pokrovitelj današnje svečanosti, pa je poudaril, da kegljaki v Celju nadaljujejo tradicijo športa in kegljanja, ki je tudi pomemben čimbenik pri zdravi zabavi in razvedrilu delovnih ljudi. Omenbe vredna je prizadevanost in poštivovnost, ki je izražena v številu prostovoljnih ur. Za primer, ki so na njem z družbenimi močmi delali vsi, naj ne ostane osamljen.

Po pozdravnih govorih ostalih predstavnikov je športno društvo Beton prejelo razna darila, med drugimi tudi uro za kegljišče od kegljaškega krožka urarjev in zlatarjev, predsednik in tajnik pa sta prejela darilo članstva.

Točno ob 16. uri je tov. Rupret prezel trobarvni trak na stezah, nato pa so kot častni gostje nastopili v 26 lučajih na poino tovarš Kreseta.

Brzjojavke

SARAJEVO, 20. dec. (Tanjug). — V zadnjem kolu mednarodnega šahovskega turnirja v Sarajevu je Ivkov premagal Kozomaro, Matulović in Trifunović sta preklinila, Zizakova in Rabar remizirala, Puc pa je odklonil Maričevu ponudbo za remi.

PERTH, 20. dec. (AP). — V medicinskem finalu za Davison pokal so ZDA izločile Italijo, ker vodijo po današnjem dnevu s 3:0. ZDA bodo v finalu letošnjega tekmovanja igrala od 29. do 31. decembra z Avstralijo.

NEW YORK, 20. dec. (AP). — V I. kolu letošnjega šahovskega prvenstva ZDA je moral branilec titule, velmožster Bobby Fisher prekiniti z mladinskim svetovnim prvakom Lombardjem. Ewans je po 39. potezu premagal Benkoča, enega izmed kandidatov za svetovno prvenstvo.

CATANIA, 20. dec. (Reuter). — Vodstvo nogometnega kluba Catania, člana II. italijanske lige, je umaknilo svoje sklope o odstavitvi jugoslovanskega trenerja Milanovića.

NEW YORK, 20. dec. (Reuter). — Boksar Ray Robinson bo branil naslov svetovnega prvaka srednje kategorije proti prejšnjemu prvaku Carnemu Basliju. Dvojbo bo v New Yorku ali Los Angelesu.

Upravni odbor Avtoturističnega podjetja »SLAVNIK«, Koper, razpisuje delovno mesto za:

TEHNIČNEGA VODJO

strojni inženir z najmanj petletno prakso po možnosti v avtomobilski stroki, strojni tehnik z najmanj 10-letno prakso, po možnosti v avtomobilski stroki.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri gornjem podjetju razpisuje delovno mesto za:

VODJO POSLOVALNICE V PIRANU

popolna srednja šola z najmanj petletno prakso v avtobusnem prometu in turizmu.

Plača po tarifnem pravilniku podjetja.

Prijave dostaviti tajništvu podjetja s sedežem v Kopru.

Mednarodni krst

Vaterpolo turnir v novem zagrebškem zimskem bazenu — Prihodnje leto štiri srečanja z Madžarsko

Zagreb, 20. dec. — V zimskem bazenu Mladost se je sinoči začel tridnevni mednarodni vaterpolo turnir, ki na njem sodelujejo domači moštvi Mladost in Jadran (Split), ter Union (Dunaj), kot prvaki Avstrije in Chemie iz Hallea (Vzh. Nemčija).

V prvem srečanju je Jadran po enakovredni igri premagal Chemie s 10:7 (6:4). Nemci so hitreje igrali ter bolj točno in močneje streljali, Splitčani pa so bili bolj učinkoviti.

V drugem srečanju je Mladost zanesljivo premagala izenačeno in solidno moštvo Union z 8:4 (6:2). Najzaslužnejši za uspeh je bil Žuželj, ko je zabil pet golov.

Pred začetkom turnirja je bila zanimiva tekma vaterpolo igralcev na 6x80 m. Prvo in drugo mesto sta si delili v mrtvem tekmu moštvi Mladost in Union, v času 2:48,7.

Drugega januarja bo v Zagrebu prvi mednarodni plovni miting, ki bodo na njem razen domačih pivalcev sodelovali tudi nekateri najboljši poznani tekmovalci Madžarske, Italije, Poljske in Avstrije.

Razen jugoslovanskih olimpijskih kandidatov se bodo tega tekmovanja udeležili med drugim tudi poznana madžarska pivalca Dobay in Tumppek ter Italijana Elsa in Lazari.

Sekretariat Plovne zveze Jugoslavije je sprejel ponudbo madžarske pivalne zveze, naj bi bil prihodnje leto po dve meddržavni srečanja v vaterpolu v juliju in po dve tekmi v septembru, v Jugoslaviji in Madžarski.

DOROTHY SAYERS: 2

dobnim načinom življenja in med umorom. Nemara menite, da človek zlahka zdrsné, če zaide na napačno pot, vendar vs svarim pred takimi zaključki. Vse to je sicer upoštevanja vredno, ne sme pa biti odločilnega pomena.

Sodnik je utihnil, da bi se oddahnil. Freddy Arbutnot pa je medtem sunil pod rebra svojega znanca Petra Wimseyja, ki je mračno strel predse. »Upam vsaj, da bo tako. Preklete, če bi vsako ljubimkanje vodilo k umoru, bi moral ta sodnik obsoditi polovico človeškega rodu, ker bi bilo pol ljudi obtoženih umora druge polovice.«

»H kateri polovici bi spadal ti?« je Peter Wimsey vprašal prijatelja in ga karajoče pogledal, takoj potem pa se je spet zazrl v klop, kjer so se sedele priče.

»K žrtvam,« je Freddy pohitil z odgovorom, »seveda k žrtvam.«

»Philipp Boyes in obtoženka sta žvela skupaj približno leto dni,« je nadaljeval sodnik. »Nekateri njuni prijatelji trdijo, da sta bila očitno neločljivo navezana drug na drugega. Ena izmed priče je povedala, da je Harriet Vane oboževala svojega ljubimca in bila ponosna, da sme živeti ob njegovi strani, čeprav se je zavedala svojega nerodnega položaja. Zaradi nje se je prostovoljno ločila od prijateljev svojih staršev in od sorodnikov, izgubala se je vseh znancev, o katerih je menila, da bi se spotali nad njenim načinom življenja.

Kljub temu je prišlo med njima do nesoglasij, kar je obtoženka tudi priznala. Ločila sta se. Dve priči, ki stanujeta nad Boyesovim stanovanjem, sta izpovedali, da je bilo takrat slišati glasno, razburjeno govorjenje. Moški glas je preklinjal, ženski glas je jokal, naslednjega dne pa je Harriet Vane pospravila svoje reči in za vedno odšla iz hiše. Precej svojevrsten je povod za ta

Zvečer bodo nastopili še tekmovalci, ki so nas zastopali na svetovnem prvenstvu, jutri pa bo dvoboj mladcev Hrvaške in Slovenije, popoldne pa bodo v borbenih partijah nastopila moštva Triglava, »Ljubljane«, Betona, Gradisa, Kladivarja in Konstruktorja.

Trening tekačev na Pokljuki

Smučarska zveza Slovenije obvešča, da bo zvezni in republiški tečaj za tekače na Pokljuki od 21. do 28. decembra 1958.

Odredi vseh tekmovalcev na Pokljuko je v nedeljo dne 21. t. m. ob 8. uri zjutraj izpred Kazine na Bledu.

Na tečaj naj se javijo tekmovalci (zvezni tečaj): Hlebanja, Pavčič Janez in Cveto, Seljak, Robač, Kordež, Lakota, Komar, Požgajar, Verk, Juhart, Kobentar, Repe, Pogacnik Bogdan, Ambrožič, Naglič, Gregorčič, Bavče, Rekar, Belaj, Cindrič.

V republiški tečaj naj se javijo vsi tisti tekmovalci, ki so bili pozvani preko svojih klubov, razen njih pa še Ivan Steharnik, SK Fužinar.

Posamezni klubi lahko pošljejo razen v tečaj na svoje stroške tudi tekmovalce, ki niso bili pozvani s strani SZS ali SSJ.

Smučarska zveza Slovenije

RAZGOVOR Z DIREKTORJEM GR IVANOM HELLERJEM

TELESNA VZGOJA

Gospodarsko razstavišče in njegovi prostori

Zima, pa tudi del jeseni in pomladi je za športnike vse prej kot ugodno obdobje, če nimajo primernih prostorov za vadbo in tekovanja. Spričo pomanjkanja večjih pokritih prostorov za ta namen v Ljubljani so nekatera vodstva telesnovzgojnih organizacij mnenja, da bi lahko vodstvo Gospodarskega razstavišča, sedaj ko razpolaga z veliko halo, pomagalo pri reševanju tega problema. Obrnili smo se na direktorja Gospodarskega razstavišča, tovarša Ivana Hellerja, da bi nam povedal, kakšno je njegovo mnenje o tem vprašanju, in kakšne so možnosti Gospodarskega razstavišča za olajšanje tega problema.

VPRASANJE: Telesnovzgojne organizacije in obiskovalci športnih prireditelj so si mnogo obetali od velike dvorane (hale) na Gospodarskem razstavišču. Pričakovali so, da bo moč v njej prireditelj razna privlačna tekmovanja in nastope. V zvezi s tem nas zanima: Ali je vodstvo G. R. zainteresirano na tem, da bi v času, ko ni seljov in razstav, dalo ustrezne prostore na razpolago telesnovzgojnim organizacijam, seveda proti ustrezni odkodnini?

ODGOVOR: Kot predsednik ene izmed športnih zvez sem se tudi jaz veselil novih prostorov na G. R. in lahko rečem, da so bili boksarski klubi pod okriljem Zveze stalni gostje pod plateno streho razstavišča, saj je imelo vodstvo G. R. vedno potrebno razumevanje za športne prireditve.

Glede politike oddajanja oziroma izkoriščanja prostorov G. R. moram poudariti, da so ti prostori namenjeni predvsem specialnim sejmom in gospodarskim strokovnim razstavam, nato pa tudi raznim športnim, kulturnim in zabavnim prireditvam, seveda so prostori zasedeni tudi še določeni čas pred vsakim sejemom in tudi po njem, ker so potrebni za tehnično pripravo oziroma likvidiranje sejma, takpo da prosim terminov dejanske ni. Naposled želim poudariti, da imamo na G. R. posebno komisijo, ki stremi za tem, da so ti prostori tudi izven sejmov in razstav smotrno izkoriščeni tudi in — zlasti za športne prireditve.

VPRASANJE: Ponekod krožijo govorice, da postavlja G. R. nesprejemljive, ali pa komaj sprejemljive

ve cene za enodnevnne prireditve ter med drugim zaračunava velike režijske stroške za postavljanje dviznih tribun itd. — Zanima nas Vaše mnenje?

ODGOVOR: Govorice o visokih cenah v primerjavi s stroški, ki nastajajo z vsako prireditvijo, niso osnove. Zavedati se moramo namreč, da je družba investirala za zgraditev novih razstavnih prostorov precejšnaja sredstva. Kot zavod s samostojnim financiranjem ima G. R. predpisane ekonomske instrumente in mora kriti vse svoje stroške. Tudi zaradi tega stremi vodstvo razstavišča, da so vsi njegovi prostori vedno smotrno in racionalno izkoriščeni. Navzlic temu pa nismo telesnovzgojnim organizacijam nikdar postavljali komercialnih cen, čeprav terjajo investicije in režijske velike davjate.

Kot primer naj navedem, da po današnjih kalkulacijah stane samo ogrevanje male hale za eno prireditev okrog 130.000 dinarjev. Tudi postavljanje in podiranje dviznih tribun je naporno, odgovorno in drago. Prav zaradi tega pa moramo stremeti, da dvorana ne bo kurjena samo za eno prireditev in tudi postavitev dviznih tribun bo mnogo cenejše, če se bo zvrstila kar cela vrsta raznih prireditelj, ki potrebujejo te tribune, ker se bodo tako stroški sorazmerno izdatno zmanjšali.

Zmotno je tudi mnenje, da G. R. lahko da včasih tudi brezplačno dvorano na razpolago. Vsako oddajanje prostorov je povezano z različni no-

vimi in posebnimi stroški (informacije, prodaja vstopnic, čuvaji, razsvetljava, voda, pospravljanje, čiščenje, ne da bi upoštevali še normalno obrabo prostorov in oprge ter eventualno okvaro tega). Res je, da nekateri telesnovzgojne prireditve zahtevajo več prostora za nastopajoče ter ga ostane tako manj za publiko. Res je tudi, da za nekatero prireditev ni preveč množičnega zanimanja ter so zato dohodki pri vstopnih manjši in teže pokrivalo tudi nujne minimalne izdatke. Res pa je tudi, da vlada za nekatero športne prireditve izredno zanimanje ter so vse razpoložljive vstopnice takoj razprodane. Pri takih, nabito polnih prireditvah, pač vodstvo G. R. iz zgoraj omenjenih razlogov ne sme in ne more dclati izjem ter se omejitv samo na minimalne stroške, kajti te prireditve naj bi pomagale kriti različne stroškov pri manj obiskanih prireditvah.

VPRASANJE: Ali bi lahko prirejali v prostorih G. R. tudi treninge atletov, košarkarjev, teniških igralcev in drugih?

ODGOVOR: Osnovna zahteva vsakega treninga je, da ga izvajajo redno in sistematično, brez vsakih prekinitev in daljših odmorov. Razne prireditve na G. R. pa to onemogočajo. Razen tega tudi kamnita tla niso primerne za treniranje. Pojavljajo pa se tudi razni drugi razlogi, ki govore proti možnosti sistematičnih fizikalnih treningov v prostorih G. R.

Mnogo umestnejše bi bilo, če bi te prostore v možnih terminih raje izboljšali intenzivno izkoriščali za javne telesnovzgojne prireditve, saj so se množice obiskovalcev že privdile na take prireditve tudi med tednom (in ne samo ob sobotah zvečer ter ob nedeljah). Z delom tako dobljenih dohodkov bi lahko uspešno krili stroške za najemno ustreznejših prostorov za treninge kje drugje.

VPRASANJE: Ze pred zgraditvijo velikega steklene paviljona (hale) na G. R. je obstajal nekak koordinacijski odbor, ki naj bi uravnaval odnose glede izkoriščanja razstavne dvorane in telesnovzgojne namene. Ali ta odbor še deluje in kaj je napravil v tem oziru?

ODGOVOR: Kolikor mi je znano, je bilo že pred leti nekaj razgovorov o koristnosti takega komiteja, ki naj bi skupno z G. R. organiziral in prirejal fizikalne prireditve. Z menoj se razpravljali o tem problemu došli so posamezni predstavniki kot na primer predsednik Zveze športov Slovenije, tovarš Leopold Kreseta, nadalje predsednik Sveta za telesno kulturo OLO Ljubljana, tovarš Niko Kavčič in še nekateri.

PO DRUGEM DNEVU MOSTVENEGA PRVENSTVA SLOVENIJE V BOKSU

Boksarji »Maribora« najbliže naslovu

Odločitev dames dopoldne na Gospodarskem razstavišču

Ljubljana, 20. dec. Predvečernim se je na Gospodarskem razstavišču začelo letošnje mostvenovo prvenstvo Slovenije v boksu, na katerem nastopajo prireditelj BK Odred, BK Branik in BK »Maribor«. Sinočnim borbam je prisostvovalo okoli 300 gledalcev.

Pred precej prazno dvorano se je sinoči pomerilo 14 boksarjev. V teh prvih srečanjih so imeli največ uspeha boksarji »Maribora«, ki so v borbah — ali brez njih — poželi štiri zmage, domačni tri zmage in en neodločen izid, medtem ko so mladi boksarji Branika dosegli dve zmagi brez borbe.

Vsi nastopajoči niso bili enako dobro pripravljeni. Boksarjem »Maribora« je bilo videti, da so kondicijsko in tehnično dobro pripravljeni. Mladi Branikovci so sicer borbeni, vendar nimajo v ringu še dovolj izkušenj. Odred je nastopil z najmočnejšima možema Prešernom in Bitencem ter dobrim Seferjem.

Najboljša borba večera je bila v polsrednji kategoriji med Bitencem (O) in Pejakičem (M). V trdi borbi skozi vse tri runde je zmagal Bitenc, ki je bil ofenzivnejši. Svojevratno je bil dvoboj med boksarjema srednje kategorije Jernejem (B) in Ženom (O). Medtem ko je Žen napadal z dolgimi swingi, je prehajal dovolj dobro pokriti Mariborčan stalno v napad z direktnimi udarci. Le-ti so zadevali v polno, ker se Žen vse tri runde sploh ni pokrival. Pričakovani smo, da bo Slevič (O) nudil boljši odpor odličnemu Kousu, vendar pa je na prvi nekaj protinapadov le v prvi rundi, medtem ko je bil v drugi za Kousa samo še vreča, dokler se ni predal.

Rezultati: muha kategorija: Rožman (B) 2:0 — brez tekme v srečanju z »Mariborom«, bantam: Kajzer (M) 2:0 — brez borbe proti Odredu.

persano lahka: Mehmed (M) i Novak (B) 2:0; lahka: Strnad (B) 2:0, — brez borbe z Odredom, polvelter: Kous (M) i Slevič (O) 2:0 (t. k. o. v II. rundi), welter: Prešern (O) i Tankošič (B) 2:0 (t. k. o. v I. rundi), polsrednja: Bitenc (O) i Pejakič (M) 2:0, srednja: Jernej (B) i Žen (O) 1:1, poltežka: Haus (O) i Drogenik (M) 0:2, diskvalficiran v III. rundi, težka: Sefer (O) i Ivelič (M) 2:0 (t. k. o. v I. rundi).

Danes je bilo najuspešnejše moštvo Branika, ki je doseglo dve zmagi in neodločen izid. Odred in »Maribor« pa sta dosegla po eno zmago in en neodločen izid. Pred srečanjem je prišlo do ostrega spora v vodstvu tekmovanja, ker Tivadar ni smel nastopiti v muha kategoriji. Spor še ni razčiščen.

Najboljši boks je pokazal danes Prešern, ki je spravil svojega nasprotnika Sibiho že po treh premišljenih napadih na tla. V ostalem smo videli v srednji kategoriji »pretep« med Jernejem (B) in Borštnerjem (M) ter isto sliko v polteški kategoriji med Hausom (O) in Neškovičem (B). Olimpijski kandidat Zurman je imel izredno slabega nasprotnika v Strnadu (B), ki se sploh ni upal v borbo. Logar (O) v polsrednji kategoriji ni znal piskati izredno občutljivega pleksusa Branikovega boksarja Novaka in je uspel doseči neodločen izid le zaradi silno nečistega Mariborčanovega boksa, zaradi česar je dobil v ringu dva opomina.

Po nekaj letih je bilo torej spet republiško ekipno prvenstvo v boksu. Razprtje med klubi so ga doslej onemogočile, vendar je videti, da tež prijti še ni konec. Tudi to pot si mečejo predstavniki klubov polno pod nose, čeprav je jasno, da ima najmočnejše moštvo »Maribor«, in da oslabljeni Odred ne more posegati v boj za najvišji naslov. V našem boksu vladajo še vedno nezdrave razmere, saj ne vidimo pravega prizadevanja za mno-

žično delo z mladino, ampak si vsi prizadevajo le sestaviti dobro prvo moštvo in prav to onemogočiti nasprotniku.

Današnji rezultati: perolaha: Logar (O) i Novak (B) 1:1, lahka: Zurman (M) i Strnad (B) 2:0 (t. k. o. v 15. sek.); welter: Prešern (O) i Sibiha (M) 2:0 (t. k. o. v I. rundi); polsrednja: Pejakič (M) i Smlid (B) (t. k. o. v II. rundi); srednja: Jernej (B) i Borštner (M) 1:1; poltežka: Haus (O) i Neškovič (B) 0:2. Pred okoli 300 gledalci so sodnajo v ringu Remc, Pušenjak, Lušeno in Grošelj. Zadnje borbe bodo jutri ob 10. uri v dvorani Gospodarskega razstavišča. M. Z.

Obiški ljudski odbor občine Laško, Svet za šolstvo in Društvo učiteljev ter profesorjev občine Laško sporočajo žalostno vest, da je po kratki in hudi boleznij preminil tovarš

MIROSLAV ČEKADA

učitelj na osnovni šoli v Rimskih Toplicah

Pokopall ga bomo v ponedeljek, dne 22. decembra 1958 ob 15. uri v Rimskih Toplicah.

Požrtvovnega prosvetnega delavca in vzgojitelja bomo ohranili v trajnem spominu.

Laško, dne 20. decembra 1958.

Obiški ljudski odbor — Svet za šolstvo Društvo učiteljev in profesorjev občine Laško

Ne bo vas zapeljal lažni sijaj, s katerim ta ali oni pisatelj obdaja »svobodno ljubezen«, ker sem prepričan, da ocenjujete tako početje kot nesramno in neokusno. Zagovornik Impy Biggs si je zgovorno prizadeval, da bi kar se da olepšal obtoženkino ravnanje. Opisoval je njeno nesebičnost in vam dopovedoval, da ženska v takem primeru žrtvuje več kot moški. Njegovim miselnim akrobacijam najbrž ne boste pripisovali posebnega pomena, zakaj prav gotovo sami zelo dobro poznate mejo med tistim, kar je prav in kar je narobe. Gotovo boste mnenja, da bi Harriet Vane ravnala mnogo pravilneje, če bi se popolnoma odvrnila od Philippa Boyesa. Te težnje je verjetno imela, pa je bila preveč pod kvarnim, nezdravim vplivom okolice.

Sicer pa tega prekrška proti lepim šegam in navadam ne gre jemati preveč zares. Navsezadnje je še vedno velikanska razlika med nespo-

Strupeni PRAH

razdor, na to vas še posebej opozarjam. V tej točki obravnave se opiramo le na obtoženkino izpoved. Miss Marriott, h kateri se je Harriet Vane zatekla po ločitvi od Boyesa, je povedala, da se je obtoženka branila govoriti o svojem sporu. Priznala je le, da jo je Philipp Boyes grenko razočaral in da ne mara več niti slišati o njem.

Bi kdo menil, da je bila obtoženka zagrenjena zaradi Boyesove nezvestobe, neprijaznosti ali pa zato, ker se ni maral poročiti z njo. Obtoženka trdovrtno zavrača sleherni izmed teh možnosti. Pod prisego je izpovedala, da sta se spreklela zaradi Boyesove zakasnele ženitne ponudbe. To potrjuje tudi pismo, ki ga je Philipp Boyes pisal svojemu očetu. To se bo prav gotovo tudi vam zdelo čudno.

Morda boste menili, da bi morala prav ta ponudba zakonske zveze ublažiti obtoženkino nenaklonjenost do Philippa Boyesa. Vsakdo bi dejal, da v takih okoliščinah pač ni bilo vzroka za umor. Dejstvo pa je in ostane, da sta se prerekala, in sicer prav zaradi te zakasnele ponudbe. Obtoženka bi kaj lahko trdila — to je spretno in otipljivo storil tudi njen zagovornik — da je ta ponudba zbrislala sleherni vzrok za sovražno razpoloženje. Obtoženka pa trdi nasprotno — prosim vas, zamislite se v njen položaj in po možnosti skušajte razumeti njeno stališče — namreč da je bila vsa iz sebe zaradi Boyesa, ki jo je najprej pridobil za svoje čudno pojmovanje skupnega življenja, potem pa se je nenadoma izneveril svojim načelom in se norčeval iz nje.

Dobro preudarite, ali bi ta poročna ponudba lahko bila povod za umor. Smatram za svojo dolžnost, da vas opozorim še na tole: v dokazilnem postopku nismo ugotovili nobenega drugega motiva.

Ob teh sodnikovih besedah si je eden izmed porotnikov — bila je postarna gospodična — z odločno kretnjo nekaj zapisal. Svinčnik je sunkovito švigal po papirju. Peter Wimsey je dvakrat, trikrat zamisljeno odkimal in komaj slišno nekaj zamrmral predse.

Sodnik pa je nadaljeval: »Po tem sporu se kake tri mesece ni zgodilo med njima nič posebnega. Harriet Vane ni ostala pri prijateljih, marveč je najela majhno stanovanje, Philipp Boyes pa se je, očitno sit samotnega življenja, odzval vabilu bratrance Normana Urquharta in se preselil v njegovo hišo na Woburnskem trgu. Obtoženka in pokojni sta se po ločitvi srečala le redkokdaj, čeprav sta stanovala v isti mestni četrti. Dvakrat ali trikrat sta se videla pri znanjih. Kdaj je to bilo, zdaj ni več mogoče ugotoviti, ker se je po naključju tu ali tam zbrala družba prijateljev. Dokazano je le, da sta se videla proti koncu marca, kasneje v drugem tednu aprila in nazadnje še enkrat v maju. Dobro je, če si zapomnite te sestanke, čeprav niso vsi do dneva natančno znani, seveda pa jim ne gre pripisovati prevelikega pomena.

Zdaj pridemo do zelo važnega dneva. Deseatega aprila je stopila mlada ženska — bila je Harriet Vane — v Brownovo drogerijo na South-amptonski cesti in zahtevala šestdeset gramov običajnega arzena, češ da hoče z njim zastrupiti podgane. V drogistovo knjigo strupov se je vpisala kot Mary Slater. Strokovnjaki so primerjali pisavi: bila je obtoženka. Med zasliševanjem je priznala, da je kupila arzen in da je imela poseben vzrok za to. Čeprav je sorazmerno malo pomembno — vi ste seveda lahko drugačnega mnenja — naj omenim, da je povedala upravljateljca hiše, v kateri stanuje Harriet Vane, da tam ni in tudi nikoli ni bilo podgan.

razdor, na to vas še posebej opozarjam. V tej točki obravnave se opiramo le na obtoženkino izpoved. Miss Marriott, h kateri se je Harriet Vane zatekla po ločitvi od Boyesa, je povedala, da se je obtoženka branila govoriti o svojem sporu. Priznala je le, da jo je Philipp Boyes grenko razočaral in da ne mara več niti slišati o njem.

Bi kdo menil, da je bila obtoženka zagrenjena zaradi Boyesove nezvestobe, neprijaznosti ali pa zato, ker se ni maral poročiti z njo. Obtoženka trdovrtno zavrača sleherni izmed teh možnosti. Pod prisego je izpovedala, da sta se spreklela zaradi Boyesove zakasnele ženitne ponudbe. To potrjuje tudi pismo, ki ga je Philipp Boyes pisal svojemu očetu. To se bo prav gotovo tudi vam zdelo čudno.

Morda boste menili, da bi morala prav ta ponudba zakonske zveze ublažiti obtoženkino nenaklonjenost do Philippa Boyesa. Vsakdo bi dejal, da v takih okoliščinah pač ni bilo vzroka za umor. Dejstvo pa je in ostane, da sta se prerekala, in sicer prav zaradi te zakasnele ponudbe. Obtoženka bi kaj lahko trdila — to je spretno in otipljivo storil tudi njen zagovornik — da je ta ponudba zbrislala sleherni vzrok za sovražno razpoloženje. Obtoženka pa trdi nasprotno — prosim vas, zamislite se v njen položaj in po možnosti skušajte razumeti njeno stališče — namreč da je bila vsa iz sebe zaradi Boyesa, ki jo je najprej pridobil za svoje čudno pojmovanje skupnega življenja, potem pa se je nenadoma izneveril svojim načelom in se norčeval iz nje.

Dobro preudarite, ali bi ta poročna ponudba lahko bila povod za umor. Smatram za svojo dolžnost, da vas opozorim še na tole: v dokazilnem postopku nismo ugotovili nobenega drugega motiva.

OGLASNIK

»LJUĐSKE PRAVICE«

kupim

OSEBNI ALI POLTOVORNI AVTO kupim. Ponudbe pod »Na obroke«. 9221-k

MOTOR NSU ROLLER, prima, 150 ccm, z električni mžaganjem, kupim. Ponudbe pod »300.000«. 9222-k

VEŠNICE ali **CAMBRATO** kupim. Ponudbe pod »Novo 130 ccm« v oglasni oddelku. 9223-k

PISALNI STROJ (portabl), samo dobro ohranjen, kupim. Ponudbe z navedbo cene in znamke v oglasnem oddelku pod »Stroj-portabl«. 9224-k

ZENSKO KOLO s kolesi 26 col do 15.000 dinarjev, kupim. Ponudbe v oglasni oddelku pod »15.000«. 9225-k

MOTORNO KOLO najraje malo rabljen mop-d kupim. Ponudbe s ceno v oglasni oddelku pod »Dobro ohranjeno«. 9226-k

KOMPLETEN DIFERENCIAL za avto Opel-Olympia kupim. Pismene ponudbe pod »Diferencial« v oglasni oddelku. 9227-k

PEKARNA IN SLASČICARNA BLEĐ

sprejme v službo **TRI KVALIFICIRANE PEKOVŠKE POMOČNIKE** večje vseh pekovskih del, v stalno delovno razmerje. Nastop službe in plača po dogovoru. Samsko stanovanje zagotovljeno. **Pekarna in slaščičarna Bled** 4977

Poročili so se v Ljubljani

v soboto, 20. decembra 1958

Delavec Stevan Popovič in delavka Marija Vidmar; kajučavničar Viktor Okoren in delavka Alojzija Dobrovoljc; rent. operater Jožef Babič in uslužbenka Rozalija Petrišič; zidar Franc Blažič in delavka Ivana Majer; monter Ivan Derganc in gospodinja Angela Marn; električar Dojmir Molin in tkalka Jožica Gorkič; delav. Oskar Jerlejo in delavka Ljudmila Zvan; oficir JA Viktor Bajc in krojačica Bosiljka Ljubenko; mizar Janez Vole in delavka Rozalija Pavlovič; uslužbenec Franc Jeraj in bojničarka Zorka Pevce; mizar Marijan Papir in poslovođa Albin Koc; elektrotehnik Andrej Feguš in tehn. risar Marija Samsa; strojnik Vid Drobnič in pletilja Jožefa Pavkovič; soboslikar Janez Pišper in uslužbenka Silva Solar; trg. pomočnik Franc Ograjšek in uslužbenka Marija Seklič; natakar Nikola Eršek in uslužbenka Marija Omejec

Opozorilo

Opozarjamo vsa podjetja in posameznike, ki imajo kakršne koli zahteve do glavnega štaba mladinskih delovnih brigad

pri gradnji avto ceste »Bratstvo-enotnost« od Ljubljane do Zagreba, OTOČEC NA KRKI, SLOVENIJA, naj zamje pošljejo račune

v treh izvodih na omenjeni naslov do 20. decembra letos. Vsako prekoračenje tega roka hkrati znatno podaljšuje roke izplačil. 1876

razno

PORCELANSKE NAGROBNE SLIKE najboljša izdelava, najnižje cene - Ljubljana, Beethovnova 13/IV. Babovšk 4373-R

EKONOMIST z lastno pisarno in telefonom v centru Beograda prevzame zastopstvo nekoga podjetja iz Slovenije. Ponudbe na ogl. oddelku pod »Dobre zveze«. 4963-R

ZAMENJAM osebni avto Mercedes za Fiat 600 ali kako manjše vozilo druge znamke. Naslov in čas ogleda dobite v ogl. oddelku. 4961-R

STUDENTJE okoli 25 let iščejo dekleta za družabno silvestrovanje na Gorenjskem. Interesentke naj pišejo na oglasni oddelku LP pod »Silvestrovanje«. 4957-R

FANT z LEPIM POSESTVOM želi spoznati dekle od 25 do 35 let starosti zaradi ženitve. Ponudbe s sliko pošljite na oglasni oddelku pod »Mimna življenjska pot«. 4998-R

DEKLE staro 35 let, z majhnim posestvom in vrednosti 300.000 din. želi spoznati starejšega fanta ali vdovca. Pišite Ljud pravici Ptuj pod »Mladilce«. P 23

TOVARŠKO želim spoznati za avtomobilsko izlete. Prednost ima trgovsko izobrazbeno, po možnosti z garazo. Ponudbe pod »Lepi januar« v oglasni oddelku. 9211-R

SPOZNATI ŽELIM UPOKOJENKA elegantna. Ponudbe pod »Do 67 let« v oglasni oddelku. 9216-R

KUPIM malo rabljeno kuhinjsko kredo in eventualno tudi mizo. Ponudbe na oglasni oddelku LP pod »Kredence«. 9106-k

KUPIM dobro ohranjeno motorno kolo »Tomas-Puch« ali slično. Ponudbe na oglasni oddelku pod »Osovinna kolo«. 9102-k

MAGNETOFONSKO ŽICO kupim. Naslov v oglasnem oddelku. 4991-k

MALO PRESO za sadje kupim. Ponudbe s ceno v oglasni oddelku pod »Presa«. 9271-k

OSEBNI AVTO, rabljen, kupim. Ponudbe v oglasni oddelku pod »Osebn. avto«. 9219-k

ZIMNICE, rabljene, polnjene z žimo, kupim. Naslov v oglasnem oddelku ali pismene ponudbe pod »Zima«. 9272-k

PIANINO kupim ali vzamem v najem. Ponudbe pod »Takej« pošljite v oglasni oddelku. 9220-k

za sladokusce

NADEVANE PRSLI TELECIJA RIZOTA, kolenica, piščica v omaki, razne pečenice, pos. in žolj v omaki, orehova otiča, rotada vina istrsko, rno, stajerske in istrsko belo, rebula. Vse to dobite pri »LOVCI« v Ljubljani.

PEČENO PRAŠKO SUNKO, kurje obrabo, cvrte teleče kotleta, govedji golaž v omaki in s krompirjem, rebula s kislim zeljem, ričet z mesom, sveže morske ribe, razne slaščice in turško kavo ter izborna vipavška in b. bršička vina. Vam nudí najceneje gostilna -VRH-NIČAN- Tržaška cesta 8.

PRIDITE NA POLZEVU kjer ooste postreženi s dobri kapljico in prikritki. Ob nedeljah igra odlični kvartir s Smarja.

SLAVIJA PLOŠČA cvrta piščanca, lovska pečenka, domače močnate in druge specialitete. Restor. k. rebula, izbrana butelčna vina v rebula, stavractij »SLAVIJA« v Ljubljani.

prodam

LEPE SUHE SMREKOVE DESKE 5 cm debele, prodam. Kregar Jakob, Vizmarje št. 2.

KRZENEN PLASC bizam na merc za večjo postavno, nov, ugodno prodam. Hirska 19/II, levo. 4980-p

POSNEMALNIK znamke »Disbal«, ugodno prodam. Naslov v oglasni oddelku LP.

PEC »ZEPHIRKO« (4 luknje), prodam. Dolenc, Barvarska steza 6. 4981-p

10 SODOV LAKA prodam po ugodni ceni. Odgovarja za zunanjo zaščito weekend hiše, roletov in planinskih koč ter ostalih zgradb iz lesa. Naslov v ogl. oddelku. 9103-p

PRODAM MOTOR »Tomas-Puch«, 175 kub. cm, skoraj nov. Ogled vsak dan od 14. ure dalje. - Naslov: Pržnjska ul. 19. 9194-p

IZŠLA JE

Zahtevajte jo pri prodajalci!

SAP

uristi biro LJUBLJANA

Važno obvestilo

O NOVIH AVTOBUSNIH PROGAH IN O NEKATERIH SPREMEMBAH VOZNEGA REDA

Nova avtobusna proga

LJUBLJANA—KRANJ—JESENICE—KRANJSKA GORA

Proga obratuje ob sobotah in nedeljah, in sicer v kooperaciji s podjetjem »Ljubljana-Transport«. Začetek obratovanja bo v soboto, dne 20. decembra 1958.

km	6.00	odh.	LJUBLJANA	prih.	19.15
—	6.10		Sentvid		19.05
9	6.15		Medno		19.00
13	6.20		Medvode		18.55
26	6.35		KRANJ		18.40
32	6.42		Naklo		18.35
35	6.46		Bistrica		18.30
38	6.50		Podbrezje		18.27
42	6.58		Posavec		18.23
46	7.14		RADOVLJICA (odcep)		18.08
47	7.17		Lesce (odcep)		18.03
52	7.25		Vrba		18.00
57	7.27		Moste		17.55
65	7.37	prih.	JESENICE	odh.	17.43
—	7.40	odh.	JESENICE	prih.	17.40
75	7.55		Mojstrana		17.25
84	8.10		Gozd-Martuljek		17.10
88	8.15	prih.	KRANJSKA GORA	odh.	17.00

Vozna cena Ljubljana—Kranjska gora 380 din. Ob nedeljah so izletnikom iz Ljubljane v Kranjsko goro na razpolago povratne vozovnice z rezerviranimi sedeži. Cena 600 din. Proga je namenjena predvsem pospeševanju zimskega športa in turizma na Gorenjskem, zlasti v zvezi z otvoritvijo žičnice na Vitrancu.

Nova avtobusna proga

LJUBLJANA—TREBNJE—NOVO MESTO

Proga obratuje vsak dan, in sicer v kooperaciji s podjetjem »Ljubljana-Transport«. Začetek obratovanja bo v soboto, dne 20. decembra 1958.

km	12.00	19.00	odh.	LJUBLJANA	prih.	7.30	15.15
22	12.25	19.25		Grosuplje		7.05	14.50
34	12.40	19.40		Ivančna gorica		6.50	14.35
55	13.05	20.05		Trebnje		6.25	14.10
73	13.30	20.30	prih.	NOVO MESTO	odh.	6.00	13.45

Progo uvajamo na željo prebivalcev Dolenjske in za izboljšanje prometne povezave med Ljubljano in Novim mestom. Avtobus vozi po novi avtomobilski cesti. Vozna cena Ljubljana—Novo mesto je 340 din.

Na progli

LJUBLJANA—NOVO MESTO—ZAGREB

So uvedene nekatere nove avtobusne postaje. Vmesne postaje so: Grosuplje, Trebnje, Novo mesto, Otočec, Bela cerkev, Dobruška vas, Smednik, Drnovo, Čatež.

Iz Ljubljane odhaja avtobus ob 6.00 uri zjutraj in dospe v Zagreb ob 8.45. Iz Zagreba odhaja ob 13.00 uri, v Ljubljano prispe ob 15.45. Vozni red je že v veljavi. Vozna cena Ljubljana—Zagreb 700 din.

Na progli

LJUBLJANA—CELJE—ROGAŠKA SLATINA—PTUJ

velja od sobote, 20. decembra 1958 spremljeni vozniki red Avtobus bo odhajal iz Ljubljane ob 14.30 namesto ob 15.30 kot doslej. V Ptuj bo dospel ob 18.20. Iz Ptuja bo odhajal ob 5.20, v Ljubljano pa bo dospel ob 9.10. Vozna cena Ljubljana—Ptuj 660 din.

POTNIKI IN TURISTI NAJUGODNEJŠE AVTOBUSNE IN ŽELEZNIŠKE ZVEZE IMAJO AVTOBUSI NA PROGAH KT JIH OSKRBUJE SAP-TURIST BIRO!

KREMA ZA ČEVLJE

MOPED znamke MHW, vožen samo 4000 km, ugodno prodam. Naslov v oglasni oddelku. 9109-p

LESEN POD, šupo in svilni v prav dobrem stanju prodam. Ogled vsak dan. - Potokar Franc, Sap 19. 4972-p

Iščemo **kvalificirano šiviljo** z mojstrskim izpitom za vodstvo šivalnice volnene trikotaže. - Nastop službe takoj. »BETI«, Metlika 4987

KEMOSERVIS uvoz - trgovina z laboratorijskimi aparati in steklovinno **LJUBLJANA**, Trg revolucije 15 sporoča svojim cenj. odjemalcem, da bo zaradi inventure **TRGOVINA ZAPRTA** od 3. do 8. januarja 1959. **SKLADIŠČE** pa vključno od 1. do 10. jan. 1959

PRODAMO

osebni avtomobil znamke »VOLKSWAGEN«, rabljen, izključna cena 457.503 din. Dražba bo v petek, 26. decembra 1958, ob 10. uri v prostorih podjetja. **ISKRA - KRANJ** tovarna elektrotehničnih in finomehaničnih izdelkov K-182

Službo dobi

DELOVNO MESTO finančnega knjigovodje razpisuje Zavod za rehabilitacijo invalidov LRS v Ljubljani, Linhartova c. 51. Pogoji: srednja ekonomska šola in petletna praksa ali nepopolna srednja šola in desetletna praksa v zdravstvenih zavodih. Samska soba zagotovljena. Nastop službe po dogovoru. 4951-d

VAJENKA za avtomehanično obrt, takoj sprejem. Pogoji: vsaj 3 razr. gimn. ali 7 razr. osemletke. Avtomehanična delavnica Vinko Mrak, Ljubljana, Vič. 4974-d

GOSPODINJSKO POMOČNICO, tudi upokojenko, z znanjem kuhe, iščem. Nastop od 16. do 15. januarja. Naslov v oglasnem oddelku. 4988-d

RAZPISI

Solski odbor Vajenske šole za trgovinsko stroko v Ljubljani razpisuje mesto za **TAJNIKA SOLE** Pogoji: ekonomska srednja šola ali ustrežna praksa. Prošnje pošljite na naslov do 15. januarja

Razpisna komisija pri Kliničnih bolnicah v Ljubljani razpisuje sledeča delovna mesta za: **RACUNOVODSTVO**: 1 delovno mesto računarskega režiserja. - Pogoji: srednješolska izobrazba z nekaj prakse. **FAKTURNI ODELEK**: več delovnih mest za fakturni oddelku. - Pogoji: administrativna šola ali slična izobrazba z znanjem strojeplaja. **INTERNA KLINIKA**: 3 bojničarke, 2 medicinski sestri. Prošnje vložite Razpisni komisiji Kliničnih bolnic v Ljubljani, Zaloška 2.

SPECIALIZIRANO TRGOVSKO PODJETJE Z GRADBENIM MATERIALOM NA DEBELO IN DROBNO

»Cement-opeka«, Ljubljana Vošnjakova 16, telefon 30-140, 31-527 obvešča svoje cenjene odjemalce, da bo imelo zaradi letnega popisa blaga trgovino **zaprto od 22. decembra do vključno 31. decembra 1958.** 4928

službo išče

ISČEM HONORARNO DELO v popoldanskih urah. Fonudbe na ogl. oddelku pod »Strojepiskas.

ZASTOPSTVO SPREJMEM. Imam strokovno izobrazbo, lastno pisarno v strogem centru s telefonom in prostori za skladišče. - Zdravkovič, Beograd, Balkanska 32.

RACUNOVODJA z večletno prakso in ustrežno kvalifikacijo išče zaposlitev. Imam 2 otroci. - P. G. na oglasni odd. LP pod »Sposobni«. 4918

ZENSKA SREDNJIH LET sprejme službo na delu pri manjši dobri družini za gospodinjstva in poljska dela. Naslov v ogl. odd. 4963-R

SOFER KB prosil za takojšnjo zaposlitev s stanovanjem. Ponudbe na oglasni oddelku LP pod »Dobri vozniki«. 4987-R

UPOKOJEN INŽENIR montnist-geolog sprejme honorarno službo. Obvlada perfektno srbohrvaščino, angleščino, francoščino in nemščino. Ponudbe na oglasni oddelku pod »Jeziški«. 4902-R

PREDSTAVNISTVO ZA HRVATSKO s sedežem v Zagrebu prevzamem Imam sobo s telefonom v bližini centra na razpolago. Ponudbe na oglasni oddelku LP pod »Začetek leta«. 4988-R

KVALIFICIRAN GOSTINSKI DELAVEC z 10-letno prakso, poročen, **VZAME V NAJEM GOSTILNO** na prometnem kraju. Naslov v upravljalni listi. 4966-R

Zaradi tipizacije voznega parka prodajamo ta-le osnovna sredstva:

6 tovornih vozil znamke »TAMA-Pionir, 3 tone kamion znamke »Betford«, 4 tone kamion znamke »Opel Blitz«, 3 tone

Vsa vozila so v eksploataciji, nekatera od njih generalno popravljena. Cene zelo povoljne.

»GAP«, avtopromet, Maribor, Kežarjeva 19 M-417

ZDRUŽENJE GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ GRADBENO-OBRTNIŠKIH PODJETIJ JUGOSLAVIJE Republiški odbor za Slovenijo, Ljubljana, Titova 25 razpisuje delovno mesto za **administratorja** s popolno ali nepopolno srednjo šolo. Plača po ZJU, polzajna plača po pravilniku. Ponudbe pošljite v 15 dneh na sekretariat republiškega odbora. 4968

DNEVNE NOVICE

Zdravniška dežurna služba

ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA-CENTER
Nočna zdravniška služba za nujne obiske na bolniškem domu od 20. do 7. ure jutraj, ob nedeljah in praznikih ves dan: Miklošičeva c. 24, telefon 39-151. Za obiske otrok kličite isto telefonsko številko.

Dežurni zdravniki:
21. dec.: dr. Vrbica Milena,
22. dec.: dr. Kraljčič Mirko,
23. dec.: dr. Zalta Marko,
24. dec.: dr. Podobnik Jože,
25. dec.: dr. Kozak-Bizjak Vlasta,
26. dec.: dr. Jerše Marjan.

ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA-BEZIGRAD
Zdravniška dežurna služba do 26. decembra 1958:
dr. Suhač Marko, Lavričeva 5a, telefon 31-286. V odsotnosti zdravnika kličite telefon 30-300.

ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA-VIC
Zdravniška dežurna služba do 26. decembra 1958:
dr. Debevec Rado, Rimska c. 27, telefon 21-012.

Zdravniška dežurna služba v sektorskih ambulanti Mirje, Trg mladinskih brigad 3, od 8-14, tel. 21-797.

ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA-SISKA
Zdravniška dežurna služba:
21. dec.: dr. Gombač Nevenka, Cernetova 31, tel. 22-831;
22. dec.: dr. Gasperlin Janez, Cernetova 31, tel. 22-831;
23. dec.: dr. Voglar Zlatko, Celovška c. 34, tel. 21-908;
24. dec.: dr. Gombač Nevenka, Cernetova 31, tel. 22-831;
25. dec.: dr. Jenkole Rozalija, Cernetova 31, tel. 22-831;
26. dec.: dr. Jeršek Pavla, Knežova 11, tel. 21-744.

ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA-MOSTE
Zdravniška dežurna služba od 21. do 28. dec. 1958:
21. dec.: dr. Petek Anton, Titova 29b, tel. 32-700;
22. dec.: Zdravstveni dom Moste, Krekova 5, tel. 31-359;
23. dec.: dr. Kikelj Nada, ZD Moste, Krekova 5, tel. 31-359;
24. dec.: dr. Stamaž Milena, Grabovičeva 18, tel. 30-738;
25. dec.: dr. Petek Anton, Titova 29b, tel. 32-700;
26. dec.: dr. Petek Anton, Titova 29b, tel. 32-700;

27. dec.: Zdravstveni dom Moste, Krekova 5, tel. 31-359,
28. dec.: Zdravstveni dom Moste, Krekova 5, telefon 31-359. Dnevna in nočna.

Kadar je zdravnik odsoten, kličite telefon LM 30-300.

ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA-RUDNIK
Zdravniška dežurna služba do 27. decembra 1958:
dr. Mal Miran, Wolfova 5-I, telefon 23-684. V odsotnosti zdravnika kličite telefon LM 20-300.

STE SE ŽE PRIJAVILI ZA SILVESTROVO KRIZARJENJE z luksuzno motorno ladjo »Jugoslavija«? Zjad je res že zadnji čas, če želite doživeti edinstveno silvestrovanje in pričakati Novo leto, kakor še niste imeli prilike. Potovanja od Reke do Dubrovnika s pristankom v Dubrovniku, na Rabu in Lošinj, prenočevanje v lepih in udobnih kabinah, vsa oskrba na ladji z odlično hrano, ples, oglednice, ugodni turistični razgledi, posojila ali odplačane, posojila ali odplačane.

činja v dveh obrokih, brezplačna vožnja za otroke od 4. do 14. leta, izredna cena za otroke od 14. do 16. leta. Cene križarjenja so izredno ugodne, že od 8800 din dalje. Zahtevajte takoj prospekt in podrobnejše informacije v poslovalnici SAP-TURIST BIROJA v Ljubljani, Miklošičeva c. 17 (tel. 30-645).

Od 12. decembra dalje prihaja tednik »Komunist« posebno 14-dnevno prilogo »Program ZKJ«, na kar se izredno opozarjamo organizacije ZKS. Vsak naročnik ali kupec lista bo na ta način dobil celoten »Program« v žepnem formatu in za nizko ceno. Novim naročnikom bomo dostavili vse do sedaj izšle številke »Programa« brezplačno ter naj čimprej pošljete naročila na Upravo »Komunist«, Ljubljana, poštni predal 190. Pojasnila na telefon 21-605 ali osebno v Beethovnovi ulici 2/pr.

Studentom univerze in visokih šol javljamo, da bo od 8. januarja 1959 dalje fluorografiranje plus in besedila v dvanajstih letih. Zahtevajte takoj prospekt in podrobnejše informacije v poslovalnici SAP-TURIST BIROJA v Ljubljani, Miklošičeva c. 17 (tel. 30-645).

Studentom univerze in visokih šol javljamo, da bo od 8. januarja 1959 dalje fluorografiranje plus in besedila v dvanajstih letih. Zahtevajte takoj prospekt in podrobnejše informacije v poslovalnici SAP-TURIST BIROJA v Ljubljani, Miklošičeva c. 17 (tel. 30-645).

Studentom univerze in visokih šol javljamo, da bo od 8. januarja 1959 dalje fluorografiranje plus in besedila v dvanajstih letih. Zahtevajte takoj prospekt in podrobnejše informacije v poslovalnici SAP-TURIST BIROJA v Ljubljani, Miklošičeva c. 17 (tel. 30-645).

Studentom univerze in visokih šol javljamo, da bo od 8. januarja 1959 dalje fluorografiranje plus in besedila v dvanajstih letih. Zahtevajte takoj prospekt in podrobnejše informacije v poslovalnici SAP-TURIST BIROJA v Ljubljani, Miklošičeva c. 17 (tel. 30-645).

Studentom univerze in visokih šol javljamo, da bo od 8. januarja 1959 dalje fluorografiranje plus in besedila v dvanajstih letih. Zahtevajte takoj prospekt in podrobnejše informacije v poslovalnici SAP-TURIST BIROJA v Ljubljani, Miklošičeva c. 17 (tel. 30-645).

Studentom univerze in visokih šol javljamo, da bo od 8. januarja 1959 dalje fluorografiranje plus in besedila v dvanajstih letih. Zahtevajte takoj prospekt in podrobnejše informacije v poslovalnici SAP-TURIST BIROJA v Ljubljani, Miklošičeva c. 17 (tel. 30-645).

Studentom univerze in visokih šol javljamo, da bo od 8. januarja 1959 dalje fluorografiranje plus in besedila v dvanajstih letih. Zahtevajte takoj prospekt in podrobnejše informacije v poslovalnici SAP-TURIST BIROJA v Ljubljani, Miklošičeva c. 17 (tel. 30-645).

Studentom univerze in visokih šol javljamo, da bo od 8. januarja 1959 dalje fluorografiranje plus in besedila v dvanajstih letih. Zahtevajte takoj prospekt in podrobnejše informacije v poslovalnici SAP-TURIST BIROJA v Ljubljani, Miklošičeva c. 17 (tel. 30-645).

Studentom univerze in visokih šol javljamo, da bo od 8. januarja 1959 dalje fluorografiranje plus in besedila v dvanajstih letih. Zahtevajte takoj prospekt in podrobnejše informacije v poslovalnici SAP-TURIST BIROJA v Ljubljani, Miklošičeva c. 17 (tel. 30-645).

Studentom univerze in visokih šol javljamo, da bo od 8. januarja 1959 dalje fluorografiranje plus in besedila v dvanajstih letih. Zahtevajte takoj prospekt in podrobnejše informacije v poslovalnici SAP-TURIST BIROJA v Ljubljani, Miklošičeva c. 17 (tel. 30-645).

Studentom univerze in visokih šol javljamo, da bo od 8. januarja 1959 dalje fluorografiranje plus in besedila v dvanajstih letih. Zahtevajte takoj prospekt in podrobnejše informacije v poslovalnici SAP-TURIST BIROJA v Ljubljani, Miklošičeva c. 17 (tel. 30-645).

Studentom univerze in visokih šol javljamo, da bo od 8. januarja 1959 dalje fluorografiranje plus in besedila v dvanajstih letih. Zahtevajte takoj prospekt in podrobnejše informacije v poslovalnici SAP-TURIST BIROJA v Ljubljani, Miklošičeva c. 17 (tel. 30-645).

Voznike motornih vozil - amaterje,

katerim poteče veljavnost vozniškega dovoljenja 31. decembra 1958, obveščamo, da si ta dovoljenja lahko podaljšajo na Tajništvo za notranje zadeve v Ljubljani, Kotnikova 6, ali na pristojni postaji LM (vozniki-amaterji, ki prebivajo izven Ljubljane) v času do 31. januarja 1959. - Iz pisarne Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana.

Republiški zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani, Kidričeva 5 ima do nadaljnjega samo naslednje telefonske številke: 22-541, 22-542 in 22-543.

Obveščamo redne in izredne študente Filozofske fakultete v Beogradu, da bomo sprejemali prijave za izpite za januarski izpitni rok od 22. do zaključno 30. decembra letos. Začetek izpitov bo objavljen kasneje. - Iz sekretariata Filozofske fakultete.

Elektrotehniško društvo LR Slovenije - Sekcija praktičnih elektrotehnik pripravi v mesecu januarju 3-dnevni tečaj za kvalifikacijo in visokokvalificirane delavce elektrostranke o avtomatiki relejev in termopraz. Predavatelji bodo strokovnjaki Tovarne električnih aparatov »TELA«. Prijave do konca meseca v društveni pisarni.

Elektrotehniško društvo LR Slovenije - Sekcija praktičnih elektrotehnik pripravi v mesecu januarju dvomesečni popoldanski tečaj za polkvalificirane delavce elektrostranke (obratne električarje, elektroinstalaterje, elektromonterje). Prijave sprejema Elektrotehniško društvo, Ljubljana, Erjavčeva c. 15 do konca meseca decembra.

Obiščite v Ribnici zdravstveno razstavo med 20. in 28. decembrom. Odprta je vsak dan od 8. do 14. ure, v torek in petek tudi od 14. - 16. ure, v dvorani občinskega ljudskega odbora Ribnica, Vabljenci.

SLAVICA, trgovsko podjetje z industrijskim blagom na veliko, Koper, obvešča cenjene odjemalce, da bodo skladišča zaradi letne inventure v dneh od 22. do 31. decembra 1958 zaprta.

Garancija pristnosti CEBELNEGA MEDU je Medex, Ljubljana, Miklošičeva 30. Cebelni med, zavrt v kakršnikoli obliki, je najboljšje krepilo, saj vsebuje zdravilno moč narave.

PREDAVANJA

Slavistično društvo v Ljubljani obvešča člane in prijatelje, da bo v torek, 23. decembra ob 20. uri v Slovenskem seminarju predavala tov. prof. Breda Pogorelec. Tema: Vstaj slaviška s popotovanja po vzhodnoslovenskih državah. Vabljenci.

Prilagodilno društvo vabi na predavanje prof. dr. Lava Cermeljca: »Rudjer Bošković«. Predavanje bo v torek, 23. decembra 1958 ob 20. uri v prilagodilni predavalnici na univerzi.

Neovposhištrčna sekcija SZD in Slovensko zdravniško društvo vabita zdravnike, študente kliničnih semestrov in vse ostale zainteresirane na predavanje tov. dr. Viktorja Gaberska, ki bo v petek, 26. decembra ob 19. uri v predavalnici Interne klinike. Tema predavanja: 1. Metodika in tehnika elektrookulografske snemanja in tovrstna registracija raznih motenj vidne zaznave. 2. Elektrookulografija in patofiziologija osehbarnega sindroma.

Slovensko kemijsko društvo - sekcija za kemijo in tehnologijo mineralnih gorov, prireja diskusijski večer s temo: Kako smotno izkoristiti zemeljski plin iz lendavskih vrtn. Uvodni referat bo imel tov. dr. Ing. R. Kavčič. Diskusijski večer bo v torek, 23. decembra 1958 ob 18. uri v predavalnici kemije na inštitutu »Borja Kidrič«, Ljubljana, Hajdrihova 19. Vljudno vabljenci.

GLEDALIŠKA

DRAMA

Nedelja, 21. dec. ob 15: Mihačkov: »Sestero mušketirjev«. Premiera. Mladinska igra. Izven.
Ob 19.30: Osborne: »Ozri se v gnevu!« Izven in za podeljeje. Predstava za mladino do 16 let ni primerna.
Ponedeljek, 22. dec.: zaprto.
Torek, 23. dec. ob 13: Toistoj: »Ana Karenina«. Zaključena predstava za gimnazijo Kamnik in osemletke Domžale.
Sreda, 24. dec. ob 10: Mihačkov: »Sestero mušketirjev«. - Zaključena predstava za osnovno šolo Medvode. Obisk Dedka Mraza.
Ob 16: Mihačkov: »Sestero mušketirjev«. Zaključena predstava za osnovno šolo Sostro in Dolsko. Obisk Dedka Mraza.
Ob 19.30: Cankar: »Za narode blagor«. Abonma A. (Preostale vstopnice v prodaji).
Petek, 26. decembra ob 16: Mihačkov: »Sestero mušketirjev«. Zaključena predstava za osnovno šolo Frana Levstika v Ljubljani.
Ob 20 (izjemoma): Osborne: »Ozri se v gnevu!« Abonma E. (Preostale vstopnice v prodaji).

Ob 19.30: Cankar: »Za narode blagor«. Abonma A. (Preostale vstopnice v prodaji).

Ob 19.30: Cankar: »Za narode blagor«. Abonma A. (Preostale vstopnice v prodaji).

Ob 19.30: Cankar: »Za narode blagor«. Abonma A. (Preostale vstopnice v prodaji).

Ob 19.30: Cankar: »Za narode blagor«. Abonma A. (Preostale vstopnice v prodaji).

Ob 19.30: Cankar: »Za narode blagor«. Abonma A. (Preostale vstopnice v prodaji).

Ob 19.30: Cankar: »Za narode blagor«. Abonma A. (Preostale vstopnice v prodaji).

Ob 19.30: Cankar: »Za narode blagor«. Abonma A. (Preostale vstopnice v prodaji).

Ob 19.30: Cankar: »Za narode blagor«. Abonma A. (Preostale vstopnice v prodaji).

OPERA

Nedelja, 21. dec. ob 17: Gostovanje v Litiji: Smetana: »Prodana nevesta«.
Ponedeljek, 22. dec. ob 19.30: Verdi: »Aida«. Gostovanje mezzosopranske Zenaide Falvy, prvakinje Bukareštanske opere. Izven. - (Vstopnice so še na razpolago).
Torek, 23. dec.: zaprto.
Sreda, 24. dec. ob 19.30: Puccini: »La Boheme«. Abonma red G. (Vstopnice tudi v prodaji).
Četrtek, 25. dec. ob 16: Balet: Rossini-Respighi: »Fantasična prodajalna« in Bojan Adamič: »Po našem ljubljanskem mestu«. Predstava za mladino v okviru praznovanja Novoletne jelke. Izven. Znižane cene.
Petek, 26. dec. ob 15: Donizetti: »Don Pasquale«. - Zaključena dijaška predstava za Trbovlje. (Gimnazija in druge šole).
Sobota, 27. dec. ob 19.30: Mascagni: »Cavalleria rusticana«. Leoncavallo: »Glumica«. Abonma red D. (Vstopnice tudi v prodaji).
Nedelja, 28. dec. ob 19.30: Puccini: »La Boheme«. Izven in za podeljeje. (Vstopnice v prodaji od srede, 24. do 17. ure dalje).

V repertoarju za tekoči teden posebej opozarjamo, da bo tudi na nedeljski popoldanski izven predstavi mladinske igre »Sestero mušketirjev« obiskovalce pozdravil Dedek Mraz.

Vstopnice za sobotno večerno predstavo in nedeljski izvenabimajski predstavi bodo v prodaji od srede, 24. decembra od 17. ure dalje.

II. program

12.00 Nedeljski simfonični koncert - 13.10 Josip Michl: Sokratova smrt - Anton Schwab: Srček moj (Poje Ljubljanski komorni zbor) - 13.30 Zabavni zvoki - 14.00 Ljubljanska kronika in obvestila - 14.15 Polo slavni pevci - 15.10 M. Tomc: Slika za violino in klavir - 15.25 Klavir v ritmu - 15.40-16.00 Primož Ramovš: Koraj in toccata.

12.00 Nedeljski simfonični koncert - 13.10 Josip Michl: Sokratova smrt - Anton Schwab: Srček moj (Poje Ljubljanski komorni zbor) - 13.30 Zabavni zvoki - 14.00 Ljubljanska kronika in obvestila - 14.15 Polo slavni pevci - 15.10 M. Tomc: Slika za violino in klavir - 15.25 Klavir v ritmu - 15.40-16.00 Primož Ramovš: Koraj in toccata.

12.00 Nedeljski simfonični koncert - 13.10 Josip Michl: Sokratova smrt - Anton Schwab: Srček moj (Poje Ljubljanski komorni zbor) - 13.30 Zabavni zvoki - 14.00 Ljubljanska kronika in obvestila - 14.15 Polo slavni pevci - 15.10 M. Tomc: Slika za violino in klavir - 15.25 Klavir v ritmu - 15.40-16.00 Primož Ramovš: Koraj in toccata.

TELEVIZIJA

Kanal 10

Nedelja, 21. dec.: 10.00-11.00 Kmetijska oddaja (Zagreb) - 20.00-22.00 TV dnevnik (Beograd) - Dokumentarna oddaja za dan JLA armade (Beograd) - Glasbena revija (Beograd) - Večer s Heinrichom Heinejem - Literarna oddaja (Ljubljana).

Ob priložnosti na postajo mora vsak imeti pripravljeno mesečno vozovnico oz. denarni drobiž za plačilo voznine, nihče naj ne plačuje z bankovcem ali s preplačanim denarjem, ker je potrebno priložnost za nove potnike na naslednjih postajah. Do sedaj je bilo stano tako, da se kljub stalnim potnikom sprevodnikov in šoferjev potniki niso pomikali naprej. Apetiramo na uvidenost in obzirnost vseh potujočih, da se redno in pravočasno pomikajo po vozu naprej, v nasprotnem primeru ne morejo vstopiti novi potniki na naslednji postaji in bo voz moral odpeljati brez njih. Posledice so: tekanje za vozom, skakanje na stopnice, obešanje na zaprta vrata, padci, razburjanje nad našimi uslugami in obsoljanje podjetja. Takih primerov je bilo nešteto.

Ob priložnosti na postajo mora vsak imeti pripravljeno mesečno vozovnico oz. denarni drobiž za plačilo voznine, nihče naj ne plačuje z bankovcem ali s preplačanim denarjem, ker je potrebno priložnost za nove potnike na naslednjih postajah. Do sedaj je bilo stano tako, da se kljub stalnim potnikom sprevodnikov in šoferjev potniki niso pomikali naprej. Apetiramo na uvidenost in obzirnost vseh potujočih, da se redno in pravočasno pomikajo po vozu naprej, v nasprotnem primeru ne morejo vstopiti novi potniki na naslednji postaji in bo voz moral odpeljati brez njih. Posledice so: tekanje za vozom, skakanje na stopnice, obešanje na zaprta vrata, padci, razburjanje nad našimi uslugami in obsoljanje podjetja. Takih primerov je bilo nešteto.

Ob priložnosti na postajo mora vsak imeti pripravljeno mesečno vozovnico oz. denarni drobiž za plačilo voznine, nihče naj ne plačuje z bankovcem ali s preplačanim denarjem, ker je potrebno priložnost za nove potnike na naslednjih postajah. Do sedaj je bilo stano tako, da se kljub stalnim potnikom sprevodnikov in šoferjev potniki niso pomikali naprej. Apetiramo na uvidenost in obzirnost vseh potujočih, da se redno in pravočasno pomikajo po vozu naprej, v nasprotnem primeru ne morejo vstopiti novi potniki na naslednji postaji in bo voz moral odpeljati brez njih. Posledice so: tekanje za vozom, skakanje na stopnice, obešanje na zaprta vrata, padci, razburjanje nad našimi uslugami in obsoljanje podjetja. Takih primerov je bilo nešteto.

Ob priložnosti na postajo mora vsak imeti pripravljeno mesečno vozovnico oz. denarni drobiž za plačilo voznine, nihče naj ne plačuje z bankovcem ali s preplačanim denarjem, ker je potrebno priložnost za nove potnike na naslednjih postajah. Do sedaj je bilo stano tako, da se kljub stalnim potnikom sprevodnikov in šoferjev potniki niso pomikali naprej. Apetiramo na uvidenost in obzirnost vseh potujočih, da se redno in pravočasno pomikajo po vozu naprej, v nasprotnem primeru ne morejo vstopiti novi potniki na naslednji postaji in bo voz moral odpeljati brez njih. Posledice so: tekanje za vozom, skakanje na stopnice, obešanje na zaprta vrata, padci, razburjanje nad našimi uslugami in obsoljanje podjetja. Takih primerov je bilo nešteto.

Ob priložnosti na postajo mora vsak imeti pripravljeno mesečno vozovnico oz. denarni drobiž za plačilo voznine, nihče naj ne plačuje z bankovcem ali s preplačanim denarjem, ker je potrebno priložnost za nove potnike na naslednjih postajah. Do sedaj je bilo stano tako, da se kljub stalnim potnikom sprevodnikov in šoferjev potniki niso pomikali naprej. Apetiramo na uvidenost in obzirnost vseh potujočih, da se redno in pravočasno pomikajo po vozu naprej, v nasprotnem primeru ne morejo vstopiti novi potniki na naslednji postaji in bo voz moral odpeljati brez njih. Posledice so: tekanje za vozom, skakanje na stopnice, obešanje na zaprta vrata, padci, razburjanje nad našimi uslugami in obsoljanje podjetja. Takih primerov je bilo nešteto.

Ob priložnosti na postajo mora vsak imeti pripravljeno mesečno vozovnico oz. denarni drobiž za plačilo voznine, nihče naj ne plačuje z bankovcem ali s preplačanim denarjem, ker je potrebno priložnost za nove potnike na naslednjih postajah. Do sedaj je bilo stano tako, da se kljub stalnim potnikom sprevodnikov in šoferjev potniki niso pomikali naprej. Apetiramo na uvidenost in obzirnost vseh potujočih, da se redno in pravočasno pomikajo po vozu naprej, v nasprotnem primeru ne morejo vstopiti novi potniki na naslednji postaji in bo voz moral odpeljati brez njih. Posledice so: tekanje za vozom, skakanje na stopnice, obešanje na zaprta vrata, padci, razburjanje nad našimi uslugami in obsoljanje podjetja. Takih primerov je bilo nešteto.

Ob priložnosti na postajo mora vsak imeti pripravljeno mesečno vozovnico oz. denarni drobiž za plačilo voznine, nihče naj ne plačuje z bankovcem ali s preplačanim denarjem, ker je potrebno priložnost za nove potnike na naslednjih postajah. Do sedaj je bilo stano tako, da se kljub stalnim potnikom sprevodnikov in šoferjev potniki niso pomikali naprej. Apetiramo na uvidenost in obzirnost vseh potujočih, da se redno in pravočasno pomikajo po vozu naprej, v nasprotnem primeru ne morejo vstopiti novi potniki na naslednji postaji in bo voz moral odpeljati brez njih. Posledice so: tekanje za vozom, skakanje na stopnice, obešanje na zaprta vrata, padci, razburjanje nad našimi uslugami in obsoljanje podjetja. Takih primerov je bilo nešteto.

Ob priložnosti na postajo mora vsak imeti pripravljeno mesečno vozovnico oz. denarni drobiž za plačilo voznine, nihče naj ne plačuje z bankovcem ali s preplačanim denarjem, ker je potrebno priložnost za nove potnike na naslednjih postajah. Do sedaj je bilo stano tako, da se kljub stalnim potnikom sprevodnikov in šoferjev potniki niso pomikali naprej. Apetiramo na uvidenost in obzirnost vseh potujočih, da se redno in pravočasno pomikajo po vozu naprej, v nasprotnem primeru ne morejo vstopiti novi potniki na naslednji postaji in bo voz moral odpeljati brez njih. Posledice so: tekanje za vozom, skakanje na stopnice, obešanje na zaprta vrata, padci, razburjanje nad našimi uslugami in obsoljanje podjetja. Takih primerov je bilo nešteto.

Ob priložnosti na postajo mora vsak imeti pripravljeno mesečno vozovnico oz. denarni drobiž za plačilo voznine, nihče naj ne plačuje z bankovcem ali s preplačanim denarjem, ker je potrebno priložnost za nove potnike na naslednjih postajah. Do sedaj je bilo stano tako, da se kljub stalnim potnikom sprevodnikov in šoferjev potniki niso pomikali naprej. Apetiramo na uvidenost in obzirnost vseh potujočih, da se redno in pravočasno pomikajo po vozu naprej, v nasprotnem primeru ne morejo vstopiti novi potniki na naslednji postaji in bo voz moral odpeljati brez njih. Posledice so: tekanje za vozom, skakanje na stopnice, obešanje na zaprta vrata, padci, razburjanje nad našimi uslugami in obsoljanje podjetja. Takih primerov je bilo nešteto.

Ob priložnosti na postajo mora vsak imeti pripravljeno mesečno vozovnico oz. denarni drobiž za plačilo voznine, nihče naj ne plačuje z bankovcem ali s preplačanim denarjem, ker je potrebno priložnost za nove potnike na naslednjih postajah. Do sedaj je bilo stano tako, da se kljub stalnim potnikom sprevodnikov in šoferjev potniki niso pomikali naprej. Apetiramo na uvidenost in obzirnost vseh potujočih, da se redno in pravočasno pomikajo po vozu naprej, v nasprotnem primeru ne morejo vstopiti novi potniki na naslednji postaji in bo voz moral odpeljati brez njih. Posledice so: tekanje za vozom, skakanje na stopnice, obešanje na zaprta vrata, padci, razburjanje nad našimi uslugami in obsoljanje podjetja. Takih primerov je bilo nešteto.

Ob priložnosti na postajo mora vsak imeti pripravljeno mesečno vozovnico oz. denarni drobiž za plačilo voznine, nihče naj ne plačuje z bankovcem ali s preplačanim denarjem, ker je potrebno priložnost za nove potnike na naslednjih postajah. Do sedaj je bilo stano tako, da se kljub stalnim potnikom sprevodnikov in šoferjev potniki niso pomikali naprej. Apetiramo na uvidenost in obzirnost vseh potujočih, da se redno in pravočasno pomikajo po vozu naprej, v nasprotnem primeru ne morejo vstopiti novi potniki na naslednji postaji in bo voz moral odpeljati brez njih. Posledice so: tekanje za vozom, skakanje na stopnice, obešanje na zaprta vrata, padci, razburjanje nad našimi uslugami in obsoljanje podjetja. Takih primerov je bilo nešteto.

Ob priložnosti na postajo mora vsak imeti pripravljeno mesečno vozovnico oz. denarni drobiž za plačilo voznine, nihče naj ne plačuje z bankovcem ali s preplačanim denarjem, ker je potrebno priložnost za nove potnike na naslednjih postajah. Do sedaj je bilo stano tako, da se kljub stalnim potnikom sprevodnikov in šoferjev potniki niso pomikali naprej. Apetiramo na uvidenost in obzirnost vseh potujočih, da se redno in pravočasno pomikajo po vozu naprej, v nasprotnem primeru ne morejo vstopiti novi potniki na naslednji postaji in bo voz moral odpeljati brez njih. Posledice so: tekanje za vozom, skakanje na stopnice, obešanje na zaprta vrata, padci, razburjanje nad našimi uslugami in obsoljanje podjetja. Takih primerov je bilo nešteto.

Ob priložnosti na postajo mora vsak imeti pripravljeno mesečno vozovnico oz. denarni drobiž za plačilo voznine, nihče naj ne plačuje z bankovcem ali s preplačanim denarjem, ker je potrebno priložnost za nove potnike na naslednjih postajah. Do sedaj je bilo stano tako, da se kljub stalnim potnikom sprevodnikov in šoferjev potniki niso pomikali naprej. Apetiramo na uvidenost in obzirnost vseh potujočih, da se redno in pravočasno pomikajo po vozu naprej, v nasprotnem primeru ne morejo vstopiti novi potniki na naslednji postaji in bo voz moral odpeljati brez njih. Posledice so: tekanje za vozom, skakanje na stopnice, obešanje na zaprta vrata, padci, razburjanje nad našimi uslugami in obsoljanje podjetja. Takih primerov je bilo nešteto.

Ob priložnosti na postajo mora vsak imeti pripravljeno mesečno vozovnico oz. denarni drobiž za plačilo voznine, nihče naj ne plačuje z bankovcem ali s preplačanim denarjem, ker je potrebno priložnost za nove potnike na naslednjih postajah. Do sedaj je bilo stano tako, da se kljub stalnim potnikom sprevodnikov in šoferjev potniki niso pomikali naprej. Apetiramo na uvidenost in obzirnost vseh potujočih, da se redno in pravočasno pomikajo po vozu naprej, v nasprotnem primeru ne morejo vstopiti novi potniki na naslednji postaji in bo voz moral odpeljati brez njih. Posledice so: tekanje za vozom, skakanje na stopnice, obešanje na zaprta vrata, padci, razburjanje nad našimi uslugami in obsoljanje podjetja. Takih primerov je bilo nešteto.

Ob priložnosti na postajo mora vsak imeti pripravljeno mesečno vozovnico oz. denarni drobiž za plačilo voznine, nihče naj ne plačuje z bankovcem ali s preplačanim denarjem, ker je potrebno priložnost za nove potnike na naslednjih postajah. Do sedaj je bilo stano tako, da se kljub stalnim potnikom sprevodnikov in šoferjev potniki niso pomikali naprej. Apetiramo na uvidenost in obzirnost vseh potujočih, da se redno in pravočasno pomikajo po vozu naprej, v nasprotnem primeru ne morejo vstopiti novi potniki na naslednji postaji in bo voz moral odpeljati brez njih. Posledice so: tekanje za vozom, skakanje na stopnice, obešanje na zaprta vrata, padci, razburjanje nad našimi uslugami in obsoljanje podjetja. Takih primerov je bilo nešteto.

»DENTAL«, Ljubljana, Titova cesta 25a

PODJETJE ZA PROMET Z ZOBARSKIMI POTREBŠČINAMI

obvešča vse cenjene odjemalce, da bo
za stranke od 27. do vključno 31. decembra 1958**zaradi inventure zaprto**

4962

Trgovsko podjetje »GORICA AVTO«, Nova Gorica

Soška ulica 22

razpisuje naslednje delovno mesto za

pisarniško moč

srednji ali nižji strokovni uslužbenec.

Nastop službe takoj ali po dogovoru — Pismene ponudbe
z navedbo doseganja zaposlitve pošljite na upravo podjetja
do 31. decembra 1958.

4948

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih odnosov

TOBAČNE TOVARNE V LJUBLJANI
TRŽAŠKA CESTA 2

razpisuje sledeča delovna mesta za:

1. ŠEFA FINANČNEGA KNJIGOVODSTVA
2. ELEKTROTEHNIKA ZA PRIPRAVO DELA
3. NORMIRCA

Pogoji: Za prvo delovno mesto se zahteva popolna
srednja šola in najmanj 10 let prakse, za drugo delovno
mesto Tehnična srednja šola s 5-letno prakso, za tretje
delovno mesto Tehnična srednja šola s prakso v nor-
miranju v industrijskih podjetjih.Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Plača po tarifnem
pravilniku. — Pismene ponudbe pošljite najkasneje do 31. de-
cembra 1958 na upravo podjetja.

4984

Razpisna komisija TRGOVINSKE ZBORNICE za okraj
Kranj razpisuje na podlagi 12. člena pravilnika o uslužben-
cih trgovinskih zbornic s področja notranje trgovine mesto za**tajnika odbora
za ekonomsko-finančna vprašanja**Poleg splošnih pogojev po 31. členu ZJU je potrebna
ekonomska fakulteta ali vsaj popolna srednja šola z najmanj
5-letno prakso na vodilnem računovodskem mestu.
Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom dostavite do
15. januarja 1959 Trgovinski zbornici Kranj, Prešernova 11.

4959

»LIPA«, Ajdovščina

razpisuje naslednja delovna mesta:

STROJNIKA

za lokomobil, s 3-letno prakso,

NORMIRCAs srednjo ekonomsko šolo ali drugo izobrazbo, s
3-letno prakso na tem delovnem mestu,**GRADBENEGA TEHNIKA**

Plača po tarifnem pravilniku. Rok prijave do 5. januarja 1959.

4997

RazpisKomisija za uslužbenske zadeve pri ZAVODU ZA STANO-
VANJSKO IZGRADNJO OLO LJUBLJANA, Beethovnova
ulica 11/VII, razpisuje na podlagi 33. in 37. člena zakona
o javnih uslužbenih naslednja delovna mesta za:**1. REFERENTA**za tehnične informacije, za vodstvo stalne
in občasne razstav,**2. REFERENTA**

za ekonomske analize in komercialne informacije,

3. ADMINISTRATORKE

Pogoji:

- Ad 1. Inženir arhitekture z nekaj prakse.
- Ad 2. Dipl. ekonomist s prakso.
- Ad 3. Srednja strokovna izobrazba s prakso.

Plača po tarifnem pravilniku.

Pismene ponudbe s potrebnimi dokumenti in podatki o
dosedanjih zaposlitvah naslovite oziroma osebno oddajte
sekretarju Zavoda za stanovanjsko izgradnjo OLO Ljubljana,
Beethovnova 11/VII do 5. januarja 1959. leta.

4985

RAZPISKomisija za sklepanje in odpoved delovnega razmerja
pri GOZDARSKI POSLOVNI ZVEZI LJUBLJANA razpisuje
mesta za:**SEKRETARJA**Gozdarske poslovne zveze Ljubljana. Pogoj: diplomiran
pravnik ali s srednješolsko izobrazbo z večletno prakso
v gozdarskih organizacijah**LOGARJA**Gozdarske poslovne zveze Ljubljana. Pogoj: dovršena
Srednja ali Nižja gozdarska šolaPlača po tarifnem pravilniku. Nastop službe takoj ali
po dogovoru.Kandidati naj priložijo lasten življenjepis, opis doseda-
njega službovanja, strokovne izobrazbe in prošnjo. Rok
prijave je do 1. januarja 1959. Prijave pošljite na naslov:
Gozdarska poslovna zveza Ljubljana, Aškerčeva 3.

4969

»ERMA«TOVARNA ELEKTRO-RADIOMEHANIKE
SMARJE PRI KOPRUopušča produkcijo radio aparatov in gospodinjstkih potreb-
ščin, zato**razprodaja:**razni material kakor: radijske kasete, razna orodja
(štance), keramične kontaktne sponke in skoznike,
menjalna stikala za električne pečice, kuhalnike itd.,
bougier cevi, aluminijaste okrasne profile, razne
skale, vijake ter razni radijski material (osi pogona
skal, indikatorji valovnih dolžin, uporne enote itd.).Morebitni interesi naj se zglase pri zgoraj označenem
podjetju vsak delavnik od 7. do 14. ure, pismeno na
naslov »ERMA«, SMARJE PRI KOPRU, ali po telefonu
Smarje pri Kopru št. 5.

Ko-307

TRGOVSKO PODJETJE**»MLINAR«**

LJUBLJANA — MOŠE PIJADE 25

(bivša Kolodvorska)

obvešča vse svoje cenjene odjemalce, da bo

inventuraod 28. do vključno 31. decembra ter v tem času ne bo
izdajalo blaga

4956

**Razpisna komisija pri OKRAJNEM ZAVODU ZA
SOCIALNO ZAVAROVANJE v Ljubljani**razpisuje na podlagi čl. 33 ZJU (Uradni list FLRJ 53/57)
delovno mesto za**referenta za pokojnine**

pri podružnici Trbovlje

Pogoj: popolna srednja šola ali njej sorodni naziv.
Nastop takoj ali najkasneje 1. februarja 1959. — Plača
in položajna plača po zakonu o javnih uslužbenih. —
Samsko ali družinsko stanovanje bo na razpolago 1. ju-
nija 1959.Prošnje, kolkovane s 30 din in življenjepisom pošljite Raz-
pisni komisiji pri Okrajnem zavodu za socialno zavarovanje
v Ljubljani, Miklošičeva cesta 24/I, soba št. 48.

4983

Komisija za razpis mest direktorjev gospodarskih orga-
nizacij Občinskega ljudskega odbora Bovec razpisuje na
podlagi 21. člena zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih
ljudskih odborov in njihovih organov (Uradni list FLRJ
štev. 52/57) mesto**DIREKTORJA**

Gostinskega podjetja »KANIN« v Bovcu

Pogoji: a) srednja šola za turizem in gostinstvo ali nje-
podobna izobrazba in več let prakse v gostinski stroki ter
zanje dveh tujih jezikov, zaželen je nemški — b) kvalifi-
cirani gostinski delavec z najmanj 10-letno prakso na vo-
dilnem mestu v gostinstvu in znanjem dveh tujih jezikov,
zaželen je nemški jezik.Pravilno kolkovane prošnje z opisom dosedanjih služb,
dokazili o strokovnosti in življenjepisom predložite Občin-
skemu ljudskemu odboru Bovec do 15. januarja 1959.

4852

Komisija za delovne odnose in tarifne postavke podjetja

»INDOS« — Ljubljana-Moste — razpisuje naslednja
delovna mesta za:

- vodjo proizvodnje — strojni inženir s prakso ali brez
nje
- normirce
- razpisovalca materiala

Za delovna mesta normircev in razpisovalca materiala je
potrebna srednja strokovna ali njej ustrežna izobrazba.

Plača po dogovoru in tarifnem pravilniku podjetja —

Tovarna »INDOS«, Ljubljana-Moste

4859

Komisija za razpis mesta direktorja ObLO Trbovlje razpi-
suje mesto za**DIREKTORJA**

rudnika Trbovlje-Hrasnik

Pogoji: rudarski inženir z dvajsetletno prakso v večjih
rudnikih — ali ekonomska fakulteta z večletno prakso
v večjih rudnikih — ali srednja strokovna izobrazba
s pogojem, da je bil prosilec več let uslužben na vodil-
nih mestih v rudarstvu, v organih ljudske oblasti ali
v družbenih ali političnih organizacijah.Plača po tarifnem pravilniku. — Stanovanje zajamčeno. —
Kolkovane prošnje s kratkim življenjepisom pošljite komisiji
za razpis mesta direktorja ObLO Trbovlje v 15 dneh po ob-
javi razpisa v »Glasniku« OLO Ljubljana.

Komisija za razpis mesta direktorja ObLO Trbovlje

T 113

Vojna pošta 7345-16 — Split

razpisuje

javno ustno licitacijo

za dobavo pristaniškega žerjava nosilnosti 7/3 t

Proračunski znesek približno 70.000.000 dinarjev.

Tehnični podatki in ostali pogoji licitacije in dobave so
na razpolago ustno ali pismeno pri zgoraj navedeni vojni
pošti.Licitacija bo 15. januarja 1959 v pisarni Vojne pošte
7345-16 Split (soba 515) ob 10 uri.Kavcijo v višini 2% proračunskega zneska je treba po-
ložiti v garantnem pismu pri banki.

IZ PISARNE VOJNE POŠTE 7345-16 — SPLIT

1877

Komisija za razpis mest direktorjev pri

Občinskem ljudskem odboru KOSTANJEVICA-PODBOČJE

razpisuje

na podlagi čl. 90. uredb o ustanavljanju podjetij in obratov
(Uradni list FLRJ št. 34/55) mesto za**DIREKTORJA**SPLOŠNOMIZARSKEGA PODJETJA »LIPA«,
DOL. PREKOPAPogoji: mizarski mojster z najmanj 15-letno prakso v
tej stroki na vodilnem mestu, ali 15 let prakse v lesno
komercialni stroki. Plača po tarifnem pravilniku podjetja.Ponudbe pošljite komisiji za razpis mest direktorjev na
ObLO Kostanjevica-Podbočje do 25. decembra 1958 s kratkim
življenjepisom in opisom dosedanjega službovanja.

N. M. 46

**OKRAJNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE
V LJUBLJANI**

razpisuje sledeča delovna mesta:

ZA OKREVALIŠČE OZSZ V POREČU:

1. upravnika,
2. ekonoma,
3. pisarniško uslužbenko za recepcijo,
4. kuharico.

Pogoji: ad 1. srednja šolska izobrazba in praksa v uprav-
nih poslih; — ad 2. nižja šolska izobrazba in praksa v eko-
nomskih poslih; — ad 3. nižja srednja šola; — ad 4. kva-
lificirana kuharica ali priučena s potrebno prakso.Plača in položajna plača po zakonu o javnih uslužbenih.
Zaposlitev je stalna. Stanovanje preskrbljeno.

ZA OKREVALIŠČE OZSZ SOČA PRI BOVCU:

1. upravnika,
2. ekonoma,
3. kuharico,
4. pisarniško uslužbenko.

Pogoji: ad 1. srednja šolska izobrazba in praksa v uprav-
nih poslih; — ad 2. nižja šolska izobrazba in praksa v eko-
nomskih poslih; — ad 3. kvalificirana kuharica ali priučena
s potrebno prakso; — ad 4. nižja šolska izobrazba.Plača in položajna plača po zakonu o javnih uslužbenih.
Zaposlitev je stalna. Stanovanje preskrbljeno.Prošnje, kolkovane s 30 din in življenjepisom pošljite
Okrajnemu zavodu za socialno zavarovanje v Ljubljani, Mi-
klošičeva cesta 24/I, soba št. 49.

4995

Pred dvema letoma je angleški pianist Cyril Smith ohromel po levi strani. Sprva je bil prepričan, da se bo moral za vedno posloviti od klavirja, potem pa se mu je utrnila svojevrstna misel: sam bo igral z desnice, žena pa mu bo pomagala z obema rokama. Po trudopolnem delu sta pridila v Londonu prvi koncert in s harmonično igro navdušila občinstvo.

Vojni spomini

Nedavno je britanski maršal Montgomery objavil spomine iz druge svetovne vojne, kmalu potem pa je izšel »Obračun«, knjiga spominov ameriškega generala Wedemayerja, ki je bil med drugo svetovno vojno na Kitajskem. Oba pisca sta nprtila zavezniskim politikom in vojaškim strategom precej odgovornosti za napake, ki so imele pomembne posledice. Montgomery je ostro grajal Eisenhowerja, general Wedemayer pa Churchilla. Med drugim je zapisal tudi tole:

»Sir Winston Churchill je ravnal po lastnem nagibu, ne da bi se zmenil za morebitne posledice. Vojno je vodil nekako tako kot nekoč indijski poglavarji iz Arizone, snoval je politiko, ki je pospešila propad Velike Britanije. Po njegovi zašlugi je postala Anglija država drugega reda«. — Zanimivo je, da Wedemayer poveljuje maršala Montgomeryja.

Skoraj istočasno je izdal spomine tudi bivši nacistični admiral Dönitz, zadnji kancler tretjega rajha. Naslov njegove knjige je »Deset let in dvajset dni«. S številnimi dokazi in listinami si Dönitz zama prizadeva rešiti čast nacističnih podmornic, hkrati pa skuša opravičiti ukrepe, ki jih je izdal po Hitlerjevi smrti pod berlinskimi ruševinami. Zatrjuje, da v mornarici niso vedeli, kaj se je dogajalo v nemških pokrajinah (koncentracijska taborišča, zločini na Vzhodu itd.). Zapisal je: če bi uspel julijski atentat na Hitlerja, bi v Nemčiji prišlo do državljanske vojne, ki bi imela hujše posledice kot pa zlom spomladi 1945.

Čokolada ga je izdala

Londonski gangster Eric Godfrey, ki ga pozna policija pod imenom »Čokoladni fant«, ker ima to slaščico posebno rad, je prišel prav zaradi svoje sladkosnednosti pravici v roke.

Mladi kršilec zakonov, ki je med drugim izropal tudi neko blagajno in odnesel 13.000 funtov, je bil obsojen na devet let ječe, pa mu je uspelo pobegniti. Policija je dolgo zaman brskala po londonskem predmestju, Godfreyja ni mogla izslediti.

Potem se je nekdo spomnil na čokoladni ovitek, ki so ga našli na kraju Godfreyjevega najnovejšega vloma. Pregledali so žige in ugotovili, da je sorazmerno staro čokolado mogoče dobiti le še v nekaterih odročnih predmestnih prodajalnah.

Detektivi so se vrgli na delo. Navsezadnje so izvedeli, da v neki trgovini pogosto kupuje čokolado mlad moški, ki stanuje »onstran ceste«. Nekaj ur kasneje je bil »Čokoladni fant« za zapahi.

Najgostejša megla

Pred dnevi je bila v Angliji letos najgostejša megla. Dotlej so imeli v mnogih angleških mestih meglo neprekinjeno 27 dni. Letala niso mogla na pot, središče Londona pa je bilo živahno kot poleti, ker so številne svetlobne reklame prodirale skozi najgostejšo meglo.

Obtožena zakonca

Rotterdamsko javnost je vznemiril proces proti mladima zakoncem, ki so ju obtožili, da sta ubila štiri novorojence. Priznala sta, da sta jih začela ubijati, ko se jima je rodil osmi otrok, češ da jih nista mogla preživljati.

Strokovnjaki klinike Mayo so nedavno izdelali elektronski stroj, ki pomeni novo varnostno napravo v kirurgiji. Izkoristili so dejstvo, da so električni valovi, ki jih oddajajo možgani, mnogo bolj občutljivi znanilci stopnje bolnikove zavesti kot pa zunanji znaki, na primer utrip, krvni pritisk in širina zenice, ter izdelali neke vrste avtomatični anestetični stroj. Če možganski valovi kažejo, da se bo bolnik v kratkem zbudil, mu daje stroj večjo količino anestetičnega sredstva, v nasprotnem primeru pa sam zapre ventile, skozi katere prehajajo v organizem sredstva za omrtničenje.

Prav tako so izdelali tudi že vrsto elektronskih naprav, ki naj bi lajšale laboratorijske preglede. Ena izmed njih posreduje v nekaj sekundah podatke o številu krvničk, druga pa ugotavlja raskaste celice, ki so po navadi večje od normalnih.

Elektronske naprave uporabljajo tudi pri lokalizaciji drobnih možganskih čirov. Če bolniku vbrizgajo radioaktivni arzen, se ta snov najkasneje čez eno uro nabere v čiru in tako je mogoč kirurški poseg. Podobno kot arzen deluje tudi bor. Ta se nabere v čiru, vso reč pa potem bombardirajo z nevtroni iz atomske baterije. Bor oddaja žarke alfa, ki sežejo le nekaj delcev milimetra daleč. Tako se razvijajo ti žarki znotraj rakaste celice in uničijo bolno tkivo, ne prizadenejo pa zdravega v okolici.

Kirurgi so ugotovili s poskusi, da je mogoče z elektronsko napravo zdraviti tudi tako imenovano Parkinsonovo bolezen. Skozi dvojce majhnih odprtini, ki ju napravijo v lobanjo s svedrom, potisnejo v notranjost dvojce žic. Potem ko vanj spustijo električni tok, je del možganov med njima uničen; tako na dramatičen način ozdravijo hudo bolezen.

Največ uspehov so dosegli pri čistih raziskavah. Živa celica je običajno brezbarvna. Če jo hočejo videti pod mikroskopom, jo je treba pobarvati, barve pa uničujejo celice. Znanstveniki so začeli uporabljati ultravijolično svetlobo

Prvi jadralec

Doslej je veljal Otto Lilienthal za prvega jadralca, zdaj pa za hteva finski list »Karjalan Maapruvenstvo za svojega rojaka Adama Valiusa. List trdi, da je Valius leta 1871 vzletel s skale z jadrinim letalom lastnega izdelka. Ni jadral le 200 m daleč, marveč je spretno izkoriščal zračne tokove in se povzpел 20 m visoko. Kakor je znano, je nemški inženir Lilienthal prvič jadral leta 1889. Njegovo letalo je bilo podobno velikemu ptiču. Nesreča se mu je zgodila avgusta 1896, ko je v Lichtenfeldu pri Berlinu padel in mrtev obležal.

Kajenje in bodoče mamice

Skupina britanskih zdravnikov je ugotovila, da imajo ženske, ki med nosečnostjo kadijo, manj porodnih težav kot one, ki se vzdržijo cigaret. Vzrok: novorojenčki so bolj suhi kot drugi.

Letala in rastlinske bolezni

Ker zdrave in okužene rastline različno odbijajo infrardeče žarke, je iz letala mogoče ugotoviti njive in polja, ki jih je napadla ta ali ona bolezen. Prve poskuse so napravili na žitnih poljih, nato pa so metodo še preverjali. Z občutljivimi aparati in s kombinacijo štirih različnih filtrov fotografirajo posevke iz letala, barvne filme pa potem »preberejo« kmetijski strokovnjaki. Na ta način je mogoče odkriti zajedalske bolezni na pšenici in koruzi ter virusne okužbe na jedomenu.

FIAT 600
zastoj

Tudi Vi lahko prejmete lepo zapestno uro za zlatnik ali bogato kolekcijo proizvodov ZLATOROG v zameno za srebrnik, ki ju najdete v prašku RIO! Najden zlatnik ali srebrnik pošljite na naslov: ZLATOROG, Maribor. Priložite svoj naslov!

Elektronsko orožje

Medicinski strokovnjaki preizkušajo vrsto novih elektronskih naprav

sodobne medicine

opazujejo pod mikroskopom. Posebne televizijske cevi spreminjajo ultravijolično svetlobo v vidno rdečo, modro in zeleno luč. Tako znanstveniki proučujejo delovanje žive celice.

V to skupino sodijo tudi tako imenovane »radijske kroglice«, miniaturni oddajniki, dolgi dva in široki dober centimeter. Bolnik pogoltno kroglico, ki med prehodom skozi prebavila posreduje podatke o pritisku, kar olajša razpoznavo bolezni.

Vse te naprave seveda šele preizkušajo, posebno zanimiva pa je fotoelektrična celica, povezana s tistim delom možgan, ki normalno prestrezajo svetlobne vtise. Preizkusili so jo na ženski, ki je bila slepa že osemnajst let. Svetloba, ki je učinkovala na fotoelektrično celico, je sprožila v prevodnikih električni tok in slepa ženska je »videla« svetlobo.

Pariški zdravnik dr. Paycha je izdelal elektronske naprave za ugotavljanje bolezni očesne roženice. Z večjimi elektronskimi napravami bi bilo morda mogoče ugotavljati tudi bolezen na drugih delih človeškega očesa, vendar so vse to reči, ki bodo dokončno pripravljene in uporabne šele v daljši prihodnosti.

Druga vojna na Filipinih

V vojnih letih 1941-1945 je bilo na Filipinih 25.860 mrtvih in ranjenih žrtev vojne, od decembra leta 1954 do konca letošnjega novembra pa so zahtevale avtomobilske nesreče 28.705 mrtvih in ranjenih, torej več kot vsa štiri vojna leta.

Vodoravno: 1. posadka, 7. priprava za sprejemanje elektromagnetnih valov, 8. zemljevidi, 9. taborišče, 11. predlog, 13. dva samoglasnika, 14. mesečna mena, 17. elektroda, 19. stojalo, podstavek, 20. žensko ime.

Navpično: 1. ime ruskega pisatelja (»Mati«), 2. osebni zaimek, 3. storitev, 4. sorodnica, 5. gorečnost, 6. dva samoglasnika, 10. nastop, prikazen, 12. prvina, 15. dežela v Aziji, 16. grška črka, 18. kratica za našo denarnico, enoto, 19. skrajšano: svojerodno.

1	2	3	4	5	6
7					
8					
	9			10	
11	12			13	
14		15	16		
	17			18	
19					
20					

REŠITEV KRIZANKE

Z DNE 14. DECEMBRA

Vodoravno: 1. Lokrida, 8. opravek, 9. snob, 10. vt, 11. epos, 1. g, 14. Atos, 15. ro, 18. naka, 20. odčitev, 22. Dankeci.

Navpično: 1. L(ev) N(ikolajevič).

Za dobro voljo

NAJHUŠI UDAREC

Ameriški boksar Rocky Marciano je stal pred televizijsko kamero.

»Kdo nam je zadal najhušji udarec v vsaj karieri?« ga je vprašal napovedovalec

»Davčna uprava,« je takoj odgovoril boksar.

DEMOSTENOV ODGOVOR

V družbi, v kateri je bil grški filozof Demosten, je nanesla beseda tudi na med in medeno pečivo.

»Glej no, ali tudi učeni ljudje jado medenjake?« je nekdo vprašal Demostena.

»Mar mislite, da čebele nabirajo med le za cepce?«

Racionalizirani avtostop

»Predočerajšnjim si se vrnil včeraj, včeraj si se vrnil danes, če se danes vrneš jutri, bodo vrata zaprta.«

»Ali bi mi priskrbeli podpis vašega nasprotnika?«